

# داستانهایی از اساطیر یونان

لائورا اور رویتو

ترجمه جمشید کاویانی

گروه سنی «د»



Laura Orvieto

# Storie Della Storia Del Mondo

(Tales from Ancient Greece)

Translated into Persian by  
Jamshid Kāviāni



۱۰ - ۲۴۸۰

Soroush Press  
Tehran 1995



داستانهایی از اساطیر یونان

لئورا اور ویتو

ترجمه جمشید کاویانی





کتابخانه مخصوصی از هنر



# ۱۹۹۶ء د استانهایی از اساطیر یونان

نوشته لائورا اوروپتو  
ترجمہ جمشید کاویانی

سروش

۱۳۷۵ تهران

سروش

انتشارات مددگاری سیاسی و اسلامی

تهران، خیابان استاد مطهری، تقاطع خیابان دکتر مفتح، ساختمان جام جم

چاپ اول: ۱۳۷۵

حروفچینی: لاینوترون انتشارات سروش

این کتاب در سه هزار نسخه در چاپخانه سروش لیتوگرافی، چاپ و صحافی شد.

همه حقوق محفوظ است.

## فهرست

۷	یادداشت مترجم
۱۱	داستان شهر تروآ و پادشاه آن لاتومیدون
۲۳	داستان شاهزاده پاریس و خرس
۳۱	داستان پاریس و اونیونه و سیب طلایی
۴۱	داستان پاریس و جشنهای تروآ
۵۱	داستان پاریس و هیسبونه
۵۷	داستان خانواده منلاتوس
۶۳	داستان شاهزاده آگاممنون و میلانتوس
۶۹	ادامه داستان آگاممنون و میلانتوس
۷۵	داستان شاهزاده هلن و میلانتوس
۸۵	داستان شاهزاده پاریس و ملکه هلن
۹۵	پادشاه اسپارت وقتی برگشت چه کرد؟
۱۰۳	سفر او دیسه و میلانتوس به تروآ
۱۰۹	داستان دیوانه قلابی
۱۱۵	داستان زن قلابی
۱۱۹	داستان شاهزاده ایفیژنی
۱۳۱	داستان دو شاه و دو برد
۱۳۹	جنگ تزیمن پاریس و میلانتوس
۱۴۷	داستان پاترولکلوس، دوست آشیل بازگشت آشیل
۱۵۵	داستان آشیل، آینه ثالث، وهکتور
۱۶۱	داستان آشیل و پریام
۱۷۱	داستان اسب چونی
۱۷۷	فرار از تروآ
۱۸۵	



## یادداشت مترجم

اگر خانه‌مان چند پنجره داشته باشد مسلماً هر پنجره به قسمتی باز می‌شود که با قسمتهاي ديگر تا حدود زیادي فرق دارد. اگر عمیق نگاه کنیم متوجه تفاوتهاي آنها می‌شویم و از این تفاوتها می‌توانیم حتی نظر بدھیم که کدام منظره یا فضای کدام پنجره خوب یا بد است. به طور يقين پنجره‌ای که کار گذاشته‌ایم برای این است که فضاهای ديگر را هم بتوانیم ببینیم و از آن استفاده کنیم.

حالا ما می‌خواهیم پنجره‌ای را باز کنیم که رو به منظره و طبیعت نیست، بلکه به روی داستانهایی است که ۴۰۰ سال قبل از میلاد می‌زیسته‌اند؛ کاملاً متفاوت از زندگی انسانهای عصر ما.

داستان سرایان و افسانه‌نویسان هر کشوری، به خاطر شناخت بیشتر مردمان کشور خود، با باز گفتن و جمع آوری داستانها و افسانه‌های قدیم، شرایط زندگی مردمان گذشته را بازگو می‌کنند و ما با آشنایی با روحیات فرهنگ و زندگی آنان، ضمن غافل نشدن از فرهنگ خودمان، درس‌هایی خواهیم آموخت. مسلماً وقتی شما از پنجره خود فضای زندگی آن انسانها را می‌بینید برایتان بسیار شگفت‌انگیز و

عجب خواهد بود. درست به خاطر اینکه آنان قرنها با ما فاصله دارند و در این فاصله تغییرات زیادی هم صورت گرفته است.

بنابراین، با خواندن افسانه‌ها، که شاید شاخ و برگهایی هم به آن داده باشند، نه تنها می‌توانیم با فرهنگ آن روز آشنا شویم، بلکه می‌توانیم زندگی کنونی خود را با زندگی آن زمان مقایسه کنیم. اگر آنان به خاطر حسادت دست به انتقامجویی تاحدمرگ و به راه انداختن جنگ جلو می‌رفتند؛ اگر آنان به جای دانش و معرفت، زیبایی ظاهری را انتخاب می‌کردند، که سر آخر به جنگ ختم می‌شد؛ اگر به خاطر داشتن غنایم جنگی بیشتر و برده‌های بهتر با هم به زد و خورد می‌پرداختند؛ اگر هر روز نقشه‌ای می‌کشیدند تا به کشور دیگر، به دلایل پوج و توحالی، اردوکشی کنند؛ وبالاخره اگر کاملاً آزادانه به جان و مال یکدیگر تجاوز می‌کردند، همه و همه به خاطر بی‌فرهنگی و بی‌تمدنی و وحشی‌گری آنها بود. اگر چه آنان به دلیل شرایط آن زمان خیلی از مطالب نوشته شده در این کتاب را بد نمی‌دانستند ولی این خود آموزشی است برای ما که خود را با فرهنگ و متمدن می‌دانیم؛ و اگر چیزهای گفته شده در این کتاب یا بعضی کارهای بد مذکور در افسانه‌های دیگر در عصر ما تکرار شود جای بسی تأسف است.

يونانیان قدیم، به دلیل پایین بودن فهمشان از عالم، برای همه چیزهای طبیعت (خورشید، دریا، آتش،...)، برای هر یک از نیروهای زمینی و آسمانی، خوشیها و ناخوشیها، و نیکیها و بدیها خدایی داشتند — خدایی که چهره و اندام انسانی داشت. مثلاً هر خانواده خدایی مخصوص به خود داشت که به پیشگاهش غذا و خوراک و چیزهای دیگر تقدیم می‌کردند. طایفه‌ها و اقوام و شهربازان هم، مانند خانواده‌ها، برای خود خدایان مخصوص داشتند. مثلاً آتنا خدای شهر آتن و دیمیتر خدای شهر إلتوسیس بود؛ و این خدایان هر یک برای خود معبدی داشتند. مردم هر شهر در جنگها نقش خدای خود را در جلو سپاه به

حرکت درمی آوردن و اگر می خواستند هر کار مهمی انجام دهند با خدای ساخته شده خود مشورت واز او استمداد می کردند.

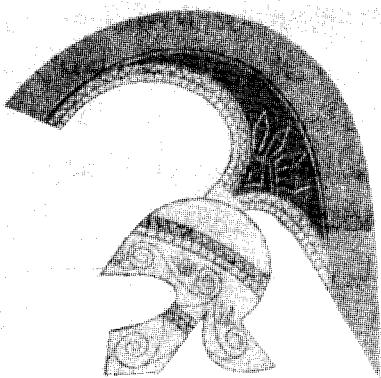
در این کتاب، با درنظر گرفتن جنبه های آشنایی با افسانه های یونان قدیم، داستانهایی سلسله وارتا بنا کردن شهر رُم نوشته شده که نویسنده کتاب طوری داستانها را انتخاب نموده که هر داستان، ضمن داشتن موضوع مستقل، می تواند ادامه داستان قبل باشد. امیدوارم مورد استفاده خوانندگان علاقمند به افسانه ها قرار گیرد.

در پایان از دوستان و سروان ارجمندم به ویژه آقایان بیزن کاویانی و رضا محمدی به خاطر تشویق و ترغیب اینجانب در ترجمه و انتخاب اسامی مناسب برای متن و همچنین استاد محترم آقای عباس آقاجانی به خاطر ویرایش دقیق این کتاب بی نهایت سپاسگزارم.

ج. کاویانی



## داستان



شهر تروآ

و پادشاه آن

لائو مدون

لئو توی حیاط تویی در دست داشت. آن را به هوا می‌انداخت و می‌گرفت. خواهرش لیا اور انگاه می‌کرد و مادرش هم کتاب می‌خواند.  
لئو رو به خواهرش کرد و گفت:

— اگر بتوانی توب را از من بگیری بیست لیر به تو می‌دهم.  
مادر سرش را از روی کتاب بلند کرد و گفت: ولی اگر بیست لیر نداشته باشی چی؟

— ولی من مطمئنم که لیا نمی‌تواند توب را بگیرد!

— ولی اگر بر حسب تصادف آن را بگیرد تو چکار می‌کنی؟ آن وقت باید مثل لائو مدون رفتار کنی.

— مامان، لائو مدون کی بود؟

— شاه بود.

— چکار می‌کرد؟

— پادشاهی بود که قول می‌داد ولی عمل نمی‌کرد.

— برایم داستان لائومدون را تعریف می‌کنی؟

سپس مادر آن را برایش تعریف کرد:

خیلی سال پیش در آسیا، نزدیک دریا، شهری بود به نام تروا آ. پادشاه ترو آ اسمش ایلوس بود. او در بلندترین قسمت شهر کاخهایی برای شاهزاده‌ها و خانه‌هایی برای سر بازان و معبدهایی برای اهالی تروا آ درست کرده بود.

در شهر تروا آ محله‌ای بود به اسم ایلیون که دارای خانه‌ها بزرگ ترو و قشنگ ترو و خیابانهای وسیع داشت. پادشاه تروا آ فرزندی داشت به نام شاهزاده لاتومدون. لاتومدون زیبا و قوی بود ولی نمی‌توانست به قول هایش عمل کند.

یک روز ایلوس مُردولاتومدون پادشاه تروا آ شد. لاتومدون فکر کرد: اگر اطراف ایلیون دیوار کشیده شود خانه‌ها و کاخها و معبدها امنیت بیشتری خواهد داشت. آن وقت دشمنان نمی‌توانند وارد شهر شوند، مگر اینکه دیوار را خراب کنند.

لاتومدون وقتی که خوب فکر کرد، دو تن از خدایان کاخش را به نام آپولون خدای آفتاب و پویسیدون خدای آب و دریا را صدا کرد و گفت: ای خدایان، گوش کنید؛ دلم می‌خواهد دیواری ساخته شود که دور تادر ایلیون را بگیرد. دیوار باید بلند و محکم باشد تا دشمنان نتوانند از آن عبور کنند. آیا شما می‌توانید آن را بسازید؟

هر دو خدا جواب دادند: آن را با کمال میل برایت خواهیم ساخت. اما وقتی دیوار ساخته شد، باید مزمان را بپردازی.

لاتو جواب داد: مطمئناً به شما خواهم پرداخت و پول خوبی هم خواهم داد. من که نمی‌خواهم شما مجانی کار کنید.

خدایان لباس بنایی پوشیدند و شروع به کار کردند. کار کردن دو کار کردند. بعد از یک سال کار، دیواری ساختند بلند و ضخیم و محکم که سرتاسر ایلیون را دور می‌زد.

سه‌س نزد پادشاه آمدند و گفتند: کارمان تمام شد و دیوار ساخته شد.  
— دیوار ساخته شد؟

— بله ساخته شد. دورتادور شهر. بالای دیوار حتی برجهای هم ساخته شده است، بلند و محکم، که به هیچ وجه دشمنان نمی‌توانند آن را خراب کنند.

— بسیار خوب. از شما تشکر می‌کنم.  
اما وقتی آنها تقاضای پول کردند، از آنجا که لاثوندون هیچ وقت به قولش عمل نمی‌کرد، سعی کرد بهانه‌هایی بترشد. بالاخره به آنها پاسخ داد که پول ندارد.

لتو از مادرش پرسید: پول داشت یا نداشت?  
— شاید هم نداشت؛ ولی به هر حال نمی‌بایست به آنها قول می‌داد.

وقتی آپولون و پوسیدون برای گرفتن مzedshan پافشاری کردند، لاثوندون، پادشاه تروآ، عصبانی شد و با بدروفتاری آنها را بیرون کرد. یعنی به آنها اینطور گفت: اگر از اینجا بیرون نروید، دست و پایتان را می‌بندم و مانند برده‌ها در یک جزیره دوردست می‌فروشمتن؛ و قبل از اینکه این کار را بکنم گوشهايان را با شمشیر می‌برم تا از درد نعره بکشید. پس هرچه زودتر از اینجا بروید بیرون!  
آپولون و پوسیدون با عصباتیت زیاد راهشان را کشیدند و رفتند. پوسیدون، خدای دریا، به دریا دستورداد تا در روی زمین بالا بیاید. آب، مزارع گندم را فرا گرفت. خیابانها و میدانها به رودخانه‌ها و دریاچه تبدیل شد. خانه‌ها پُر از آب شد. بچه‌ها از سرما و گرسنگی گریه می‌کردند چون هیچ چیزی برای پوشیدن و خوردن نداشتند. لاثوندون، که با فرزندانش به بلندترین اتاق کاخ پادشاهی بالا آمده بود، در نوک قلعه، با نامیدی، پوسیدون را صدا می‌کرد:  
— پوسیدون، پوسیدون، پوسیدون، نجاتم بدء.  
اما پوسیدون نبود و دریا همان طور به پیشوی خود در خانه‌ها و

مزارع ادامه می داد.

— پوسیدون، پوسیدون نجاتم بده. آهای پوسیدن، هرچه بخواهی به تو خواهم داد!

در آن موقع، که پادشاه با پرسش شاهزاده پریام و دخترش هسیونه در نوک قلعه بودند، پیرمردی ظاهر شد. پیرمردی با ریش بلند و سفید که در دستش یک نوع چنگک سه شاخه داشت. او پوسیدن خدای دریا بود.  
پادشاه التماس می کرد:

— برای اینکه همهٔ ماران جاب بدھی چه می خواهی؟ ما گرسنه ایم و همهٔ چیزمان زیر آب است.

پوسیدون گفت: من می توانم به دریا دستور دهم که به عقب برگردد.  
پادشاه قول داد: اگر آب به دریا برگردد، هرچه بخواهی انجام خواهم داد!

— و تو می خواهی من حرفت را باور کنم؟ یک بار دروغ گفتی و دیگر باور نمی کنم! تا یک ساعت دیگر آب به دریا برخواهد گشت و تو دو ساعت وقت داری تا دخترت هسیونه را ببری و باطنایی به صخره‌ای روی ساحل بیندی. و تا وقتی که یکی از دو اژدهای من نیامدند اورا بخورند، اورا در همانجا تنها بگذار.

— هسیونه؟ چی؟ هسیونه را می گویی؟ نمی توانم دخترم را به تو بدهم! تقاضای دیگری از من بکن پوسیدون!

— اگر ظرف دو ساعت هسیونه را به یکی از صخره‌های دریا نبندی آب دوباره بر می گردد و تمام خانه‌ها و مزارع را خواهد گرفت و آن وقت همهٔ شما خواهید مرد.

پوسیدون این حرف را گفت و ناپدید شد. آب از خانه‌ها و مزارع به عقب برگشت. مردان و زنان و بچه‌ها همگی از خوشحالی فریاد می زدند. همه از بامها پایین آمدند و به خانه‌ها برگشته‌اند. پادشاه حرف نمی زد و تکان نمی خورد. حتی به هسیونه که نزدیک او بود وازو سؤال

می کرد، جواب نمی داد.

— پدر چرا باید بمیرم؟ چرا پوسیدون می خواهد که من بمیرم؟  
یک ساعت گذشت. آب به دریا برگشته بود. خانه‌ها داشتند خشك  
می شدند. یک ساعت دیگر گذشت. آب آرام آرام دوباره شروع به بالا  
آمدن کرد. مردان وزنان، وحشت زده، فریاد می زدند. هسیونه سرش را  
از پنجه بیرون آورد. دید که آب در حال بالا آمدن است.

— پدر، باید به ساحل دریا بروم؛ در غیر این صورت مردم تروا آهمه  
خواهند مرد. پدر، به خاطر من ناراحت نباش. من نمی ترسم.

هسیونه پدر را بوسید. برادرش پریام را که خیلی دوستش داشت  
بوسید و به طرف دریا رفت. آبها عقب نشینی کردند. وقتی به ساحل  
رسید، به یکی از صخره‌های دریا بسته شد. سپس تمام آنهایی را که  
همراهیش کرده بودند. روانه خانه‌ها یشان کرد و خود را بر دریا منتظر  
ماند.

در این هنگام توی کاخ پادشاه همه گریه می کردند. پادشاه تروا،  
لانومدون، گریه می کرد. پریام پسر شاه گریه می کرد. دوستان،  
خدمتکارها، که با شاهزاده هسیونه بیچاره خیلی مأنوس بودند، گریه  
می کردند. ناگهان در میان گریه‌ها صدایی که به صدای رعد شبیه بود  
شنیده شد.

— شاه کجاست؟ شاه کجاست؟ همه به طرف صدا برگشتند. مردی  
را دیدند قوی هیکل که پوست شیر به تن کرده بود و در دستش چوبی  
داشت بزرگ و گره‌دار، به شکل چماق. سکوت همه جا را فرا گرفت.  
همه، حتی آنها که تا به حال غول ندیده بودند، از پوست شیر و چماق  
فهمیدند که او هر کول<sup>۱</sup> است. هر کول با گامهای سنگین جلو می آمد و  
مردم را برای او باز می کردند. وقتی جلو شاه رسید گفت:

۱. هر کوز همان هر اکلیس است.

— اگر دخترت «هسیونه» را نجات دهم چه می‌دهی؟

— پادشاه جواب داد: صندوقی پر از طلا خواهم داد.

— هر کول صندوق پر از طلا نمی‌خواهد. کسی که قوی است  
احتیاج به ثروت ندارد.

لانومدون جواب داد: سلاحهای درخشان و پارچه‌های عالی به تو  
خواهم داد.

— سلاح من چماق است و لباسم پوست شیری که کشته‌ام.

— خوب حالا خودت بگو چه می‌خواهی؟ چه چیز می‌توانم به تو  
بدهم. هر چه درخواست کنی خواهم داد.

— اگر زیباترین اسبهایت را، یعنی اسبهای باشکوه جاودانی را که از  
طرف زئوس، پدر مردان و خدایان؛ به توهیدیه شده به من بدھی هسیونه را  
نجات خواهم داد.

— اسبها را خواهم داد.

هر کول هیچ جوابی نداد. با گامهای سنگین به طرف ساحل دریا  
رفت. توی آب ازدها داشت می‌آمد که شاهزاده را ببلعد. سبز و سیاه با  
پاهای زرد و چشمان سرخ آتشین، ودهان کاملاً باز که کف سیاه رنگی از  
آن خارج می‌شد. هسیونه چشمانش را بسته بود تا ازدهاران بینند. هر کول  
خود را به هسیونه رساند و همین که ازدها به اندازهٔ کافی نزدیک شد با یک  
خیز بر روی آن پرید و نعره کشان با تمام نیر و به سر و چشم و کمرش  
ضر به زد. ازدها نعره می‌زد. دمش را به زمین می‌کویید، آب را به اطراف  
می‌پاشید، دهانش را برای گازگرفتن بازمی‌کرد، پاها یش را برای چنگ  
زدن می‌گشود، اما زیر آن همه نیر وی هر کول، آرام آرام، از حال رفت.  
سیلابی از خون سیاه از زخمها یش جاری شد. آب اطرافش تیره و تار  
شد. بالاخره بی حرکت و مرده، مانند قوربا غاهی کثیف، روی آب باقی  
ماند.

سپس هر کول طنابهایی را که شاهزاده را به آن بسته بودند باز کردو با

هم نزد پادشاه رفتند.

— این هم دخترت لانومدون. حالا اسبهایت را به من بده.  
لیا که با دقت داستان را گوش می کرد، گفت: من که می گویم  
نمی خواهد اسبها را به او بدهد.  
لتو پرسید: به او می دهد یا نمی دهد؟

پادشاه گفت: فردا آنها را به تو خواهم داد.  
روز بعد هر کول بر گشت و گفت: لانومدون، اسبها را نمی دهی؟  
پادشاه هر کول را به اصطبل اسبها برد و گفت: این هم اسبهایم.  
هر کدام را می خواهی انتخاب کن.

هر کول تمام اسبهای پادشاه را نگاه کرد؛ ولی آنها بی را  
می خواست پیدا نکرد. چون لانومدون، هنگام شب، مخفیانه آنها را  
بیرون فرستاده بود.

— من از تو اسبهای را که زنوس به توهیده کرده بود خواستم و توبه  
من قول داده بودی آنها را به من بدهی. حالا نمی توانی قبول نکنی.  
بفرست آنها را بیاورند.

لانومدون، که آنها را به مزرعه‌ای دور فرستاده بود، جواب داد:  
اسبهایی که تو می خواهی نمی توانم به تو بدهم؛ چون که دیگر آنها را  
ندارم.

هر کول با عصبانیت فریاد زد: لانومدون، تو مر افریب دادی! اما  
مواظب باش! وای به حال کسی که سر قولش نایستد. دیر یا زود  
نتیجه اش را خواهد گرفت و من مردم را از تو خواهم گرفت.

هر کول از اصطبلها بیرون رفت. از کاخ بیرون رفت. از تروآ بیرون  
رفت. رفت نزد دوستانش تا ماجرای فریبکاری پادشاه را تعریف کند.

مدتی بعد با دوستانش برای جنگیدن با پادشاه به تروآ برگشت.  
لانومدون از کاری که کرده بود خوشحال بود فکر می کرد که همیشه





از زرنگی کردن سودمی برد! هر کول رفته و اسبها هنوز هم مال او هستند!  
ناگهان سر بازی، ناراحت و وحشت زده، وارد شد و گفت: دسته‌ای از  
دشمنان به طرف تروا آمی آیند و هر کول هم آنها را رهبری می‌کند.  
پادشاه گفت: نباید عده آنها زیاد باشد و ما همه آنها را پوست  
خواهیم کرد.

او فراموش کرده بود که هر کول به تنها یی به اندازه یک لشگر بزرگ  
کارایی دارد. پادشاه خود را به زره و کلاه خود و سپر مسلح کرد و برای  
نبرد خارج شد.

اهالی تروا آز بالای دیوارهای شهر به حمله کنندگان تیر و سنگ  
پرتاب می‌کردند. اما هر کول با یک ضربه چماق دروازه را شکست و  
دوستش تلامون پادشاه سالامیس وارد شهر شد. بعد از اینکه سر بازان  
محافظ را کشت، هر کول هم وارد شد. او دنبال لاتومدون می‌گشت.  
وقتی او را پیدا کرد، هلش داد و به زمینش انداخت. آنگاه زانویش را  
روی سینه او گذاشت و گفت: لاتومدون، حالا اسبهارا به من می‌دهی؟  
— قسم می‌خورم. آنها را به تو خواهم داد. هر چه بخواهی به تو  
خواهم داد. اما مرا نکش.

— باز هم قسم بخور. همین طور قسم بخور. ولی این بار من طوری  
پوست رامی کنم که دیگر نتوانی قسم بخوری، پادشاه بی ادب و نالایق.  
سپس با یک ضربه چماق لاتومدون را کشت. آن وقت به دنبال  
هسیونه رفت و پس از یافتنش اورا به تلامون پادشاه سالامیس هدیه کرد.  
اما هسیونه، چون دید همه اهالی تروا اسیر شدند، گریه کرد و گفت:  
— هر کول، چرا زندگیم را نجات دادی؟ چرا ازدهایی را که  
می‌خواست مرا بخورد کشتب؟ باید می‌گذاشتی من بمیرم، تا شهرم  
نابود نشود.

هر کول پاسخ داد: من نه، پدرت لاتومدون تروا را خراب کرد. اما  
چون تو دختر خوب و شجاعی هستی می‌خواهم هدیه‌ای به تو بدهم.

کی از زندانیهای تروآ را انتخاب کن و درباره اش هر کار می خواهی  
انجام بده.

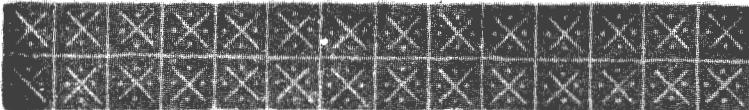
هسیونه بین زندانیان برادرش پریام را دید. اورا از بندرها کرد، سپس  
به طرف سالامیس رفت. او با تلامون ازدواج کرد و ملکه سالامیس شد.

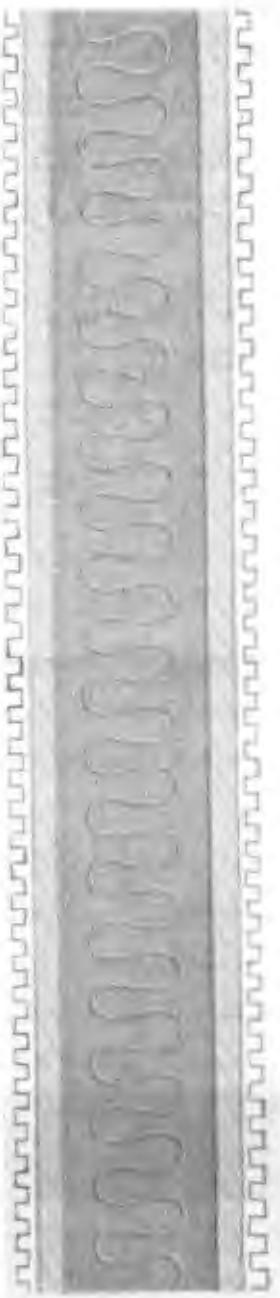
لئو سؤال کرد: و بعد...

- و بعد پریام پادشاه تروآ شد.

لیا سؤال کرد: و بعد.

— و بعد یک داستان دیگر؛ اما یک روز دیگر برایتان خواهم گفت.







داستان

شاهزاده پاریس

و

خرس

یکی بود یکی نبود. پادشاهی بود به نام پریام که در تروآ حکومت می‌کرد. وقتی پادشاه پریام کوچک بود، هر کول تروآ را محاصره کرد و شاهزاده کوچک را به زندان انداخت. اما بعد، به خاطر خواهش شاهزاده هسیونه، پریام از زندان آزاد شد و از آن زمان توانست پادشاه تروآ شود. پریام در زمان پادشاهی با شاهزاده‌ای ازدواج کرد به نام هکوبا، که بچه‌های زیادی آورد؛ بچه‌های زیادی که نمی‌توانم اسمی همه آنها را بگویم؛ ۵۰ نفر بودند.

لیا گفت: خیلی بودند!

— فرزندان پادشاه پریام قوی و زیبا بودند. زیباترین آنها پاریس بود. او توی کاخ با مادر و پدر و برادرانش زندگی نمی‌کرد. لئو و لیا سؤال کردند: چرا؟

— چون قبل از اینکه شاهزاده پاریس متولد شود، مادرش (ملکه هکوبا) خوابی عجیب دیده بود. یک شب، وقتی خوابیده بود، احساس کرد در درونش شعلهٔ آتشی بزرگ همه چیز را می‌سوزاند. آتش همین

طور بزرگ ترمی شد و به طرف دیوار تر واAMI رفت و شهر رامی سوزاند.  
وحشت زده از خواب بیدار شد. پادشاه را صدا کرد و خوابی را که دیده  
بود برایش گفت.

شاه پریام با کمی وحشت گفت: خوابت عجیب است. باید مردان  
دانشمند تر واAMI را خبر کنیم و بینیم نظر شان درباره خواب چیست?  
وقتی صحیح شد، پریام لباس تونیک خود را پوشید.  
لیا سؤال کرد: تونیک؟

— بله، تونیک یک نوع پیراهن بود که می‌پوشیدند. به هر حال تونیک  
سفید و رایش. را پوشید و عصای پادشاهی را به دست گرفت و رفت تا  
دانشمندان را خبر کند.

بزرگان یکی یکی آمدند. آنها خیلی پیر بودند. ریشها و موهای بلند و  
سفید داشتند. وارد سالن بزرگی شدند؛ جایی که پادشاه و ملکه  
منتظر شان بودند. دایره وار اطراف تخت روی صندلیهای زیبا، که مزین  
به میخهای نقره‌ای بود، نشستند. ملکه، که نزدیک پادشاه نشسته بود،  
شروع به تعریف کردن خوابش کرد. ریش سفیدان ساكت گوش کردند  
و وقتی ملکه هکو با صحبتش تمام شد، پیرترین آنها، درحالی که سرش  
را تکان می‌داد، بلند شد و گفت: ای ملکه، خواب تو خوابی است  
غم انگیز. فرزندی که از تو متولد می‌شود باعث برافروخته شدن آتشی  
بزرگ خواهد شد که تر واAMI سوزاند. من به نظرم این طور می‌آید.  
بقیه بزرگان هم بلند شدند و سرشاران را تکان دادند و گفتند: ای ملکه،  
خواب تو خوابی است غم انگیز. فرزندی که از تو متولد می‌شود باعث  
برافروخته شدن آتشی بزرگ خواهد شد که تر واAMI سوزاند. ما هم به  
نظرمان این طور می‌آید.

سپس پیران بزرگ یکی پس از دیگری از کاخ پادشاه خارج شدند.  
پادشاه و ملکه در سالن تنها شدند و هکو با گریه کرد. پادشاه هم  
غمگین بود ولی سعی می‌کرد همسر بیچاره اش را دلداری دهد. بالاخره

به او گفت که قصد دارد چکار کند:

— ما فرزندان زیادی داریم که می‌توانیم از این یکی که متولد می‌شود  
صرف نظر کنیم. اگر درست باشد که به خاطر او تروآ باید در آتش  
بسوزد، پس درست نیست اورا نزد خودمان نگه داریم.

— و اگر دانشمندان اشتباه کرده باشند؟ اگر خوابم چیز دیگری  
باشد؟

— دانشمندان هیچ وقت اشتباه نمی‌کنند و دیدی که همه باهم توافق  
داشتند. نه، نمی‌توانیم اورا نگه داریم! وقتی متولد شد اورا به جنگل دور  
می‌بریم و رها می‌کنیم. این طور تروآ را نجات داده ایم.

— ولی کوچولوی بیچاره تنها توی جنگل چکار کند؟ حتماً خواهد  
مرد. ما باعث مرگ او خواهیم شد!

سپس شاه پریام برای ملکه هکو با توضیح داد که پادشاه باید اول به  
کشورش فکر کند بعد به فرزندانش:

— هر پادشاهی وظایف زیادی دارد. یکی از وظایف او این است که  
کشورش را از گزند دشمنان مصون نگه دارد. بی غیرتی است اگر من  
شهامت نداشته باشم که شهرم را نجات دهم؛ اگر چه به قیمت مردن  
فرزنند تمام بشود.

بیچاره ملکه قانع شد. وقتی پاریس کوچولو متولد شد اورا در سبدی  
که برایش درست کرده بود گذاشت. اورا با نوار گلدوزی شده درون  
پتوی پشمی نرم و گرم پیچید، چندین بار بوسید و به پادشاه داد و فکور و  
غمگین به اتاقش برگشت.

شاه پریام شاهزاده کوچولو را گرفت و شخصی را دنبال یکی از  
چوپانها، که نامش اژلانوس بود، فرستاد.

شاه گفت: اژلانوس، این بچه ایست که باید بمیرد. اورا به کوه ایدا  
پیر و دور از خانه‌ها و شهر تنها روی قله کوه رهایش کن.

اژلانوس تعظیم کنان جواب داد: ای پادشاه، آنچه می‌گویی انجام

خواهد شد.

آنگاه بچه را گرفت و دور از همه خانه‌ها و شهر، به قله ایدا بردا آنجا رهایش کرد. سپس به کلیه‌اش، در پایین کوه، برگشت.

اما اتفاق عجیبی افتاد. از مقابل کلبه اژلاتوس هر روز صبح خرسی رد می‌شد و به کوه می‌رفت و شب بر می‌گشت. آن خرس که مانند انسان خوب و آرام بود، بالای آن کوه می‌رفت چه کار کند؟ اژلاتوس برای اینکه بداند خرس آن بالا چه کار می‌کند، آرام دنبالش به راه افتاد و دید خرس وقتی به نوک کوه رسید، به سبد پاریس کوچولو نزدیک شد، روی او چمباتمه زد، به او شیر داد و برگشت. اژلاتوس، متوجه به خانه برگشت و همه چیز را برای زنش تعریف کرد. زن گفت: اما این یک معجزه است. و معنی آن این است که خدایان شاهزاده کوچولورا دوست دارند و ما نباید بگذاریم او بمیرد.

ازلاتوس گفت: حق با توست. من می‌روم اورا بیاورم. به کوه برگشت و بچه را با سبد به خانه آورد. هرگز تصورش را هم نکرده بودند که بچه‌ای به این زیبایی و قشنگی را که شاهزاده هم باشد نگهداری کنند.

لیا سؤال کرد: اورا چه کار کردند و تازه آنچه دانشمندان گفته بودند چی؟

— به آنجا هم خواهیم رسید.

شاهزاده پاریس در خانه اژلاتوس و همسرش بزرگ شد. او فکر می‌کرد آن دو واقعاً پدر و مادرش هستند و آنها را مامان و باپا صدامی کرد. وقتی کمی بزرگ شد شروع به مراقبت از گوسفندان کرد. همیشه با بچه‌های دیگر بر سر مراقبت از گوسفندان سر و صداره می‌انداخت. همیشه در مسابقات دو و پرش برنده می‌شد. هر وقت بازی دیسک می‌کردند همیشه او از رفقایش برنده می‌شد. خلاصه او قوی ترین و زیباترین چوپان شد.

روی کوه ایدادختری زندگی می کرد به نام اوینونه. او به قدری زیبا بود که آیولون، خدای آفتاب، به او هدیه‌ای داده بود. تا قبل از هر اتفاقی از آن اتفاق باخبر شود.

یک روز صبح اوینونه برای چیدن بنفسه و گل مینا از علفزاری که پاریس با گوسفندانش در آن بودند رد شد. لباس سفیدی به تن داشت. بین موها و دستها و کمر بندش تاجهایی از گل بنفسه داشت و در حال عبور از میان علفزار گل می چید و آواز می خواند.

وقتی پاریس دخترک جوان را دید که از آنجا عبور می کند بانی لبک آهنگی را نواخت که اژلاتوس به او بیاد داده بود. همین که اوینونه به او نزدیک شد از نواختن دست کشید و برای صحبت کردن به طرف او رفت. اوینونه هم نسبت به آن چوپان که آنقدر خوب می نواخت علاقه نشان داد و با مهر بانی با او صحبت کرد. سپس هر دو با هم به طرف چشمدهرقی فرستند و آبی زلال و خنک در گودی دستانشان نوشیدند.

از آن روز به بعد اوینونه هر روز به آن علفزار می رفت و نزدیک او، کنار چشم، یاد رسانیه درختی کهن، می نشست و به آهنگ نی گوش می داد، یا اینکه همراه او آواز می خواند. پرندگان اطراف آنها می آمدند و چجه می کردند. گاهی اوینونه برای تاج گلش گل می چید و پاریس هم بین علفها دنیال بنفسه می گشت.

در یک صبح بهاری، که پرندگان آواز می خواندند و گلها از شبنم می درخشیدند و چمنها در باد موج می زدند، پاریس با اوینونه ازدواج کرد. مانند همیشه با او زیر سایه درخت کهن رفت و با چاقویش روی درخت کلماتی نوشت تا اوینونه بخواند. آنجا نوشته بود: زمانی پاریس می تواند بدون اوینونه اش زندگی کند که آب اگزانتو دوباره به چشم برمی گردد.

لنو گفت: اگزانتو؟



— بله، اگرانتو رودخانه‌ای بود که در آن نزدیکی جریان داشت.

لتو سؤال کرد: معنی نوشته پاریس چه بود؟

— آب رودخانه همیشه پایین می‌رود. یعنی از کوه—جایی که شروع شده—سرازیر می‌شود و به طرف دریا می‌رود. آب رودخانه هرگز از کوه بالا نمی‌رود.

لتو گفت: نه.

— حالا پاریس می‌خواست بگوید که او هرگز نمی‌تواند بدون اوینونه زندگی کند. چون که هیچ وقت آب رودخانه اگرانتو به چشمme بر نخواهد گشت. فهمیدی؟

— بله فهمیدم. ادامه بده.

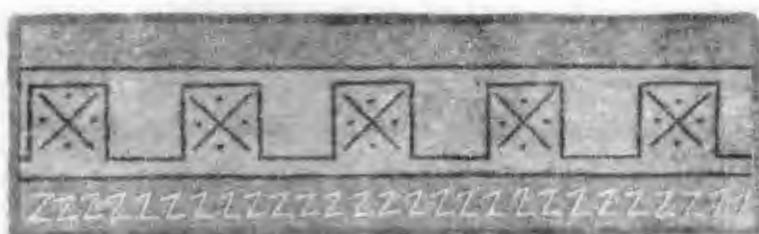
زمان همین طور می‌گذشت و پاریس و اوینونه همیشه با هم بودند و همیگر را دوست داشتند.

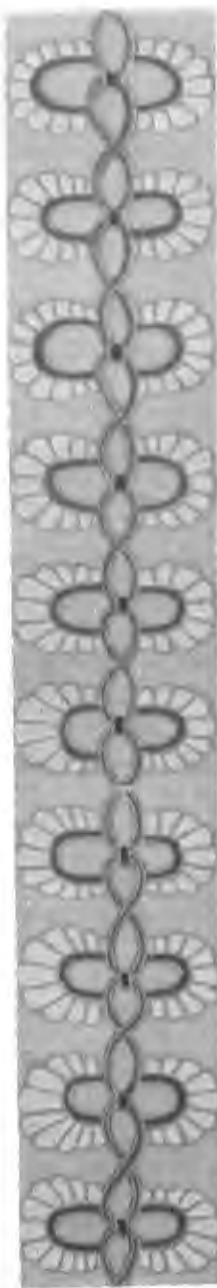
لتو گفت: به نظرم پایان این داستان قدری غم‌انگیز باشد.

— بله، کمی.

— حدس زده بودم. اما برای چه کسی غم‌انگیز خواهد بود؟ برای اوینونه؟

— فکر می‌کنم همین طور است. اما امروز نمی‌توانم داستان را برایتان تمام کنم. چون خیلی طولانی است. آن را فردا تمام خواهم کرد.







# داستان پاریس و اوینونه و سیب طلایی

لنوولیا سؤال کردند: داستان اوینونه را تمام نمی کنی؟  
— اوینونه و پاریس زن و شوهر شدند. خوشبخت زندگی می کردند.  
هیچ آرزوی دیگری نداشتند جز این که زندگانی شان همان طور ادامه  
پیدا کند.

اما یک روز در المپ، محل خدایان یونان، شلوغی و سروصداد  
بی نظمی زیادی بروپا شد. تیس، یکی از ایزد بانوان دریا، می بایست با  
پلیوس (پادشاه فتیا) ازدواج می کرد و تمام خدایان برگزاری  
جشن عروسی جمع شده بودند و هدایایی هم آورده بودند.

هفایستوس، که خدای آتش بود و زیباترین زره های جهان را  
می توانست بسازد، به پلیوس یک نیزه و یک سپرداد. پلاس آتنا، خدای  
جنگ و فرزانگی، برایش یک کلاه خودویک نیزه آورد. پوسیدون، خدای  
دریا و اسب، با خود دو اسب باشکوه جادویی آورد که مرگ نداشتند.  
آفرودیته خدای عشق و زیبایی به تیس لباسی عجیب و بسیار زیبا تقدیم  
کرد.

لنو پرسید: تیس کی بود؟ زن بود؟

— بله.

یعنی خدا هم بود؟

— بله.

— ولی آن که نیزه و اسب برایش می‌آوردند مگر خدا نبود؟  
 — نه، انسان بود. تیس خوش نمی‌آمد که با یک انسان ازدواج کند  
 و هیچ خدایی هم نمی‌خواست با او ازدواج کند؛ چون خدایان  
 می‌دانستند فرزندی که از تیس متولد شود از پدرش پرقدرت تر خواهد  
 شد. آنها نمی‌خواستند که فرزندانشان از خودشان نیز و مندتر باشند.  
 اما انسانها بله. به همین خاطر تیس ناچار شد با یک انسان ازدواج کند  
 که اسمش پلیوس و پادشاه فتیا بود و فرزندی که از پلیوس به دنیا آورد، از  
 او و همه انسانها قوی‌تر شد.

— اسم فرزندش چه بود؟

— اسمش آشیل بود. اما حالا به مراسم عروسی و هدایا  
 بر می‌گردیم.

بهار، لیخندزنان، پر از گلهای تازه رُزو سنبل فراریست. تابستان با  
 سبدهای بزرگ میوه معطر و خوش‌های طلایی، و پائیز پُربار با  
 خوش‌های انگور و سیب‌های سرخ کوهی به دنبال هم از راه رسیدند.  
 جوانان خوش صدا در ستایش تیس و پلیوس آوازها خواندند. پنجاه  
 دختر «زره»، خواهران تیس، درحالیکه دستهای همیگر را گرفته بودند،  
 بر ماسه‌های براق، رقص و پایکوبی می‌کردند.

خیرون، یکی از خدایان اسب نما، که در جشن شرکت کرده بود،  
 درباره «آشیل»، فرزندی که از تیس متولد می‌شد، قهرمان موبوری که  
 دنیارا از شهامتش به حیرت و امیداشت، صحبت کرد. و بعد گانی مدد،  
 محبوب زئوس، از خمره‌های طلا، عسل و شربت برای خدایان ریخت.  
 سپس خدایان، خوشحال و مسرور، همه شروع به خوردن و نوشیدن  
 کردند.

بین دعوت شدگان، اُرس، فرزند آفرودیته هم بود. مانند مادرش خدای عشق و زیبایی بود. بچه‌ای بود موبور و زیبا و شیطان که با همه شوختی می‌کرد و همیشه با خودش تیر و کمان داشت. هر وقت انسان یا خدایی می‌خواست ازدواج کند، او با یکی از تیرها یش هدف‌گیری می‌کرد؛ تیرش به هر کسی که اصابت می‌کرد، همسرش همان بود که اُرس می‌خواست. اُرس در مراسم عروسی جایی نزدیک عروس نشسته بود و به اطراف نگاه می‌کرد تا کسی دعوت نشده یا مزاحمی به جشن نیامده باشد. ناگهان چشمش به اریس افتاد. خوب نگاه کرد. بله، اریس بود که می‌خواست سروصداد دعوا راه بیندازد. اُرس نمی‌خواست که او این کارها را بکند؛ زیرا بارها عیش همه را به هم زده بود.

اُرس پیش خود فکر کرد؛ چرا اریس اینجا آمده است؟ او فقط می‌خواهد که سروصداد راه بیندازد، حرفهای زشت بزند، و خودنمایی کند، و تازمانی که اطرافیان را ناراحت نکنندست بر نمی‌دارد. پس بهتر است اورا از اینجا بیرون کنم.

اُرس، با چابکی، بدون اینکه کسی اورا ببیند، نزد اریس رفت.  
— برای چه به جشن عروسی آمده‌ای؟ همه ما اینجا خوشحال و شادیم و نمی‌خواهیم مشاجره‌ای راه بیفتاد و تازه تو که دعوت نشده‌ای!  
بی تربیتی است که کسی به جایی برود که دعوت نشده!

— من تربیت را بهتر از تو می‌شناسم، پسر بی عقل! درست به خاطر اینکه مرا دعوت نکرده‌اند خواستم به اینجا بیایم. به نظرت این بی تربیتی نیست که مرا دعوت نکرده‌اند؟ همه مرا می‌شناسند.  
می‌دانی، چندین بار آنها را دعوا انداخته‌ام!

— بله، ولی امروز بهتر است که از اینجا بروی. آنجا را ببین؛ بین مردان، آن دو بچه، که دارند با اسباب بازی‌هایشان به آرامی بازی می‌کنند؛ برو پیش آنها! همین که تورا نزدیک خود احساس کنند، دختر بچه از برادرش اسباب بازی می‌خواهد و پسر بچه نمی‌خواهد به

او بدهد؛ دختر بچه آن را می‌گیرد؛ بالاخره با هم حسابی دعوا می‌کنند و تو می‌توانی یک دنیا تفریح کنی. برو، از اینجا برو. امر و ز بهتر است توازن المپ دور باشی.

اریس در حالی که غُر غُرمی کرد از آنجارفت و گفت: به من چه ربطی دارد که آن دویچه دارند بازی می‌کنند! من می‌خواهم از خدایان که مرا دعوت نکرده‌اند و از اُرس که مرا بیرون کرده است، انتقام بگیرم. بله انتقام خواهم گرفت. انتقام را خواهم گرفت! راه آن را پیدا خواهم کرد! او، آهان، خوب آن را پیدا کردم! بگذار آن را انجام بدهم، اُرس! اریس پرید توی باغ. باغ باشکوهی که درختی در آن بود که سبیهای طلایی می‌داد. یکی از سبیهای طلایی را چید، چیزی روی آن نوشته، و به المپ برگشت. در آنجا، زیر کانه قبل از این که اُرس اورا ببیند، سبی را روی میز پرتاب کرد و بلا فاصله پابه فرار گذاشت.

لئوولیا پرسیدند: چرا؟

— الآن معلوم می‌شود چرا. وقتی خدایان آن سبی طلایی را روی میز دیدند، خواستند آن را نگاه کنند، به آن دست بزنند، و روی آن را بخوانند و بدانند که چه نوشته شده است. مثل بچه‌های بی تربیت هم‌دیگر را هُل می‌دادند:

— این چیست؟

— سبی طلایی.

— کی آن را آورده است؟

— برای چه کسی است؟

— بگذار من هم ببینم!

— اول من می‌خواهم ببینم!

— اول نوبت من است!

— نه اول نوبت من است!

خدایان همه با هم بگومندوی کردند. به سختی نفس می‌کشیدند،

فریاد می‌زدند، دعوا می‌کردند، همدیگر را فشار می‌دادند، می‌پیچانندند... و اریس آن طرف، کمی دورتر، نگاه می‌کرد و لذت می‌برد.

لیا سؤال کرد: چرا؟

— چون موفق شده بود آنچه می‌خواست انجام دهد یعنی در المپ آشوب به پا کند. بالاخره زئوس، پدر انسانها و خدایان، سیب را توی دست گرفت و آنچه را که روی سیب نوشته شده بود خواند.

لثو: چی نوشته شده بود؟

— نوشته شده بود: «تقدیم به زیباترین». وقتی زئوس آن را خواند، خدایان زن ساکت بودند؛ خدایان مرد هم ساکت بودند. ولی تصورش را بکنید که لحظه‌ای بعد چه ولوهایی بین خدایان زن افتاد! خدایان زن، مخصوصاً سه زیباترین آنها، یعنی پالاس آتنا، هرا همسر زئوس، و آفرودیته، از همه بیشتر جیغ می‌کشیدند. اریس دور ایستاده بود نگاه می‌کرد و لذت می‌برد. ناگهان صدایی همچون رعد المپ را رازاند. همه سکوت کردند. زئوس بود که می‌گفت:

— زیباترین ایزد بانو سیب طلایی را خواهد گرفت. ولی چه کسی می‌تواند بین سه ایزد بانو (آتنا، هرا، و آفرودیته) قضاوت کند که زیباترین کدام است؟ مسلماً من که نمی‌توانم؛ هیچ یک از خدایان هم نمی‌تواند؛ پس باید داور فناپذیری را انتخاب کنیم.

لثو سؤال کرد: یعنی چه فناپذیر باشد؟

— یعنی کسی باشد که باید بمیرد؛ یعنی انسان. چون خدایان که نمی‌مردند، زیرا آنها فناپذیرند.

زئوس گفت: در دشتی، در پای کوه ایدا، جوانی بسیار زیبا به نام پاریس زندگی می‌کند. او فکر می‌کند که فرزند چوپان ازلانوس است. در حالی که او شاهزاده، فرزند شاه پریام، پادشاه تروآ است. پاریس در این باره داوری خواهد کرد. آتنا، آفرودیته، و هرانزدا و بروندو هرمس

هم آنها را همراهی کند.

لیا پرسید: هرمس کیست؟

— او خدایی بود که در پاهایش بالهایی داشت؛ به کارهای خدایان رسیدگی می‌کرد. زئوس سبب طلایی را به هرمس داد. هرمس هر سه خدا بانورا بروی کوه ایدا هدایت کرد و المپ به حالت آرامش درآمد و جشن عروسی ادامه یافت.

پاریس روی علفها زیر سایه درخت کهن نشسته بود. واوینونه هم به جستجوی گل و پیچک به جنگل رفته بود. پاریس مراقب گوسفندان بود و به واوینونه عزیزش فکر می‌کرد و احساس خوشحالی و آرامش داشت. در این هنگام یک نفر خارجی جلو او ظاهر شد. پاریس کمی وحشت کرد؛ چون که نمی‌توانست بفهمد که او از کجا آمده است. آن خارجی هرمس بود. در دستش یک سبب طلایی داشت و در پاهایش بال. وقتی با پاریس صحبت می‌کرد، انگار که سالها او را می‌شناشد.

هرمس گفت: پاریس، وحشت نکن. چند لحظه‌ای گلهات را فراموش کن و با من نزد الهه‌ها بیا که آسمان را ترک کرده و پیش تو آمده‌اند. آنها خود را به تو نشان خواهند داد تا قضاوت کنی که از آنها کدام زیباتر است. این سبب را به همان بدن که زیباتر است. و آن خدای بانو از تو راضی خواهد شد.

لتو که خیلی کنجکاو شده بود پرسید: سبب را به چه کسی داد؟ من فکر می‌کنم به آتنا داد؛ چون که به نظرش زیباتر آمد.

— حالا گوش کنید. پاریس سرش را بلند کرد. از دیدن آن سه زن زیبا شگفت‌زده شد. تا آن زمان هرگز فکر نمی‌کرد که او مردی به این مهمی باشد. اما الان به نظرش آمد که کس دیگری است؛ یعنی زرنگ ترین و خوش شانس ترین مرد دنیا. پیش خود فکر کرد باید خیلی خوشبخت باشد که این خدایان زیبا و یک خدا با بالهایی در پاهایش نزد او آمده‌اند! اما بر عکس، بیچاره پاریس، از آن زمان تازه در درسرهایش شروع

می شد.

لنو و لیا: چرا؟

— صیر کنید، الان می گوییم. پاریس ساکت بود و به سه بانو نگاه می کرد. سپس یکی از آنها، یعنی آتنا، دستش را گرفت و گفت:

— بیا فرزند پریام. بیا خدای زمین و جنگ فرزانگی را تحسین کن. تو باید از حصار تروآ دفاع کنی. اگر سبب را به من بدھی، من تو را به فرزانگی خواهم رساند. اگر تو سبب را به من بدھی، من شهر تورانجات خواهم داد و تو را قوی ترین جنگجو خواهم کرد.

هرا گفت: پاریس، به من نگاه کن. عروس زنوس، پدر خدایان. تو شاهزاده و فرزند شاه هستی. اگر سبب طلایی را به من بدھی، من می توانم در دنیا تو را به حکومتی بزرگ برسانم. تمام آسیا از تو اطاعت خواهد کرد. فرزانه و قوی بودن چه اهمیت دارد. آنچه اهمیت دارد فرمان دادن به انسانها، مالک کشورها بودن، و بینهایت ثروتمند شدن است.

لنو گفت: به نظرم هرا چیز درستی نگفته باشد.

— من هم همین طور فکر می کنم.

لیا: من هم همین طور فکر می کنم.

بعد از هرا آفرودیته صحبت کرد: ای پاریس، «آفرودیته» رانگاه کن: خدای عشق. قوی بودن و دانش داشتن چه اهمیتی دارد؟ به انسانها فرمان دادن و مال داشتن چه اهمیتی دارد؟ تو جوانی؛ و فرزند شاه. باید خوش بگذرانی. اگر سبب طلایی را به من دهی آفرودیته، آفرودیته، زیباترین زن جهان یعنی هلن را به همسری تو درآورد. تو خوشبخت خواهی شد، چونکه هیچ چیز لذتیخش ترا از این نیست که با یک زن زیبا زندگی کنی.

— گفتی به همسری درآورد؟ مگر پاریس قبلا با اوینونه ازدواج نکرده بود؟

— درست است، اما در آن زمان مردان می توانستند بیشتر از یک همسر داشته باشند. لبخند آفرودیته در چشم پاریس، به راستی هم جذاب بود. سرانجام آفرودیته پیروز شد و پاریس سبب طلایی را به او داد. هرا و آتنا لحظه‌ای، به حالت سکوت، به او خیره شدند و بانگاهشان اورا تحریر کردند. سپس هر سه ناپدید شدند. هر مس هم ناپدید شد و همه به المپ برگشتند. وقتی آنها ناپدید شدند، اوینونه، در حالی که گل و پیچک در دست داشت، دوان به طرف پاریس آمد.

پاریس گفت: اوینونه، می‌دانی که من فرزند شاه تر و آهستم؟ این را خدایان بانو به من گفتند.  
اوینونه گفت: آن را می‌دانستم.

— اما چرا هیچ وقت درباره اش چیزی به من نگفتی؟  
— چون بهتر بود تو آن را ندانی. برای تو بهتر بود که ماندیک چوپان زندگی کنی. این طور خوشبخت تری. هیچ معلوم نیست که در کاخ شاه بتوانی خوشبخت زندگی کنی.

اوینونه تاجی از گل روی سر پاریس گذاشت و کنارش نشست.  
— به من بگو آن سه زن به چه دلیل از المپ به اینجا آمدند.  
پاریس همه چیز را تعریف کرد. اما برای اینکه اوینونه را ناراحت نکرده باشد، چیزی درباره هلن نگفت.

— آتنا چه چیزی به تو قول داد؟

— که مرا قوی و دانا کند.

— هرا چه قولی داد؟

— که مرا به پادشاهی برساند.

— و آفرودیته چی؟

پاریس نمی خواست جواب دهد؛ چون متوجه شد انتخابش درست نبوده است: دیگر نمی خواهم به آنچه آفرودیته به من قول داده، فکر کنم. می خواهم آنچه به من گفته، فراموش کنم و همیشه با تو باشم.

آنگاه پاریس واوینونه باز هم مانند سابق در کنار هم به زندگی شان ادامه دادند.

لئو پرسید: برای همیشه با هم مانندند؟  
آن را فردا برایت خواهم گفت. امروز دیگر کافی است.







# داستان پاریس و جشنهای تروآ

بعد از بازگشت هرمس و خدایان بانو به المپ، اوینونه و پاریس مانند سابق در کنار هم به زندگی شان ادامه دادند. اما پاریس دیگر مثل سابق نبود. زیرا فهمیده بود که والدینش چوپان نبودند، بلکه پدرش شاه پریام و مادرش هکو با ملکه تروآ بود. به همین خاطر فکرهای تازه در سرش به وجود آمد.

فکرمی کرد: اگر من پسر شاه هستم پس چرا باید چوپانی کنم؟ چرا باید با اوینونه ازدواج کنم—او که مشهور نیست؛ کسی اورانی شناسد؛ اگر چه زیباترین باشد!

او وقتی تنها بود مرتب به این چیزها فکرمی کرد. اما وقتی اوینونه نزد او برمی گشت و برایش گل می آورد، آن وقت فکرمی کرد که فقط با اوینونه می تواند خوشبخت باشد.

یک روز باخبر شد که پریام، شاه تروآ، بین چوپانها جشنی را با مسابقات پرش، دو، و کشتی تدارک دیده است. همه جوانهایی که آمادگی داشتند می توانستند در آن جشن شرکت کنند. پاریس فکر کرد که او هم شرکت کند.

— من فرزند پریام. نباید به پدرم شجاعتم را نشان دهم؟ من که پدر و مادرم شاه و ملکه‌اند این جا بیمانم و مراقب گوسفندان باشم ولی جوانهای دیگر بروند و زور آزمائی کنند؟ من به مسابقه خواهم رفت. مطمئناً خواهم رفت. اگر پیروزشوم، اوینونه، خواهی دید، جوایز زیبایی برایت خواهم آورد!

اوینونه با صدای گرفته و غمگین گفت: اگر برنده شوی، دیگر به من اعتنان خواهی کرد و تامدتها به کوه ایدا بر نخواهی گشت و آن جاده کاخ پدرت خواهی ماند. بعد به هلاس حرکت می‌کنی و از آن جا به اسپارت خواهی رفت، و سپس هلن، زیباترین زن جهان، را خواهی دید و اورا به همسری خود در خواهی آورد.

پاریس متعجب سؤال کرد: این چیزها را از کجا می‌دانی؟ — آنچه باید اتفاق بیفتد من می‌بینم. من می‌دانم که تو به اسپارت خواهی رفت و هلن را با خود خواهی آورد و تروآ در آتش خواهد سوخت.

— من هرگز به اسپارت نخواهم رفت. من می‌خواهم به تروآ بروم. می‌خواهم بدانم آیا کسی نیر و مندتر از من هست؟ می‌خواهم بر شاهزاده‌ها پیروزشوم. می‌خواهم پدر و مادر و برادرهايم را بشناسم. اوینونه خواهش کرد: حرکت نکن! اگر تو بدانی که چقدر به پدر و مادر و برادرهايت بدمی کنی! تو آن جامی مانی، من مطمئنم! و بعد در کاخ شاه زندگی راحتی خواهی داشت و اراده ات سست خواهد شد، در حالی که این جاقوی هستی. درست است، تو بر شاهزاده‌ها پیروز خواهی شد، اما نیر ویت را از دست خواهی داد.

پاریس حرف اوینونه را باور نکرد. او فکر می‌کرد: طبیعی است که او این طوری حرف بزند. او که شاهزاده نیست. او یک زن روستایی است و همه‌چیز را در خطر می‌بیند! نباید به آنچه می‌گوید توجه کردا! پاریس حرف اوینونه را گوش نداد و به جشن تروآ رفت.

اوینونه روی کوه ایدا تنها ماند و گریه کرد. زیرا می‌دانست که پاریس اراده اش سست خواهد شد و در مقابل رفتن به هلاس مقاومت نخواهد کرد. درختان، که اوینونه را دوست داشتند، سعی می‌کردند با سایه‌ها و زمزمه برگها یشان اورادلداری دهند. چمنزارها سعی می‌کردند بادان گلهای زیبا اوراخوشحال کنند. اما اوینونه به زمزمه برگها گوش نمی‌کرد و گلهای را را نمی‌دید. او گریه می‌کرد.

### لئو پرسید: پاریس نزد او برگشت؟

— بله، برگشت، اما چندین سال بعد. او با یک تیر سمی زخمی شده بود و می‌دانست این زخم را فقط اوینونه می‌تواند معالجه کند. او خود را به بالای کوه ایدا رساند و احساس کرد چمنها و درختان با او درباره آن روزهای طولانی که یک چوپان ساده بود، حرف می‌زنند. وقتی به درخت کهنسال رسید، خسته و ناتوان به زمین افتاد، و نتوانست راه را ادامه دهد. یک نفر را به دنبال اوینونه فرستاد. اوینونه هم به سرعت به نجات او شتافت.

وقتی به پاریس رسید، خیلی دیر شده بود. پاریس مرده، و تنش میان گلهای مینا و بنفسه در سایه درخت کهنسال افتاده بود. اوینونه وقتی اورا دید، اندوهی بزرگ سراپایش را فراگرفت و خواست که او هم بمیرد.

اما این قضیه بعدها اتفاق افتاد. حالا برویم سراغ جشن تروا. پریام اعلام کرده بود که هر کس بخواهد می‌تواند در مسابقه شرکت کند. مردم از هر طرف برای دیدن و شرکت کردن در جشن سرآزیر شدند. از دور و نزدیک جوانهای قوی ترمی آمدند. خیلیهارا کسی نمی‌شناخت. اما بین آنها کسانی هم بودند که چندین بار بین نده شده بودند و مردم آنها را به نام صدا می‌کردند و فریاد می‌زدند: زنده باد! زنده باد!

فرزندان شاه هم می‌توانستند شرکت کنند و جوایز متعدد و ارزنده را

دریافت دارند.

پاریس با دیگران جلو رفت و به یک میدان بسیار بزرگ رسید که اطرافش را تخت و صندلی چوبی گذاشته بودند. میان جایگاه تماشاگران، که مخصوص شاه پریام و ملکه هکوبا بود، با گل مزین شده بود و جمعی از شاهزاده‌ها با لباسهای باشکوه در آن جا بودند. قسمتی که پاریس بود صندلی وجود نداشت و مردم سرپا ایستاده بودند و با هم گفتگو می‌کردند. آنها شاهزاده‌ها را نگاه می‌کردند و نامهایشان را از یکدیگر می‌پرسیدند:

— آن جوان بزرگ که سرپا نزدیک شاه ایستاده کیست؟  
— او هکتور پسر شاه است؛ رام کننده اسبها، قوی ترین جنگجوی تروا.

— و آن مرد زیبا که زیاد جوان نیست و نزدیک ملکه است؟  
— او آن خیس است، پسرعموی شاه. وقتی جوان بود از گله گاوها شاه مراقبت می‌کرد، سپس الهه زیبایی (آفروزیته) عاشقش شد.

— آره، درست است. شنیده‌ام، می‌گویند که پسرش آینه ناس را از آفروزیته دارد.

— آهان، آن هم آینه ناس! آن که همین الان برگشت و با هکتور صحبت کرد.

— چقدر زیباست! پسر الهه زیبایی باید هم زیبا باشد.  
— ساكت، ساكت! جوانهایی که برای مسابقه اول خودشان را معرفی می‌کنند.

جوانها خود را برای مسابقه اول، که مسابقه دو بود، آماده می‌کردند. ابتدادو فرزند پادشاه، بعد یک دونده معروف، سپس جوانهای دیگر، که کمتر معروف بودند، جلو آمدند. بعد، آخر از همه پاریس به دیگران ملحق شد. پاریس لباس فقیرانه پوشیده بود. او پیراهن پشمی ضخیم

بلندی به رنگ تیره به تن داشت که در میان تمام پیراهن‌های سفیدرنگ دیگران مانند لکه سیاهی جلوه می‌کرد. مردم می‌گفتند: آن مرد فقیر کیست که شهامت پیدا کرده در مسابقه با شاهزاده‌ها شرکت کند. او آخر خواهد شد. حالا خواهید دید. او باید میل آمدن به بازیها را از سرش بهدر کند!

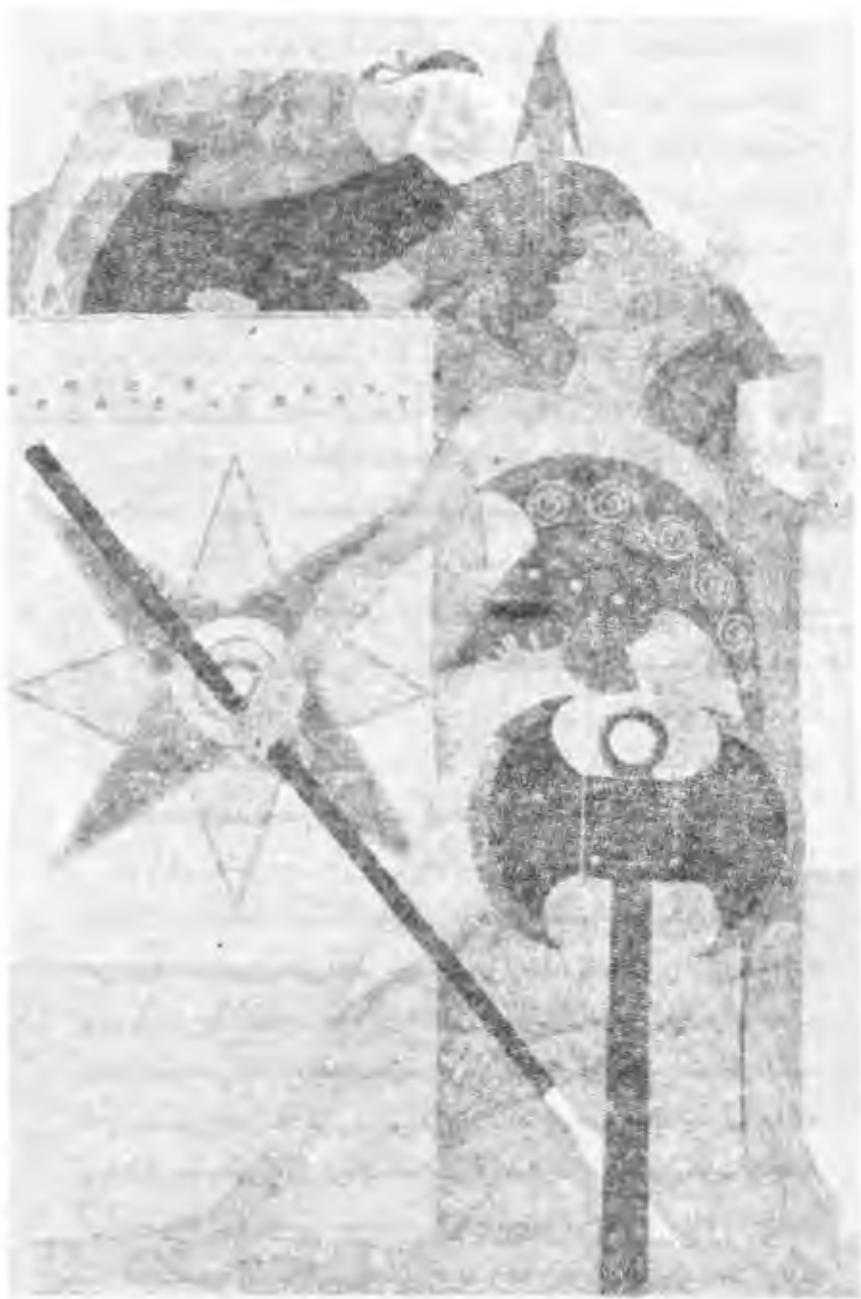
جوانها پیراهن‌هایشان را بیرون آوردند و بدنها خود را لخت و چرب به نمایش گذاشتند.

لیا پرسید: چرا لخت و چرب؟

— یونانیها در مسابقات دو و کشتی لخت می‌شدند و برای اینکه با دشمن بهتر دست و پنجه نرم کنند و از دست حریف چایک‌تر خلاص شوند بدنشان را روغن مالی می‌کردند. وقتی همهٔ جوانها، لخت و روغنی، خود را معرفی کردند، آنوقت یکی از آنها گفت: واقعاً آن جوان فقیر که حالا لباسش را بیرون آورده زشت نیست؟ ببینیم چه کار خواهد کرد!

علامت داده شد: دوندگان مثل تیر حرکت کردند. ابتدا به شکل یک گروه بودند، بعد بعضی سرعت گرفتند و دیگران عقب ماندند. در پایان اولین دور، پاریس، با یک پرش، مانند برق، از یک گروه از دوندگان جلو زد و رقابت با سریع ترها شروع شد. حالا یکی از آنها سر خوردو افتاد زمین. یکی دیگر با مانع روپر و شدو تعادلش را از دست داد و توی گرد و خاک غلتید. دیگران دویدن را کند نکردند. بر عکس باشدت بیشتر پیش می‌رفتند. فقط سه نفر بودند که می‌توانستند امیدوار باشند که برندهٔ خواهند شد: ترویلوس فرزند شاه، پولیتس، و پاریس. آنها سه پرستوی در حال پرواز بودند که زمین را شیار می‌کردند، بدون اینکه به آن برخورد کنند.

لیا گفت: آره، درست است، پرستوها وقتی در پایین پایین پرواز می‌کنند معنیش این است که می‌خواهد باران ببارد.



ناگهان در میان اضطراب و سکوت سنگین جمعیت، پاریس از هر دو  
جلو زد. علامت داده شد، برنده اعلام شد، ولوله در میدان افتاد،  
کف زدنها و فریادهای بلند طنین انداخت:

— زنده باد، زنده باد!

— اون کیست؟ اسمش چیست؟

— این همانی است که لباس چوپانی به تن داشت!

— زنده باد چوپان، زنده باد!

— اسمش چیست؟

— کی اورامی شناسد؟

— می خواهیم اسمش را بدانیم! زنده باد چوپان!

— اسمش را می خواهیم بدانیم.

در میان کف زدنها و تشویقها، فریادها، پاریس به طرف پادشاه  
هدایت شد تا جایزه اش را بگیرد. یک اسب سیاه بسیار زیبا که به طور  
کامل با طلا و نقره آراسته شده بود، دریافت کرد. پادشاه بعد از اینکه  
جایزه را به پاریس داد، از او پرسید: تو کی هستی؟

— در پایان بازیها به شما خواهم گفت. قبل از اینکه بدانید که من  
کیستم، باید ببینید که چه کارهایی بلدم.

اورفت تا خود را برای دومین مسابقه آماده کند. حالا نوبت پرتاب  
دیسک بود. از نوع سنگ یا فلز.

بازیکنان، یکی بعد از دیگری، دیسک را در دست می گرفتند و آن را با  
تمام نیز و پرتاب می کردند. جمعیت فریاد می زد: آفرین! خوب است!  
اما همه کنجهکا و بودند که بدانند چگونه آن جوان ناشناس پرتاب  
خواهد کرد.

پاریس آخرین نفر بود. وقتی پاریس دیسک را در دست گرفت،  
جمعیت کاملا سکوت کرد. پاریس آن را توی هوا چرخاند، سپس با  
دست تنومندش محکم پرتاب کرد. صدای دیسک سنگی وقتی به

سر زمین برخورد کرد، طنین انداخت. از همه دیسکهای پرتاب شده دیگر جلوتر رفته بود. آن قدر دور رفته بود که دیگر دیده نمی شد. بار دیگر جمعیت برنده را تشویق کرد. جمعیت هنوز می خواست نام این جوان را بداند. پاریس برای بار دوم نزد پادشاه رفت تا جایزه اش را بگیرد. یک کلاه خود فولادی با یک دسته پر طلایی و یک نیزه.

شاه گفت: ای ناشناس، اسمت را به من بگو، چون دیدم که چه کار بلدی.

پاریس پاسخ داد: هنوز همه را ندیده اید. ای پادشاه. فقط بعد از آزمایش پرش اسمم را خواهم گفت.

پاریس، بعد از اینکه عرق بدنش را خشک کرد، خود را شست و به تن ش روغن مالید، سپس آماده شد برای پرش. در جشن تروآ بهترین بازیکنان پرش، از همه کشورهای نزدیک آمده بودند و یکی بعد از دیگری دور خیز می کردند، به نقطه معین که می رسیدند، روی دو پا توقف می کردند و با تمام نیروی پریدند. جمعیت برای بهترینها فریاد می زد. همه کنجکاو بودند که بدانند آن ناشناس چه کار خواهد کرد.

پاریس پرشی شگفت انگیز داشت: بسیار بلند و چابک. او بر همه بازیکنان غالب آمد. در میان کف زدنها، برای سومین بار به طرف پادشاه هدایت شد. پادشاه جایزه ای به او داد: یک کمان استخوانی و یک خورجین پر از تیر. سپس برای سومین بار از او سؤال کرد:

— ای جوان! تو کیستی؟ اسمت چیست؟

سپس پاریس بسته کوچکی را که با خود آورده بود، باز کرد. درون آن بسته، نوارها و پتوهایی قرار داشتند که ملکه هکو با آنها را با فرزندش، پیش از اینکه او را در جنگل رها کند، در سبد گذاشته بود.

پاریس گفت: ای پادشاه تروآ، پریام بزرگ، ای ملکه تروآ، هکو بای محترم، من پاریس، فرزند شما، هستم.

قادتها که نزدیک شاه بودند، رو به جمعیت کردند و فریاد زدند:

— برنده بازیها، پاریس است، پسر پریام.  
بلافاصله فریاد شادی از جمعیت برخاست: زنده باد پاریس، پسر  
شاه! و ملکه در حالی که گریه می کرد او را در آغوش گرفت، چون قبل  
فکر می کرد فرزندش مرده است.

لیا سؤال کرد: چرا گریه می کرد؟

— چون خوشحال بود. او از خوشحالی گریه می کرد.

لنو گفت: اما او بود که طفل کوچکش را بیرون کرد!

— یادت نیست که او خیلی ناراحت و اندوهگین بود؟

— ولی حالا او نباید خوشحال باشد، چون تروآ خواهد سوت.

— حالا دیگر به آن فکر نمی کرد. شاید فراموش کرده بود! در واقع  
پاریس در تروآ ماند و رفت تا با پدر و مادر و برادرها و خواهرها یاش باشد.

رفت تا در کاخ شاه زندگی کند. اما زندگی جدیدش به نظر یک رؤیا  
می آمد. به نظرش می آمد که در المپ در خانه خدایان است. هیچ وقت  
چنین کاخی، این قدر زیبا، و شاهزاده‌های شیک و قشنگ و لباسهای  
باشکوه ندیده بود! با او مثل خودشان رفتار می کردند. برای پاریس  
همه چیز عوض شده بود. کلیه از لانوس، اوینونه، گوسفندان، و  
علفازها، چیزهای خیلی دوری بودند و او هرگز نتوانسته بود که  
تصورش را بکند. گاهی به خاطر می آورد: «اوینونه کی بود؟ یک چوپان؛  
و اگر به کاخ شاه می آمد متغیر می شد، و مسلماً از این جا خوش  
نمی آمد. وانگهی او از جنگلها بیشتر لذت می برد؛ و اگر اورا با خود  
می آوردم، واقعاً در کاخ شاه نمی ماند.»

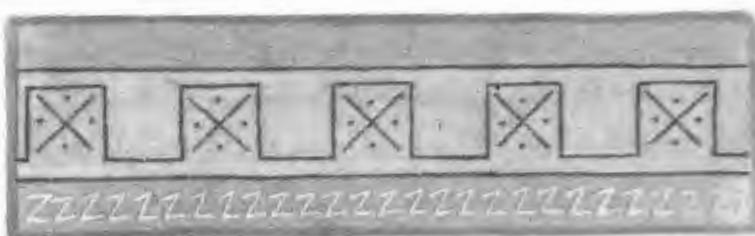
پاریس دیگر نمی خواست به کوه ایدا بر گردد و پدر و مادر و برادرها و  
خواهرها را ترک کند. پاریس مرتب خود را قانع می کرد که در تروآ بماند  
و نزد اوینونه برنگرد.

اما اوینونه، تنها، روی کوه ایدا، گریه می کرد، و نمی توانست خود را  
دلداری دهد.

لنو، که برای اوینونه غمگین شده بود، گفت: اما داستان پاریس  
چقدر بد تمام شد!

— تمام نشد. حالا یک داستان دیگر وجود دارد: داستان پاریس و  
هسیونه. می‌دانی هسیونه کی بود؟ خواهر شاه پریام؛ کسی که هر کول او  
را از چنگ اژدها نجات داد و به همسری تلامون پادشاه سالامیس  
درآورد.

— این یکی را هم می‌گویی؟  
— امروز نه، یک روز دیگر.





داستان

پاریس

و

هسیونه

پاریس در تروآ در کاخ پدرش زندگی می‌کرد. همه اورا دوست داشتند،  
همه به خاطر زیبایی و قدرتش اورا تحسین می‌کردند. وقتی از خیابانها  
عبور می‌کرد، مردم به تماشای او می‌ایستادند و می‌گفتند: چقدر  
زیباست، از ابتدا معلوم بود، رفتارش آنطور که باید و شاید مانندیگر ان  
بود، مانند برادران و خواهرانش مسائل تربیتی را نمی‌دانست، بد غذا  
می‌خورد....

لیا گفت: حتماً با دهان باز غذا می‌خورد. چقدر زحمت کشید تا غذا  
خوردن با دهان بسته را یاد گرفت.

لتو گفت: شرط می‌بنم که موقع غذا خوردن، استخوانهای مرغ را  
با دستش می‌گرفت و می‌خورد.

—متأسنم که باید آن را بگویم، اما واقعاً در زمان پاریس پادشاهان هم  
استخوانهای مرغ را در دست می‌گرفتند و می‌خوردن. در غیر این  
صورت چه کارمی توانستند بکنند؟ چون آنها قاشق و چنگال نداشتند.  
تا آن زمان هیچ کس قاشق و چنگال را اختراع نکرده بود و آنها با دست  
غذا می‌خوردن. اما اغلب، موقع غذا، خودشان را تمیز می‌کردند و

می شستند.

پاریس آرام آرام یاد می گرفت که رفتارش را بهتر کند. اگر قبل ا به گله داری می رفت، حالا سروکارش با نیزه و سپر بود. اگر قبل ا معلمی مانند اژلانوس داشت، ولی حالا مردان قوی تر و داناتر تر و آبودند که آنچه را یک شاهزاده باید بداند به او تعلیم می دادند.

وقتی پریام، شاه تر و آ، پذیرفت که فرزندش آنچه را که یک شاهزاده باید بداند یاد گرفته است، اورا صدا کرد و گفت: پاریس تو صحبت کردن، استفاده از سلاحها، و اسب سواری را خوب می دانی، حالا وقتی است که کاری بکنی.

پاریس زیبا، همچون خدای المپ، جو اداد: دستور بدۀ ای پادشاه، اطاعت خواهم کرد.

— تو می دانی که هر کول سالهای زیادی در تر و آ جنگید؛ پدرم را کشت؛ خواهرم هسیونه را به زور گرفت و به همسری تلامون، شاه سالامیس، درآورد.

— می دانم پریام بزرگ.

— هر کول مرده است ولی تلامون هنوز زنده است. پس به سوی سالامیس حرکت کن و از پادشاه بخواه که خواهرم را پس دهد. اگر نخواست اورا پس دهد، عوضش طلا و نقره یا یکی از زیباترین جوانها را بدهد. پس حرکت کن و سعی کن حرفها و اعمالت شایسته یک شاهزاده باشد.

پاریس اطاعت کرد. بهترین کشتهایا و سلاحها، با کاربردها گوناگون، وزیباترین پوشانها را تدارک دید. در کشتهایا آرد، شراب، گوشت، اسلحه و لباس به مقدار زیاد بار کرد، سپس به سوی جزیره سالامیس پیش رفت.

بعد از گذشتن از دریای اژه با جزایر پراکنده اش، به سالامیس رسید. اما در طول مسافت، کشتهایا برای گرفتن آب چندین بار توقف کردند.

پاروزنها و شاهزاده‌ها درحالی که ظرفها را از چشم پر می‌کردند بارها صدای زنی به نام هلن را که همسر منلاتوس پادشاه اسپارت بود شنیدند. کسی که هلن را دیده بود می‌گفت: «زن به زیبایی او در دنیا وجود ندارد.» کسی که او را ندیده بود آرزو داشت به اسپارت برود تا بتواند او را تحسین کند.

وقتی پاریس تمجیدهای درباره هلن را می‌شنید، به یاد قول آفرودیته می‌افتد. آنها به جزیره سالامیس رسیدند. پاریس از کشتی پایین آمد، و قبل از هر چیز خواست از معبد آفرودیته بازدید کند. از معبد الهای که وقتی او چوپان بود در کوه ایدا زندگی می‌کرد به عنوان زیباترین زن انتخاب شد.

به طرف معبد روانه شد. در طول راه آهنگی شنید. جوانی مو بور، در حالی که سازی با خود داشت، آواز می‌خواند. یونانیان قدیم او را گوسان (خنیاگر) می‌نامیدند.

— لئو سؤال کرد: چی گفتی؟

— گوسان. گوسانها، هم شاعر بودند و هم موسیقی دان. اشخاصی مثل او از شهری به شهری می‌رفتند. و در حالی که با سازشان می‌نواختند، آواز هم می‌خوانندند. آنها افرادی بودند که شعرهای زیبایی می‌خوانندند. داستانهایی از خدایان، از شاهزاده‌ها، از قهرمانان، هم در کلبه‌های فقر اهم در کاخهای پادشاهان آوازمی خوانندند و محبوب همه بودند. پاریس درحالی که از ساحل به طرف معبد آفرودیته می‌رفت، صدای آواز جوانی را شنید که این طور می‌خواند:

«چه کسی هلن، دختر زئوس، ملکه اسپارت را ندیده است؟  
چه کسی هلن، الهای بین همه خدایان را تحسین نکرده است؟  
مطمئناً کسی که هلن را ندیده است، نمی‌داند زیبایی چیست.  
کسی که هلن را ندیده است، نمی‌داند معنی خوشبختی چیست?  
خوشبخت خواهد بود کسی که تورا هدف قرار دهد. خوشبخت

خواهد بود مردی که تو به او لب خند بزنی! قلبش از شیرینی پر  
می شود و روحش از نور می درخشد.»

پاریس گوش می کرد و در قلبش آرزوی دیدن هلن زیبا که آفرودیته  
به او قول تصاحبیش داده بود شعلهور می شد. وارد معبد آفرودیته شد.  
هدا یابی برای الهه آورده بود: یک بزغاله سفید، دو کبوتر سفید تزیین  
شده با گلهای رُزو شمشاد. هدا یاروی میز مخصوص معبد گذاشت و از  
آن خارج شد و به طرف کاخ، جایی که پادشاه تلامون بود، رفت.  
— تلامون، پادشاه سالامیس، من پاریس فرزند پریام و از طرف  
پریام پادشاه تروآ آمده ام.

شاه تلامون، که روی تخت، در کنار ملکه هسیونه نشسته بود، سؤال  
کرد:

— پریام پادشاه تروآ از من چه می خواهد؟  
— می دانی که هسیونه، خواهر پریام، راهر کول ربودویه تو داد؛ چون  
که پریام، شاه تروآ، در عوض نه طلا داشت نه نقره نه لباسهای زردوزی  
شده نه دختران زیبا. حالا هسیونه را به شاه تروآ پس بده و اگر  
نمی خواهی این کار را انجام دهی به جایش طلا، نقره، دختران زیبا، و  
لباسهای زیبایی زردوزی شده بده، تامن آنها را به تروآ پرم و پدرم را  
خوشحال کنم.

تلامون، شاه سالامیس، از دادن آنچه که پریام می خواست امتناع  
کرد و گفت:

— تو خیلی جوانی، ای شاهزاده، و شاید خوب ندانی که وضعیت  
چگونه بود. هسیونه، همسر عزیزم، درست است که از طرف هر کول به  
من داده شد، اما هر کول او را به من داد چون که در جنگ پیروز شده بود.  
آن را به تو نگفته بودند؟ لاتومدون، پدر پدر تو به هر کول قول داده بود که  
اگر هسیونه را انجات دهد، دواسب جادویی را که هدیه زنوس بود بدهد.  
ولی او نخواست بدهد. آنگاه هر کول در تروآ جنگید، لاتومدون را

کشت، و هسیونه را گرفت، همان طور که حقش بود، و اگر من او را به همسری نمی گرفتم او باید بردگی می کرد. من هیچ نباید به پریام بدهم، ای شاهزاده جوان، و هیچ نخواهم داد. برو و پیغام را برای پدرت شاه تروآ ببر.

پاریس می خواست جواب دهد، اما در آن لحظه ملکه بلند شد و با صدای شیرین صحبت کرد:

— ای پاریس، فرزند برادر محبوب، در تقاضای اصرار نکن. پریام و من اسیران جنگی بودیم، و سرنوشت عمان می توانست سخت تر از این باشد. اما تلامون از من تقاضای عروسی کرد و من را ملکه کرد و من توانستم یکی از اسیران را که پریام باشد از زندان خلاص کنم. پریام هیچ چیز نمی تواند از تلامون تقاضا کند. برو، شاهزاده جوان وزیبا، و به پریام بگو که خواهرش اورا همیشه دوست دارد.

پاریس کاخ پادشاهی را ترک کرد و به ساحل دریا، جایی که ملاحان منتظرش بودند برگشت. روی ساحل دریا، جوان آوازه خوان با سازش این طور می خواند:

«چه کسی هلن، ملکه اسپارت، گل زیبایی را ندیده است؟ هلن، با لبخند شیرینش، هلن بار و بند بلندش، وقتی در میان ندیمگان خود گام می زند، انگار که ماه میان ستارگان در آسمان می درخشید، هلن با موهایی به رنگ آفتاب، با چشمانی به رنگ دریا، همچون خدایان جاودان است!»

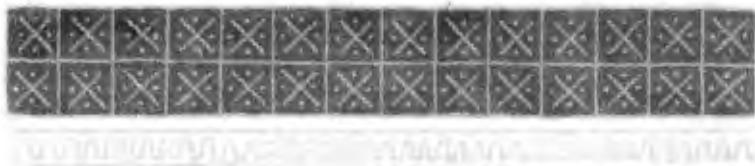
پاریس سوار کشته شد، در حالی که آرزوی دیدن هلن را داشت. پاریس به همراهانش گفت: حالا وقت حرکت است. طنابها را باز کنید و بادبانها را بالا بکشید. همراهان، طبق گفته فرمانده، طنابهای را که به ساحل بسته بودند باز کردند، علّمها را راست کردند و بادبانهای سفید را بالا کشیدند. بادی ملایم برخاست و بادبانها را به حرکت

درآورد. آبهای آبی رنگ آواز دریا را می خواندند، و خورشید در بالای آسمان بود. آب در پشت پاروها مانند نقره روان و طلا می درخشید.

آوازه خوان همان طور می خواند و می نوخت.

— فرمان بده، ای پسر پریام، به طرف کدام ساحل، کشتهای سیاه با بادبانهای سفید را بر گردانیم؟

— به طرف ساحل هلاس بر گردید. باید در سواحل لاکه دایمون، کشوری که شاه منلائوس و ملکه هلن دارد، لنگر بیندازیم. پاروزنها با قدرت تمام شروع به پاروزدن کردند و با دشنهای سیاه را که به طرف لاکه دایمون می رفت، آرام به حرکت درمی آورد. همچنان که کشتهای در دریا پیش می رود و شاهزاده پاریس و اهالی تروا را به سوی هلن می برد، من داستانی دیگر از منلائوس و خانواده اش تعریف خواهم کرد.





# داستان

## خانواده

### منلاوس

در زمانهای بسیار قدیم، در یک کشور بسیار قدیمی، دو برادر زندگی می‌کردند. یک اسمش تی‌یست و دیگری که با دختر شاه ازدواج کرده بود، اسمش آتره بود.

آتره و تی‌یست تا حد مرگ از هم متنفر بودند. تی‌یست همسر شاه آتره را ربوده بود و آتره برادرخان را از کشور بیرون کرده بود تی‌یست بدون خانه و خانواده در دنیا سرگردان شده بود. اما برای آتره کافی نبود که ببیند برادرش در تبعید است. تبعیدش به او آرامش نمی‌داد، و می‌خواست انتقام سخت تری بگیرد.

در کاخ آتره سه فرزند تی‌یست زندگی می‌کردند: دو پسر بچه و یک دختر بچه. آنها همراه با بچه‌های آتره بزرگ می‌شدند، با هم سر و صدا و بازی و جست و خیز می‌کردند. بعد از اینکه پدرشان بیرون رانده شد، آنها در کاخ ماندند، بدون اینکه درباره کار بدپدرشان چیزی بدانند و آنها عموماً آتره و پسرعموها یاشان آگاممدون و منلاوس را دوست داشتند. یک روز آتره، پنج بچه را که با هم سرگرم بازی بودند دید. فکری بس ظالمانه به سرش زد و دیگر آن را رها نکرد. می‌خواست به تی‌یست

گوشت فرزندانش را بدهد تا بخورد. بله این یک انتقام بود! آتره، یکی از سر بازان را صدا کرد و گفت:

— من می خواهم دو فرزند بزرگ تی یست بعیر ند. بعد از این که آن دو را کشته نزد من بیاور، سهس به جستجوی برادرم تی یست برو و به او بگو که من می خواهم با او آشتب کنم و او را به کاخم دعوت کن.  
سر باز دو فرزند بزرگ تی یست را کشت و نزد آتره آورد و شاه بی رحم آنها را تکه کرد و میهمانی بزرگی تدارک دید. تی یست به کاخ آمد. آتره ضمن این که به او می گفت «حالا دیگر همه چیز فراموش شده و باید دوست باشیم»، او را به خوردن غذا دعوت کرد.  
تی یست هم باور کرد و دعوت را پذیرفت. عده زیادی در ضیافت دعوت شده بودند.

آتره در سر میز تکه های گوشت آدم را برید و به دعوت شدگان و برادرش تعارف کرد که بخورند. مهمانها از آن گوشت برداشتند و آن را خوردنند. تی یست هم از آن گوشت خورد. او با خیال راحت می خورد. زیرا فکر می کرد واقعاً این یک مهمانی آشتب کنان است و او از این بخشدگی احساس خوشحالی می کرد.

اما ناگهان به صورت برادرش نگاه کرد. برادرش می خنید —  
خنیدنی و حشتناک. خون در رگهایش منجمد شد. همه چیز را فهمیده بود. از خوردن دست کشید. آنچه در دهان داشت تُف کرد. در حالی که فریاد وحشتناک می کشید، خود را به روی زمین انداخت. حالت و صدایش وحشت آور بود و نفرین می کرد که هر نوع بلایی بر سر خانه و خانواده آتره فرود آید. در حالی که نعره می کشید، روی زمین می غلتید. سهس نعره کشان برخاست، اتاق و خانه و شهر را ترک گفت. دوباره مثل سگی به ولگردی پرداخت. او از آتره منتفر بود و برایش آرزوی بلا می کرد.

اما آتره هنوز راضی نبود و تنفسش اورا آرام نمی کرد، چون نفرت

مانند آتشی نامرئی است که زندگی را می‌خورد و حس انتقام را تقویت می‌کند. تنها عشق است که می‌تواند آن را خاموش کند. آتش هنوز راضی نبود و هنوز به یک انتقام دیگر فکر می‌کرد. او زندگی پست و تیره و تاری داشت. بالاخره موفق شد برادر را دستگیر کند و در زندان نگه دارد.

فرزند دیگر تی یست در خانه آتش بزرگ می‌شد و آتش گذاشت که او با فرزندان دیگرش یعنی آگاممنون و منلاتوس تربیت شود. فرزند تی یست اسمش اژیست بود. او بزرگ و تنومند بود و نمی‌دانست پدرش کیست. وقتی اژیست خوب قوی شد و توانست شمشیر به دست بگیرد، آتش او را صدا کرد و گفت:

— اژیست، تو می‌دانی که برادرم چه قدر به من بد کرده است. او اکنون در زندان به زنجیر کشیده شده است. اما ممکن است فرار کند و زندگیش مدام خطری برای ما باشد. برو و تی یست را بکش. سهیش برگرد پیش من که در معبد خواهم بود. می‌خواهم یک قربانی به خدایان هدیه کنم.

ازیست شمشیر بزرگ و زیباش را که مادرش به او هدیه کرده بود گرفت و به طرف زندان رفت. وقتی وارد زندان شد دید که تی یست در گوشای چمباته زده و با زنجیرهای کلفت، موهای ژولیده، صورت خاکی، چشمانی که از خشم برق می‌زد، بسته شده است. او از زنجیرها بسیار در رنج بود.

همین که شمشیر را در دست اژیست دید، چهره اش عوض شد. ناگهان خشونتش ناپدید و ماهیچه‌های صورتش شل شد. اژیست توقف کرد و ساكت به او نگریست.

— ای جوان، تو کیستی؟ شمشیرت؟ کی آن را به تو داده است؟  
— آن را مادرم به من داد. شمشیر تیزی است که هیچ اشتباه نمی‌کند و تو آن را متوجه خواهی شد!

— گفتی، مادرت؟ و مادرت آن را از کی گرفته است؟

— از پدرم که البتہ من هرگز او را ندیده‌ام.

— ولی شمشیر مال من است، و من پدرت هستم! یک شب، در یک جنگل مقدس در پالاس، من وقتی با مادرت آشنا شدم، او این شمشیر را پیش من گذاشت. خوب نگاه کن! نزدیک دستهٔ شمشیر را نگاه کن؛ آنجا یک گل انار حک شده؛ من آن را حک کرده‌ام. من پدرت هستم. حالا فهمیدم که برادرم آتره چه کار می‌خواست بکند! می‌خواست که تو، نادانسته، پدرت با بگشی! بعد به تو بگوید که پدرت را تو کشته‌ای! اژیست ساكت گوش می‌کرد. هنوز کمی تردیدداشت، با وجود این تقریباً قانع شده بود.

— بیا نزدیک من، اژیست، فرزندم! بگذار که من دستهایت را المس کنم و به چشمها یت بنگرم و نوازشت دهم و با هم به انتقام گرفتن از آتره که بی رحم ترین مردان است فکر کنیم.

لتو گفت: نباید انتقامش را بگیرد.

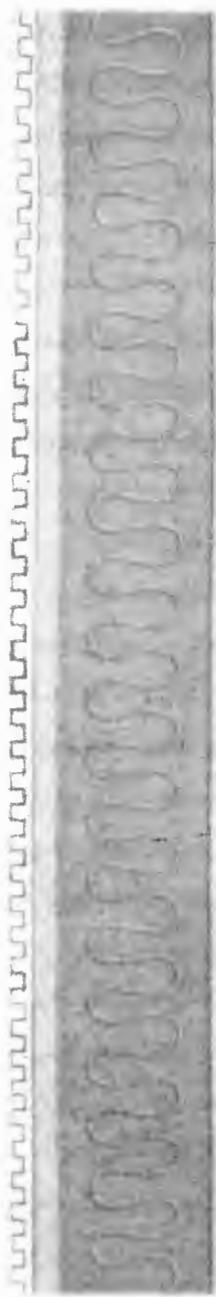
— ما نباید انتقام بگیریم، چون ما می‌دانیم که انتقام گرفتن چیز خیلی زشتی است. اما آن وقت انسانها آن را نمی‌دانستند. آن وقت انسانها از ما بدتر بودند. همگی کمی وحشی بودند و یونانیهای قدیم با وجود این که مردم متمندن تر دنیا بودند، ولی فکر می‌کردند که انتقام چیز زیبایی است. اژیست حالا خیلی چیزها را می‌فهمید! لحظه‌های زیادی را به یاد آورد که آتره با تنفر به او نگاه کرده بود. گل درخت انار روی شمشیر وجود داشت! فقط کسی که مالک آن بود که می‌توانست آن علامت را بشناسد!

حالا انتقام گرفتن آسان بود. آتره در معبد منتظر اژیست و خبر مرگ تی بیست بود. اژیست پدر را از زنجیر آزاد کرد و شمشیر به دست به طرف معبد رفت. در آن جا آتره را دید که برههایی برای خدایان قربانی می‌کرد. آگاممنون و مملائوس هم در معبد نزد پدر بودند. اژیست نزدیک

شاه شد که با و صحبت کند. اما وقتی نزدیکش شد، قبل از اینکه آتش  
بتواند لب باز کند، شمشیر را در قلبش فروبرد. شاه مرده به زمین افتاد.  
درست با همان ضربه‌ای که به برادرزاده‌اش یادداه بود کشته شد. سرو  
صدا و فریاد مردم در معبد بلند شد و خیلیها زخمی شدند.  
اما وقتی اژیست دنبال پسر عموهایش گشت، آنها را پیدا نکرد. کجا  
رفته بودند؟ شاید مخفی شده بودند؟

ازیست از همه نگهبانان سؤال کرد. اما همه گفتند که آنها را  
نديده‌اند. فقط یك سر باز، که شاهزاده‌های کوچولو را دوست داشت،  
می‌توانست به اژیست بگوید که از کدام طرف باید دنبال آنها بگردد. اما  
آن سر باز و انمود کرد که آنها مفقود شده‌اند.

תְּהִלָּה תְּהִלָּה תְּהִלָּה תְּהִלָּה תְּהִלָּה תְּהִלָּה





داستان

شاہزاده آگاممنون

و

شاہزاده مِنِلائوس

خیلی سال پیش، در یک صبح پائیزی که همه چیز از شبینم می‌درخشید، دو جوان در سکوت کامل در جاده‌های تنگ و سنگلاخی کوهستان راه می‌رفتند. آنها به نظر برادر می‌آمدند. در واقع هم برادر بودند. هر دو موهای بورزیبا، چهره‌رنگ پریده و غمگین، و چشمان پراشک داشتند. تنها به طرف کوهستان می‌رفتند، امامانند آدمهای کوهی، پیرا هنضخیم پشمی نپوشیده بودند: پیرا هنرهای سفید آنها از زردوزی برق می‌زد و کفشهایشان مانند کفشهای شاهان به طلا مزین شده بود. بعد از راهپیمایی زیاد خسته شدند. ناگهان یکی از آنها که جوان‌تر بود توقف کرد.

— آگاممنون، دیگر نمی‌توانم پیش بروم! بگذار کمی، فقط کمی، استراحت کنم. دیر و زدیشب خیلی راه رفته‌ایم. خسته و گرسنه‌ام. آگاممنون، برادر بزرگ‌تر، اطرافش را نگاه کرد. هیچ کس را در کوره راه جنگل ندید و جز زمزمه برگها، در آن هوای صبحگاهی، صدای دیگری شنیده نمی‌شد.

— هیچ کس و هیچ چیز دیده و شنیده نمی‌شود. خیلی از شهر دوریم؟

از اژیست می ترسم. مطمئناً برای یافتن ما دنبال ما خواهد آمد.

— باز هم کمی راه بیا، «منلانوس»، برادرم! کمی دیگر بیا!

اما منلانوس به زمین افتاد، چشمانش را بست، و جواب نداد.

برادرش آگاممنون به شدت به وحشت افتاد. چون فکر کرد برادرش مرده است. باید کمکش کنم! باید بگذارم استراحت کند و چیزی برای خوردن پیدا کنم!

آنگاه، در سکوت کوهستان، آگاممنون از دور صدای شبهه صدای گاو شنید. خوب گوش کرد:

— بله، صدای گاو است. پس این اطراف باید چوپانهایی باشند.

نجات حتمی است! آگاممنون منلانوس را با روپوشش خوب پوشاندو باز هم لحظه‌ای به صدا گوش داد. سپس جاده را تنها ادامه داد. منلانوس با صدای ضعیف و ناتوان از برادرش خواهش کرد:

— آگاممنون، نرو، مرا تنها نگذار!

— ترا ترک نمی کنم. می روم از کسی کمک بگیرم. صدای گاوه را که زیاد دور نیستند می شنوی؟ باید چوپانهایی آنجا باشند و شاید به ما اجازه دهند که در کلبه آنها استراحت کنیم. نترس منلانوس. زود برمی گردم.

منلانوس جواب داد: من نمی ترسم.

او سعی کرد خود را از زمین بلند کند. أما نتوانست. آگاممنون از میان علفها و درختان به طرف صدای دور دست گاوه از کوه بالا رفت. خورشید در قله کوهها می درخشید. جنگل در نسیم صبحگاهی حرکت می کرد.

لنو سؤال کرد: چطور حرکت می کرد؟

— درختان همه صبحها مانند ما بیدار می شوند. گیاهان و گلها و بوتهای پرندهای کوچک از نور و گرمای خورشید احساس لذت می کنند، ولی نمی توانند بگویند: نور، از تو مشکرم! خورشید، از تو

متشکرم! اما به روشی دیگر صبح را سلام می‌گویند. پرندگان آواز می‌خوانند و پرواز می‌کنند. بالاخره سراسر جنگل در آفتاب حرکت می‌کند. هر صبح این کار انجام می‌شود و آن صبح پائیزی هم همه به خورشید سلام می‌کردند. صدای گاوها که سوار بر نسیم گاهگاهی به گوش می‌رسید، به نظر سلام صبحگاهی می‌آمد. اما آگاممنون آن سلام صبحگاهی را نمی‌شنید و از شادی سپیدهدم لذت نمی‌برد. او به برادرش که خسته و ناتوان روی علفها افتاده بود فکر می‌کرد. به پدرش، که به خیانت کشته شده بود فکر می‌کرد؛ به ازیست، رفیق دوران کودکی؛ به معبد، با منظره‌ای وحشتناک و شمشیر داخل سینه شاه؛ سر و صداهای زیاد در معبد؛ به صداهای «فرار کنید بچه‌ها»....

آن روز سر بازی آنها را تاجایی همراهی کرد و بعد بلا فاصله به عقب برگشت. بعد از آن آنها خود را در یک کوره راه یافتند و آن قدر رفتند و رفتند تا از شهر دور شدند. چون آن سر باز به آنها گفته بود که تیست آزاد است و خطر زیادی آنها را تهدید می‌کند.

آگاممنون با اندوه از میان درختان باشکوه پر از آوازها و پروازها عبور می‌کرد. آرام آرام صدای حیوانات نزدیک‌تر می‌شدند. بعیع گوسفندان شنیده می‌شد. بره‌ای کوچک و سفید، دوان دوان ظاهر شد. در میان درختان و چمنهای سبز، کلبه‌ای دیده شد. آگاممنون که پشت تنه درخت بلوط مخفی شده بود، نگاهی به کلبه انداشت. در آستانه کلبه، زن جوانی لالایی می‌خواند و بچه شیر بیش را تاب می‌داد. در وسط علفها شوهرش گوسفندان را می‌دوشید و دختر بچه‌ای خوشحال و خندان این طرف و آن طرف می‌دوید و می‌خواست بره‌ای را که نمی‌گذاشت بگیردش، دنبال می‌کرد. دختر بچه ضمん دویدن به درختی که آگاممنون پشت آن مخفی شده بود رسید. اورادید. لحظه‌ای متعجب و متوقف شد. سپس نزد مادر گریخت.

— ماما، آنجا پشت آن درخت بلوط، پادشاهی هست که لباس



طلایی دارد! بیا ببین مامان!

- غیرممکن است! مگر اینکه خوابش را ببینی! آه، آره درست است!...

آگاممنون از مخفیگاهش خارج شد و ضمن صحبت با او همراه او به طرف کلبه رفت.

آن فضای چوپانی، حال و هوایی داشت! حالا زن و شوهر هردو نزدیک او بودند:

— من شاه نیستم. فقط پسر شاهم. من و برادرم جاده را گم کرده ایم و خسته ایم. می توانید به ما کمی شیر و نان بدھید تا برگردیم؟ به ما اجازه می دهید که در کنار آتش شما بنشینیم؟ از شما سپاسگزاریم. شاید روزی بتوانیم جبران کنیم.

زن با مهر بانی گفت: شاهزاده، درباره جبران حرف نزن. اگر چه فقیریم، اما چندان حقیر نیستیم که کسی تقاضایی بکند و ما آن را رد کنیم. بگیر، این شیر را بخور و بخش از اینکه آن را در ظرف سفالین تقديم می کنم. تو عادت کرده ای در ظرفهای طلایی و نقره ای شیر بخوری. اما آگاممنون به ظرف زیبا یا زشت توجه نداشت. شیر نیمگرم و دودی را که زن برای او ریخته بود یک نفس سر کشید.

— متشرکرم. شما خیلی مهر بانید. از شما خواهش می کنم به برادرم هم کمک کنید. او کمی دورتر از اینجا، خسته تر از من، و گرسنه، روی زمین افتاده است.

آگاممنون به طرف جایی که منلانوس افتاده بود به راه افتاده و چوپان هم به دنبالش با ظرفی پر از شیر. وزن برای اینکه آتشی درست کند و آسایش مهمانها را فراهم سازد، شروع به جمع آوری شاخه ها و برگهای خشک کرد.

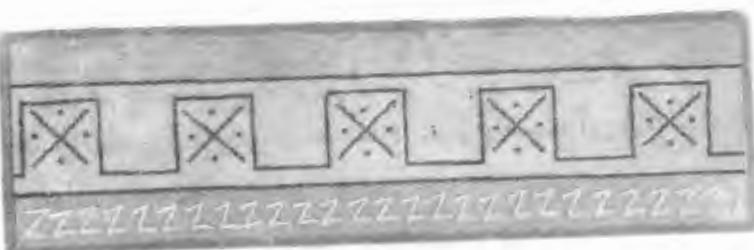
چوپان و آگاممنون برگشتند و منلانوس را هم با خود آوردند. در خانه محقر، آتشی برپا شده بود. آتش می سوخت و از سوختن

می درخشید. صدای سوختن چوب می آمد. همه دور هم نشستند:  
فرزندان شاه و خانواده چوپان.

مادر سکوت کرد.

لتو پرسید: و بعد؟

— بعد؟ صبر کن که آنها استراحت کنند. چون آن روز فرزندان شاه  
با چوپان بودند و فقط صبح روز بعد دوباره به راه افتادند. در پایان، حالا  
که می دانی آگاممنون و منلاتوس دوستانی پیدا کرده‌اند می توانی  
خوشحال و صبور باشی!



## ادامه داستان

### آگاممنون

و

### منلاتوس



آگاممنون و منلاتوس با خانواده چوپان بودند. من مطمئنم که آنها هیچ وقت در سراسر زندگیشان این قدر از چنین شعله‌ای و از چنین خانواده مهر بانی لذت نبرده بودند.

منلاتوس حرف نمی‌زد. از این که استراحت می‌کرد و گرم می‌شد خوشحال بود؛ چوپان و همسرش از این که خود را در کنار افرادی این

قدر مهم می‌دیدند خجالت می‌کشیدند و سکوت می‌کردند.

اما آگاممنون، که به آینده فکر می‌کرد، سؤال کرد: ای چوپان خوب، به من بگو، تو جاده اسپارت شهر مشهور شاه تونداریوس، را می‌شناسی؟

— آن را می‌شناسم. چندین بار برای فروش پنیری که با شیر گوسفندان درست می‌کنم به آن جا رفته‌ام. اسپارت شهری زیبا و محکم است. تمام شهر با کوهها محاصره شده است. پادشاهش تونداریوس، بخشندۀ خوب است و ملکه‌اش لدا گردنی دراز دارد.

لتو پرسید: چه ربطی دارد که او گردنی دراز دارد. باید فهمید که او خوب است یا نه.

— درست است. او آنچه که می دانست می گفت. لِدا به خاطر درازی گردنش مشهور بود نه به خاطر خوبیش. و چوپان می خواست و انمود کند که او هم از بعضی چیزها باخبر است. خلاصه من فکر می کنم که آگاممنون بهتر از چوپان خوبیها و بدیهای تونداریوس و لِدا را می شناخت؛ چون درباره آنها هیچ سؤالی نکردو فقط درباره جاده سؤال کرد.

— برای رسیدن به اسپارت روزهای زیادی باید راه رفت؟ تو می توانی راه را به ما نشان دهی؟

چوپان گفت: با کمال میل راه را نشانتان خواهم داد. اما اول با برادرت در کلبه ام استراحت کن؛ چون به اندازه کافی قوی نیستند که سفر را از سر گیرید.

آن دو جوان آن روز و شب بعد را در خانه آن خانواده فقیر ماندند، سپس صبح بعد به جانب اسپارت حرکت کردند. همسر چوپان برای آنها سبد پر از نان و پنیر آماده کرد تا در بین راه دچار کمبود نشوند و چوپان هم قسمتی از راه را همراهیشان کرد.

آگاممنون و منلاتوس دوباره به راه افتادند. غمگین بودند، اما نه مثل روز قبل، چون با خانواده ای مهمان نواز روبرو شده بودند و امیدوار بودند باز هم افرادی شبیه آنها پیدا کنند.

رفتند و رفتند تا بالاخره به دره ای عمیق، که اسپارت در آن ساخته شده بود، رسیدند. از بلندی، شهر را دیدند که رودخانه ای همچون نقره از آن عبور می کرد.

در یک طرف رودخانه، در علفزار سبزی، دخترهای جوانی، بالباس سفید، بازی می کردند. دختری که بازی را رهبری می کرد، کلیتم نسترا دختر بزرگ تونداریوس بود؛ و دختری که کنار او ایستاده و در حال بافتن تاجهایی به موها یش بود، هلن، خواهر کلیتم نسترا بود.

آگاممنون و منلاتوس راه خود را ادامه دادند و به طرف خانه های با

عظمت شاه تونداریوس رفتند و نزدیک درهای کاخ منتظر ماندند. خیلی منتظر نماندند. شاه از کاخ خارج شد و روی یکی از سنگهای سفید صاف برآق، که جلو در بود، نشست. همراه او فرزندانش کستور و پولودیو کیس هم خارج شدند. سپس آگاممنون و مثلاً تووس جلو رفتند. و مطابق رسم همیشگی، برای تقاضای چیزی، در مقابل پادشاه زانوزدند. آگاممنون، برادر بزرگ‌تر، گفت:

— ای شاه توana، تونداریوس بزرگ، به خواهش ما گوش کن! دو بدبختی را که نه وطن دارند نه خانه و نه پدر و مادر، نزد خودت بپذیر. مادر محاصره دشمنانی هستیم که مرگ ما را می‌خواهند. ازیست، پدرمان آتش را کشته است. ما از مسینی فرار کردیم. در غیر این صورت ازیست مارا هم می‌کشت. ای شاه، به مارحم کن — به خاطر آنچه که برایت عزیز است، به خاطر فرزندانت که دوست داری، به خاطر خدایانی که می‌پرستی. ما التماس می‌کنیم.

لتو سؤال کرد: چطور به خاطر خدایان.

— بله، نمی‌شود گفت محض رضای خدا. یونانیهای قدیم فقط به یک خدا معتقد نبودند بلکه به خدایان متعددی اعتقاد داشتند. به همین خاطر همیشه می‌گفتند: به خاطر خدایان!

— بله. وقتی آگاممنون حرف می‌زد، توانداریوس، متعجب، او و برادرش را نگاه می‌کرد: آیا واقعاً آن دوجوان فرزند آتش بودند؟ یعنی اینها همان دویسری هستند که او بارها آنها را در میدان بازی روی چمنها و علفزارها دیده بود! ولی حالا زانو در بغل گرفته و گریه می‌کردند! لباسهایشان از پارچه‌های ظریف بافته شده بود، اما به نظر می‌آمد که در طول راه خارها سوراخ سوراخشان کرده بود. کفشها بیشان مزین به طلا بود، اما پاره و گرد و خاکی شده بود. البته شاه می‌خواست به آنها کمک کند! اما چگونه از طرفی تی‌یست صاحب مسینی شده بود و معلوم نبود چند سر باز تحت فرمان خود دارد. تونداریوس طرفدار صلح بود و از

جنگ تصرف داشت و برای کمک به آگاممنون و میلانوس می‌بایست به آنها لشکر بدهد تونداریوس به این چیزها فکر می‌کرد. آگاممنون وقتی اورا مرد دید دوباره از او خواهش کرد:

— تو می‌توانی هم ما را نجات دهی هم بگذاری ما بمیریم. ای پادشاه، ما را نجات بده! می‌بینی چقدر جوانیم. زندگی زیباست و نور خورشید برای ما شیرین. اگر تو ما را بیرون کنی، مجبور خواهیم شد شهر به شهر بگردیم و شاید در جنگلها بمانیم و از گرسنگی بمیریم! ای پادشاه، ما را از خود مران! اگر تو با ما باشی خدایان دوستدار خوبان از تو حمایت خواهند کرد.

شاه گفت: ای جوانان، در هلاس شاهان زیادی هستند. آیا کسی هست که بهتر از من بتواند کمک کند؟ من از شما در خانه ام پذیرایی خواهم کرد. می‌گذارم استراحت کنید. به شما لباس و غذا خواهم داد. اما وقتی سیر شدید شما را نزد نیستور، شاه پولس، خواهم فرستاد. نیستور به پاکدامنی مشهور است. او خوب و قوی است و کسی که مشورتی دارد نزد او می‌رود. از شما حمایت خواهد کرد و به شما خواهد گفت که چه کار کنید.

فرزندان آتش در حالی که می‌گریستند، باز هم از تونداریوس خواهش کردند. همان طور که زانو زده بودند و خواهش می‌کردند و می‌گریستند، دو تن از دختران شاه وارد کاخ شدند. یکی از آنها که با گامهای استوار راه می‌رفت. کلیتم نسترا بود، دختر بزرگ شاه، و دیگری هلن. وقتی آنها از کنار دو جوان ملتمنس رد می‌شدند توقف کردند و کلیتم نسترا به طور تمسخر آمیز به آنها نگاه کرد. اما هلن به طرف پادشاه رفت و با ترحم سؤال کرد:

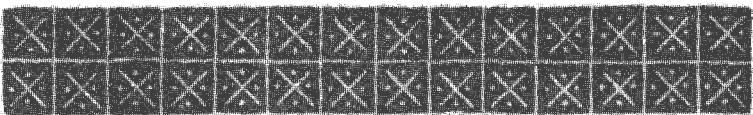
— آنها را چه شده است؟ چرا گریه می‌کنند؟ آگاممنون دوباره داستان غم انگیزش را تعریف کرد. میلانوس، ساکت و رنگ پریده، به شاهزاده هلن که در مقابلش زانو زده و برای

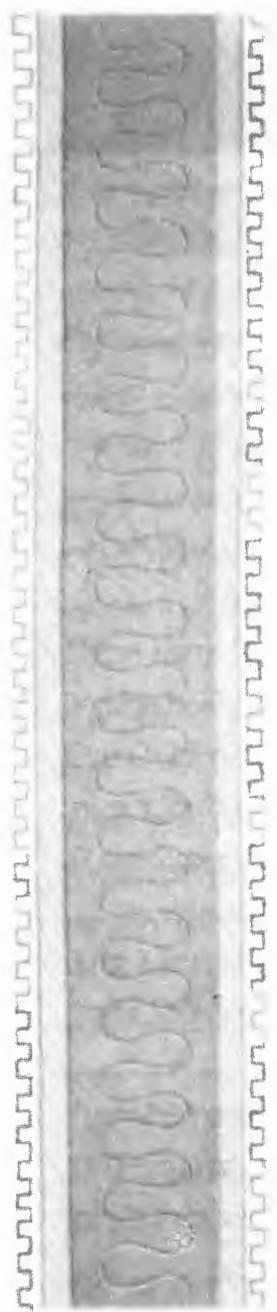
فرزندان آتره التماس می کرد نگریست.

— شما که نمی خواهید این جوانهای بیچاره را رد کنید؟ درست است پدر عزیزم؟ از شما به خاطر آنها خواهش می کنم! اگر روزی برادرها یم درمانده شوند و طلب یاری کنند، فکر کن چقدر خوشحال خواهی شد اگر یک پادشاه دیگر آنها را کمک کند؟

هلن آنقدر با مهربانی خواهش می کرد که تونداریوس دیگر نتوانست بگوید نه. او از دو برادر پذیرایی کرد. به آنها لباس و غذا و اسلحه و سر بازداد تا بتوانند علیه اژیست نبرد کنند.

آگاممنون و مملائوس به فرماندهی یک لشگر، دوباره همان جاده را در پیش گرفتند. مملائوس در بین راه مرتب به هلن فکر می کرد، اما آگاممنون به نگاه تمسخر آمیز کلیتم نسترا، به مسینی، و به پدر مرده اش فکر می کرد. با خود می گفت: من بر اژیست تی یست پیروز خواهم شد و وقتی پیروز شدم نزد تونداریوس برمی گردم. سپس پادشاه مسینی خواهم شد و با شاهزاده کلیتم نسترا ازدواج خواهم کرد.





## داستان

### شاهزاده هلن و

### شاهزاده منلاتوس



منلاتوس با فکر و خیال هلن در قلبش به جنگ رفت و با همان آرزو به اسپهارت برگشت. چون وقتی اورادیده بود که در مقابل شاه تونداریوس زانوزده و برای او التماس می‌کند، به او دل باخته بود. اگر هلن آرزوی گل نایابی را می‌کرد، منلاتوس در علفها و جنگلها به جستجوی آن می‌دوید و آن را برایش می‌آورد.

اگر هلن در جنگ آهو یا گوزن کوچکی می‌دید و می‌گفت «چقدر قشنگ است! دوست دارم آن را داشته باشم» آنگاه منلاتوس دنبال آهو یا گوزن می‌دوید و آن را پیر و زمدانه برای هلن می‌آورد. اما منلاتوس تقریباً هیچ وقت با شاهزاده هلن در باره ازدواج صحبت نمی‌کرد. زیرا می‌دانست که همه جوانهای هلاس، همه قهرمانهای قوى، شاهان ثروتمند، و شاهزاده‌ها می‌دارند با او ازدواج کنند. منلاتوس هیچ نمی‌گفت اما سعى می‌کرد، آنچنان که شایسته اوست، هر روز بیش از گذشته بهتر و قوى تر شود.

لیا سوال کرد: شایسته یعنی چه؟



مادر گفت: لنو، شایسته یعنی چه؟  
لنو پاسخ داد: آن را می‌دانم ولی نمی‌توانم لذت خاصه از همچشمی داشتم.  
لیا گفت: چه کسی آن را برایت شرح داده است؟  
— هیچ کس. آن را خودم یواش یواش فهمیدم. این، چیزی است که  
نمی‌شود توضیح داد.

مادر لنو سخت به مانع برخورد کرده بودند، اما مادر بالاخره توضیح  
آن را پیدا کرد.

— آهان، یعنی... شایسته بودن، یعنی اینکه بتواند لایق آن باشد.  
اینطور نیست لنو؟

— آره، همینطور است: لایق آن باشد. من لتوس واقعاً سعی می‌کرد  
مناسب و در خور هلن شود و بعداً با او ازدواج کند.  
— بعد خواهیم دید که ازدواج کردن با هلن خیلی هم آسان نبود. از  
همه قسمتهای هلاس، یعنی یونان امروز، که اسمش هلاس بود،  
پادشاهان، قهرمانان، و شاهزاده‌ها برای دیدن شاهزاده هلن می‌آمدند—  
و به محض اینکه هلن را می‌دیدند از تونداریوس تقاضای ازدواج با اورا  
می‌کردند.

شاه تونداریوس به شدت در تنگنا قرار گرفته بود. بین این همه  
خواستگار کدام را انتخاب کند؟ آنها زیاد بودند. در میان خواستگاران  
یکی هم آشیل، فرزند تیس و پلیوس، قوی ترین و نجیب ترین جوان  
هلاس بود، اما آشیل زودمی مُردو همه آن را می‌دانستند. زیرا خدایان به  
آشیل گفته بودند که بین یک زندگی کوتاه ولی باشکوه و یک زندگی  
طولانی اما بدون افتخار یکی را انتخاب کند و آشیل هم زندگی کوتاه را  
انتخاب کرده بود و اگر هلن همسرش می‌شد به زودی بیوه می‌ماند.  
آژاکس فرزند تلامون هم خواستگار هلن بود. او هم قهرمانی بود که به  
سر بازان زیادی فرمان می‌داد. خواستگار دیگر دیومیدس فرزند  
تودتوس بود. او، هم قوی بود و هم از طرف آتنا خدای جنگ و دانایی

حمایت می شد. خواستگار دیگر فیلو کیتیس بود: جنگجوی مشهوری که وقتی تیر و کمان هر کول در دستش بود، هیچ کس نمی توانست حریف او شود.

لئو سؤال کرد: تیرها جادویی بودند؟

البته بین خواستگارها پاتر و کلوس بهترین دوست آشیل و منلانوس برادر آگاممنون و اودیسه شاه ایتاكا هم بودند. اودیسه یا اولیس شاهزاده‌ای قوی و باهوش و آدمی دانا و سخنگویی ماهر بود. او هم مثل دیگران به اسپارت آمده بود که با هلن ازدواج کند. هیچ کدام از خواستگاران بینشان دوستی نبودوازهم منتفر بودند و هر یک فریادمی زد که اگر موفق نشود زیباترین شاهزاده را برای ازدواج به دست آورد، دیگران را خواهد کشت.

تونداریوس میان اینهمه عاشقان دلباخته، آرام و قرار نداشت و مرتب در فکر بود. اگر تصمیم می گرفت که هلن را به شوهری دهد، همه شاهزاده‌های دیگر به خشم می آمدند و معلوم نبود چه اتفاقی می افتاد. تونداریوس به هیچ راه حلی نمی رسید و هر روز از شاهزاده‌ها خواهش می کرد که صبر کنند و آرام باشند. به خودمی گفت: آیا ممکن است کسی پیدا شود و به من کمک کند و مرا از این دردرس نجات دهد؟ بین چطور هلن را به خاطر زیباییش به زحمت انداخته است! بیچاره من! بدیخت می شوم!

تونداریوس قضیه را مرتبا طول می داد، و شاهزاده‌ها هر روز بیشتر سروصدامی کردند. اما روزی اودیسه، که بین همه داناتر و با احتیاط‌تر بود با او همدردی کرده و به او گفت:

— پادشاه اسپارت، باید هر چه زودتر این مستله را حل کنی. در غیر این صورت حادثه سنگینی در دربار اتفاق خواهد افتاد. نمی بینی که خواستگارها هر روز ناراحتی درست می کنند. این وضعیت نمی تواند دوام بیاورد!



— حق با توست او دیسهٔ دانا. اما چه کار می‌شود کرد؟ ای کاش همه  
مثل تو باشند و دلیل را بفهمند! اما همه نمی‌فهمند، و من شدیداً می‌ترسم  
که اگر یکی از شمارا انتخاب کنم دیگران تنفسان نسبت به من شروع  
شود و همه سر وقت من ببایند و علیه من و هلن و داما متحد شوند! آیا تو  
نمی‌توانی پیشنهادی به من بدهی؟ نمی‌توانی راه علاجی برایم پیدا  
کنی؟

— ای پادشاه، برای همین خواستم با تو صحبت کنم. برای اینکه  
پیشنهادی بدهم. من راه چاره را پیدا کرده‌ام. خیلی ساده است.  
— ساده؟ واقعاً؟ بگو ببینم او دیسهٔ دانا! اگر تو به من کمک کنی من در  
تمام زندگی از تو سپاسگزار خواهم بود و تو با این کار از جنگهای در



کشورمان جلوگیری خواهی کرد!

— شاه تونداریوس، این هم پیشنهادم: باید همهٔ مارادر سالن بزرگ  
قصر جمع کنی و ما را سوگند بدھی.  
— چه سوگندی؟

— باید ما را سوگند بدھی که بین خودمان با تو، با هلن، و با داماد،  
دوست باقی می‌مانیم و این طور از هر جنگی دوری خواهد شد.  
پادشاه توانداریوس از خوشحالی در پوستش نمی‌گنجید: متشرکرم،  
عزیزم، متشرکرم، می‌بینم که بی علت نیست که این قدر تو را تحسین  
می‌کنند. هیچ کس با هوش تراز تو نیست! مسلماً من پیشنهاد تو را دنبال  
خواهم کرد. متشرکرم، هزار بار متشرکرم.  
پادشاه اسپارت قاصدی را، یعنی مردی را که مأمور بود دستورات  
شاه را به مردم اطلاع دهد، صدا کرد.

— ای قاصد، تمام شاهزاده‌هارا جمع کن. به آنها بگو که من بالآخره،  
تصمیم را گرفته‌ام. بگو بیانند به حرفهای من گوش کنند.  
همان طور که شاه گفته بود، قاصد از کاخ بیرون دوید و در خیابانها و  
میدانها به جستجوی شاهزاده‌ها و شاهان و قهرمانان پرداخت.  
همه باخبر شدند و در سالن بزرگ کاخ دورهم گرد آمدند. آنها  
بی‌صبرانه از هم می‌پرسیدند: می‌دانی تصمیم شاه تونداریوس چیست؟  
تو آن را می‌دانی؟

او دیسه ساکت بین دیگران منتظر بود و در این موقع پادشاه اسپارت  
بادخترش وارد شد. به تخت پادشاهی رفت و هلن هم در کنار او نشست.  
پادشاه گفت: شاهزادگان و قهرمانان و دوستان عزیز، من همین  
امروز دامادی برای هلن انتخاب خواهم کرد، اما پیش از آن باید در  
مقابل من و هلن سوگند یاد کنید.

— چه سوگندی؟

— کدام؟

— حرف بزنید!

— بگویید! آن را بگویید!

— قسم خواهیم خورد، آنچه که می خواهید!

— قسم می خوریم، ولی دیگر ما را منتظر نگذارید!

— همه سوگند خواهیم خورد!

— صحبت کنید!

افرادی که در سالن جمع شده بودند، بی صبرانه می خواستند بدانند  
به چه چیزی باید سوگند بخورند. شاه تونداریوس ادامه داد: قهرمانان،  
شاهزادگان، سوگند بخورید که بین خودتان دوست خواهید ماند. همه  
قسم بخورید که داماد، هر کس باشد، شما اورادوست خواهید داشت و با  
آن خواهید جنگید. اما بر عکس، اگر کسی بخواهد هلن را از شوهرش  
بگیرد، شما برای مجازات خطا کار متعدد خواهید شد. قسم می خورید؟  
شاهزادگان همه یک صدا فریاد زدند: قسم می خوریم! و سالن از  
صدای آنها داشت منفجر می شد. تونداریوس سپس فرمان داد چند بره  
و بزیاورند و فنجانهای شراب را به جوانهای داد تا با آن سوگند یاد کنند.  
ای زتوس پدر، ای شاه خدایان، ای زتوس با عظمت و بزرگ، و  
شما ای خورشید و ماه، گوش کنید: اگر کسی به سوگندش وفادار نماند  
مجازاتش می کنید! ما سوگند می خوریم بین خود و با شاه اسپارت و  
همسر هلن دوست باقی بمانیم: ما سوگند می خوریم و همه متعدد  
می شویم و اگر کسی بخواهد هلن را از همسرش بگیرد برا او می تازیم و  
شهرش را خراب می کنیم!

شاهزادگان قسم یاد کردند و شاه بره هارا با کارد تیز کشت. جوانها  
فنجانها را از شراب پُر کردند، سپس آن را بر زمین ریختند و گفتند:  
— زتوس، پدر خدایان، زتوس بزرگ، هر یک از ما اگر سوگند را  
 بشکند، نزد تو مجازات شود و مغزش مانند این شراب بر زمین پخش  
گردد!

وقتی مراسم سوگند پایان یافت همه سکوت کردند؛ سپس دایره وار دور شاه اسپارت جمع شدند و تونداریوس گفت:

— شاهان، شاهزادگان، — قهرمانان، شما چندان بزرگ و نجیب و گرانقدرید که برای من مشکل است بین شما یکی را نسبت به دیگری پیسنده و انتخاب کنم. اما به تومی گویم، گل هلاس، هلن، تو خود از میان این جوانهای زیبا و دلیر و قوی، کسی را که بیشتر می‌پسندی انتخاب کن.

وقتی تونداریوس اینطور گفت، هلن چشمانش را بلند کرد و کسانی را که بی‌صبرانه منتظر جواب بودند نگاه کرد. ابتدا پانز و کلوس موبور را که لباس سفید گلدوزی شده مزین به نقره به تن داشت و پهلوی آشیل ایستاده بود دید. سپس قهرمان قوی پنجه و چاپک یعنی آژاکس را دید که شنل قرمز مزین به طلا پوشیده بود؛ سپس او دیسه را با موهای سیاه و برآقی که شانه‌هایش را پوشانده بود؛ بعد فیلوکتیتس را با تیر و کمانش؛ بعد دیومیدس، رام کننده اسپهها را که شلاقی با بند چرمی در دست داشت؛ و خیلی‌های دیگر.

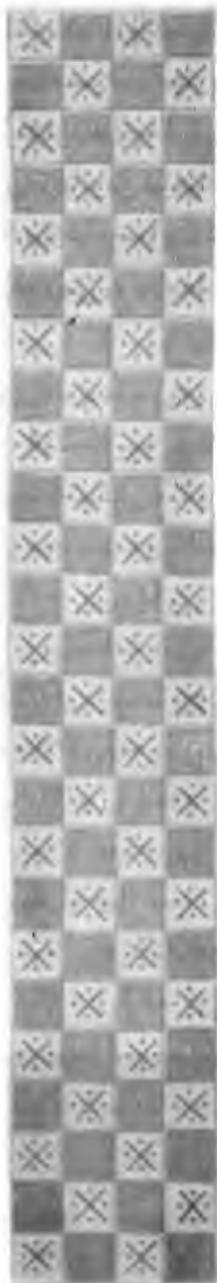
در انتهای سالن، در گوشه‌ای، منلانوس، غمگین‌تر از همه (چون شاه نبود و کمتر از دیگران به حساب می‌آمد) ایستاده بود. هلن سر در گم بود. همه آنها را خوب نگاه کرد، یکی بعد از دیگری، و چشمان حیرت‌انگیزش، که به رنگ دریا بود، سرانجام بر روی منلانوس توقف کرد.

— پدر، شاهزاده منلانوس را انتخاب می‌کنم.

همه، متعجب، منلانوس را نگاه کردند. منلانوس در گوشه‌ای خاموش و بی‌حرکت بود. نمی‌توانست باور کند. چشمانش برق می‌زد. او نه ثروتمندترین بود، نه قوی‌ترین، نه زیباترین؛ اما سعی کرده بود شایسته هلن بشود و به خاطر همین هلن او را دوست می‌داشت. شاهزاده‌ها خیلی ناراضی بودند، اما نمی‌توانستند عهدشکنی کنند. همه

یک بار دیگر سوگند یاد کردند که با منلاتوس دوست باشند و با کسی که بخواهد هلن را از او بگیرد، بجنگند. منلاتوس در ضمن بزرگترین جشنها با شاهزاده‌ای که دوست داشت ازدواج کرد: فرزند آتش در میان رقصها و آوازها و گلها، با هلن ازدواج کرد—با هلن، زیباترین شاهزاده، با موهایی به رنگ آفتاب و چشم‌مانی به رنگ دریا. وا شاه اسپارت شد. چون پدر هلن، شهر اسپارت را به عنوان هدیه عروسی به هلن داد.







## داستان

### شاهزاده پاریس

و

### ملکه هلن

لتو گفت: من نمی خواهم داستان شاهزاده پاریس و ملکه هلن را بشنوم؛  
چون مطمئنم خیلی غم انگیز است.

لیا گفت: ولی من می خواهم بشنوم.

— بله، بله، خیلی خوب، هر طور دلت می خواهد. اما به تو بگوییم که  
آخرش به گریه می افتد.

مادر به آرامی گفت: فکر نمی کنم، مگر لتو کم جنبه است؛ و تازه او  
یک بچه احساساتی که نیست.

لتو جواب نداد؛ اما خیلی عصبانی بود. مادر هم نمی خواست لتو  
ناراحت و احساساتی شود. می خواست مثل هر کول قوی باشد.  
بنابراین کتابی را گرفت و در گوشه ای برای خودش شروع به خواندن  
کرد و مادر هم داستان را برای لیا تعریف کرد.

— خیلی خیلی سال پیش، در شهر اسپارت، یک شاه، یک ملکه، و یک  
شاهزاده زندگی می کردند. ملکه اسمش هلن و شاه اسمش منلاتوس و  
شاهزاده کوچولو هم اسمش هرمیونه بود. هرمیونه خیلی زیبا بود. تازه  
شروع به حرف زدن و راه رفتن کرده بود. از زانوان پدرش بالا می رفت و

باسلاحهای برآقش بازی می کرد و موهایش رامی کشید. منلانوس اورا آزاد می گذاشت، چون اورا خیلی دوست داشت، چون خوشحال بود! خوشحال بود از اینکه با هلن ازدواج کرده بود، مردم اورا دوست داشتند، و شاهان با او دوست بودند.

اما هلن احساس خوشبختی نمی کرد. منلانوس دیگر مثل سابق با او مهر بانی نمی کرد. وقتی می خواست با او ازدواج کند، شهامت گفتش را نداشت.

لنو فراموش کرده بود که نمی خواست داستان را گوش کند. سؤال کرد: چرا؟

— چون قبل از این که با هلن ازدواج کند، فکر می کرد که «من باید مورد توجه شاهزاده قرار بگیرم. من باید به او بفهمانم که به او علاقه دارم»! بعد از اینکه ازدواج کرد، بر عکس، فکر می کرد: «هلن حالا دیگر خوب می داند که من به او علاقه دارم! حالا همسر من است، وهیچ کس نمی تواند اورا از چنگ من بپرون آورد.»

لنو گفت: آن وقت با او بد شد؟

— نه، بد نشد، ولی به نظرم کمی نادان شد، درست مثل خیلی از شوهرها، آنها زمانی که به همسرشان احتیاج دارند به آنها فکر می کنند. او دیگر برایش گل نمی آورد. زمانی که اورا غمگین می دید، دیگر به او نزدیک نمی شد، سعی نمی کرد افکار و خواسته های او را بفهمد. زنان برای خوشحال و خوب بودن احتیاج دارند که احساس کنند دوست داشتنی هستند و هلن دیگر مانند همیشه احساس خوب بودن و خوشبخت بودن را نداشت. او این را نمی گفت و نمی نالید؛ زیرا خوب می دانست که تقریباً با تمام زنان مانند اورفتار می شود. اما اغلب در قلبش غمی احساس می کرد.

یک روز شاهزاده ای بیگانه، که لباس زیباییش از طلا برق می زد، به شهر رسید. او با کشتهایش از سالامیس آمده بود. در ساحل نزدیک

اسهارت، کشتهایا و پاروزنها را ترک کرد و خودش با یک خادم امین، با گاری و اسب، به اسهارت آمد. وقتی به شهر رسید گفت که می خواهد شاه را ببیند و به طرف کاخ پادشاهی هدایت شد.

او به کاخ پادشاه رسید. شاه به او گفت با این که فردا می خواهد مسافرت کند، ولی باز هم اورا با کمال افتخار پذیرا خواهد شد؛ چون همیشه نسبت به خارجیها مهر بان است. منلانوس روز بعد می بایست از طریق دریا به جزیره<sup>۱</sup> کرت، که خیلی هم دور بود، برود. ملکه از او خواهش کرد که اورا هم با خود ببرد و اورا در خانه تنها نگذارد؛ نمی دانست چرا، اما خیلی غمگین بود.

منلانوس از تقاضای هلن خیلی تعجب کرد و گفت: چرا می خواهی بیایی؟ چرا نمی خواهی تنها باشی؟ تازه تو تنها نیستی. خدمتگزاران زیادی داری که تو را همراهی می کنند و هر میونه هم با تو است! و تازه زنان در خانه می مانند! نمی دانستی! می خواهی برای من درست مثل یک دختر بچه بوالهوس بشوی، هلن؟ اما هلن قانع نمی شد و منلانوس فکر کرد اورا طور دیگری راضی کند:

— می توانی تا ساحل دریا مرا همراهی کنی، یعنی تا جزیره آفرودیته<sup>۱</sup>. در این روزها آنجا جشنها<sup>۲</sup> بی بهای به افتخار آفرودیته بر پا می شود.

لیا سوال کرد: آفرودیته؟

— بله، خدای زیبایی، آن خدایی که پاریس، با سیب طلائی، اورا به عنوان زیباترین الهه انتخاب کرد.

منلانوس گفت: وقتی تو در جشنها شرکت کنی، دیگر سفر من تو را غمگین نخواهد کرد. این طور بهتر نیست؟

— نه، خوب نیست!

۱. جزیره آفرودیته همان قبرس است. — م.

هلن به منلائوس لبخندزد. اما درونش غم بود و منلائوس متوجه آن نشد.

— ولی من زود بر می‌گردم. تا آنجا که ممکن است!

در این هنگام بود که خدمتکار پیری تقاضای ورود کرد.

— شاه اسپارت، دو نفر بیگانه به اینجا آمده‌اند. یکی از آنها بسیار زیباست و سرتا پایش از طلا برق می‌زند.

— اسمش چیست؟

— نمی‌دانم. اما از لباسش به نظر می‌آید که وحشی باشد.

لنو سؤال کرد: وحشی؟ چطور وحشی؟

— یونانیهای قدیم به کسی که به زبانشان صحبت نمی‌کرد و متفاوت از آنها لباس می‌پوشید، وحشی می‌گفتند.

خدمتکار پیر گفت: آیا این جوان وحشی را بگذارم از اسب پیاده شود و وارد کاخ شود یا اینکه او را بفرستم برود؟

— او را بفرستید برود؛ به نظرم تو کمی ابله می‌آیی! آیا هیچ وقت کسی تقاضای ورود کرده که من رد کرده باشم؟ بگذار از اسب پیاده شود. جوان را راهنمایی کنید که وارد شود و دستور بدله آن طور که شایسته من است از او پذیرایی کنند.

خدمتکار پیر در میان کلمات شاه، با عجله از کاخ بیرون رفت و خدمتکاران دیگر هم دنبال اورفتند. بعضیها اسبهایشان را به اصطبلی با دیوارهای شفاف هدایت کردند و دیگران خارجیهارا به حمام راهنمایی کردند. لتو، باید بدانی که هلنیها خیلی تمیز بودند و وقتی بالباس گرد و خاکی به خانه می‌آمدند، قبل از هر چیز، خود را تمیز می‌کردند و می‌شستند. پاریس وارد لگن پر از آب نیمگرم شد و خدمتکاران او را شستند.

لیا، که همیشه خودش به تنها یعنی حمام می‌کرد، سؤال کرد: مگر نمی‌توانست خودش را بشوید؟

— البته که می توانست. اما در آن زمان مردان بزرگ ترجیح می دادند  
که دیگران آنها را بشویند.

— پوستشان مثل ما بود؟

— بله، مثل ما بود. به هر حال خدمتکاران پاریس را شستند، باروغن  
معطر اورا روغن مالی کردند، با یک لباس نرم اورا پوشاندند و اورا نزد  
شاه بردند. شاه خیلی دلش می خواست بداند که آن جوان زیبا کیست،  
اما هیچ سوالی نکرد؛ فکر می کرد که بی ادبی باشد قبل از اینکه غذا  
بخورد اورا به حرف بگیرد. پس دستورداد میز را بانان و گوشت آماده  
کنند.

پلا فاصله خدمتکاران آمدند، میزهای برآق و شفاف را آوردند و آب  
تمیز در ظرفهای نقره‌ای ریختند. آنگاه روی میز نان سفید و تکه‌های  
بزرگ گوشت کباب شده گذاشتند. بعد از اینکه خوردن و نوشیدن و  
هردو کاملاً دست از غذا کشیدند، شاه با خارجی شروع به صحبت کرد:

— تو کیستی و از کجا می آیی؟

— از آسیا می آیم. از یک شهر بزرگ وزیبا به نام تروا. پاریس هستم،  
فرزند پریام، شاه تروا.

منلانوس گفت: ای پاریس، تورا سلام می گویم! پیش تر هم حدس  
زده بودم که تو باید شاهزاده باشی. حالا کمی درباره شهر تروا، درباره  
پدرت، مادرت، و شاه با من صحبت کن.

در این موقع هلن از آتابخش خارج و درحالی که ندیمه‌هایش اورا  
همراهی می کردند، وارد سالن شد. چهره اش کمی گرفته و غمگین بود.  
او پیش آمد و نسبت به شاهزاده تروا ارادی احترام کرد. بعد از ارادی  
احترام نشست. سپس یکی از خدمتکاران به او پارچه گلدوزی داد، و  
دیگری سبد نقره پر از نخهای رنگین. هلن، درحالی که به حرفهای آنان  
گوش می داد، شروع به گلدوزی کرد.

پاریس درباره کشور دور و عجیبیش، درباره کوه پوشیده از برفِ

ایدا، درباره جنگلها و مرغزارها، کاخهای باشکوه و بزرگ، درباره برجهای بلندروی دیوار تراوآ، درباره پدرو مادر و جز آن صحبت کرد. او در حال صحبت به چیزهای بد فکر می کرد.

لتو و لیا پرسیدند: درباره چه چیز بدی فکر می کرد.

فکر می کرد: ملکه اسپارت زیباترین زنی است که دیده و هرگز در دنیا شبیه چنین زنی نخواهد دید.  
لیا گفت: این که چیز بدی نیست!

— نه این، چیز بدی نیست. اما پاریس همچنین فکر می کرد:  
آفرودیته قول داده هلن را به من بدهد. من اورا می خواهم. چرا هلن همسر منلاتوس است و مال من نیست؟ من اورا به تروا خواهم برد.  
با این که منلاتوس از پاریس با کمال ادب پذیرایی کرده و اورا به نان.  
و گوشت دعوت کرده بود، باز هم پاریس فکر می کرد هلن را ازاوبر باید  
و با خودش ببرد و منلاتوس را تنها بگذارد.

روز بعد، همان طور که گفته شد، شاه اسپارت می باشد حرکت می کرد. هلن اوراتا جزیره آفرودیته همراهی کرد. وقتی او با کشتنیش در دریا از چشمها دور شد، غمی بزرگ در قلب هلن شعله کشید.  
تازمانی که قایقهای کوچک کاملاً دور واژ چشمها ناپدید شدند نگاه کرد.  
وقتی به شهر برگشت، با شاهزاده جوان زیبا، که در اتفاقش بود، رویرو شد. پاریس هم به جزیره آفرودیته آمده بود.

روز جشن بود. مردم در خیابانها می خواندند، می رقصیدند،  
می نواختند. دخترها و زنان جوان در صف طولانی به طرف معبد آفرودیته در حرکت بودند. هلن هم در حالی که هدایایی برای الهه همراه داشت با خدمتگزارانش به سوی معبد روانه شد و پاریس هم دنبال او رفت. ملکه هدایا را روی میز مخصوص معبد گذاشت. سهی پاریس از الهه خواهش کرد که به قولش وفا کند. نبرد بین آفرودیته و هلن شروع شد. اگر هلن پیروز می شد سر بلند بود و می توانست وطنش را از جنگ و

عذاب نجات دهد و سالهای وحشت از حقارت و پیشیمانی را از خود نیز دور کند. اگر آفرودیته پیروز می شد، هلن ننگی می شد برای هلاس. وقتی تقاضای پاریس از آفرودیته پایان یافت، به هلن گفت که به تروا آباز می گردد و ازا او خدا حافظی کرد.

لتو عصبانی فریاد زد: ای دروغگو!

— دروغ نمی گفت. چون واقعاً فکر می کرد که حرکت خواهد کرد، اما با هلن.

ملکه، در حالی که به حرفهای شاهزاده تروا آگوش می کرد، غمگین شد.

— ای شاهزاده زیبا، تو به این زودی حرکت می کنی؟ فکر می کردم که بیشتر می مانی.

— ای ملکه، من نمی توانم بمانم. اما می توانم تو را با خود ببرم. وقتی پاریس این را گفت، هلن جواب نداد. اما شعله ای در قلبش افتاد. احساس کرد که باید نبرد کند. زیرا آن شعله اورا به حوادث بدی سوق می داد.

هلن فکر کرد قبل از اینکه شب فرار سده خود را از جزیره آفرودیته و پاریس دور کند یا طوری به پاریس جواب دهد که او دیگر نزدش بازنگردد. اما بی صدا ماند و جزیره آفرودیته را ترک نکرد.

پاریس به کشتهایش برگشت و همراهانش را بسیج کرد. قبل از اینکه شب فرار سده ماه بالا بیاید همه، مسلح و آماده، آرام به معبد آمدند. صدمدرد خارج از معبد به نگهبانی ایستادند و دیگران وارد شدند و تمام چیزهای بالرزشی را که در آنجا بود بودند. سپس پاریس نزد هلن رفت و گفت:

— ملکه، اگر دوست داشته باشی من تو را با خودم می برم و تمام عمر مال تو خواهم بود، چون دوست دارم.

کشمکشی سخت در قلب ملکه در گرفت. هیچ کس نمی توانست

زیباتر و مهر بان ترا از پاریس باشد. اما او حق نداشت که منلا تو س، وطن، و فرزند عزیزش را ترک کندا هلن حرف نمی زد ولی پاریس مدام با کلمات ملایم از او خواهش می کرد.

یکی از خدمتگزاران، که همیشه با ملکه بود و از صاحب شن مواظبت می کرد، آماده بود تا مردم را صدا بزنند و تقاضای کمک کند. اما مردم را خبر نکرد، فریاد نزد؛ چون ملکه به او اشاره کرد که ساکت بماند. رؤیایی تهی از عشق جلو چشمانش را گرفته بود، و همه چیز را به دست فراموشی سپرد. فکر نمی کرد منلا تو س را بیش از آن که حالا پاریس را دوست دارد، دوست داشته باشد. فکر نکرد که ندامتها و پیشیمانها او را در تمام زندگی عذاب خواهد داد. بنابراین اجازه داد که آن شعله خانمانسوز، که آفرودیته در قلبش بر پا کرده بود، پیروز شود و دنبال پاریس به طرف ساحل دریا به راه افتاد.

دریانوردان همه چیز را برای حرکت آماده کرده بودند. پاریس با هلن سوار کشته بزرگ تر شدند. سهیں آفرودیته پیغامی فرستاد: کشتهای همچون مرغان دریایی که روی امواج پرواز می کنند، به سرعت بتازند. خادم مخصوص ملکه سه نفر از خدمه را صدا کرد و ماجرا را برایشان گفت. همه گریستند و فریاد زدند. آنها اهالی و سر بازان را بیدار کردن و به طرف ساحل دویدند. وقتی به ساحل رسیدند کشتهای را در نور ماه دیدند. اهالی و سر بازان با شتاب خود را مسلح کردن و آماده تعقیب شدند. زنان و بچه ها، وحشت زده و نیمه عریان، به کوچه ها ریختند. آنها در حالی که دنبال دیگران می دویدند، سؤال می کردند چه اتفاقی افتاده است.

— چه شده؟

— چرا ما را صدا کرده اند؟

— آیا معبد آتش گرفته است؟

— کشتهای غرق شده اند؟

— ملکه مرده است؟

— دشمنان وارد شهر شده‌اند؟

— کی آنها را دیده است؟

— آنها را بیرون می‌کنیم.

— نه، نه، هیچ کس نیست!

— همه فرار کردند!

— کی فرار کرده است؟

— آه، من که دارم عقلم را از دست می‌دهم. بر می‌گردم به خانه، چون  
بچه‌ام سرما می‌خورد.

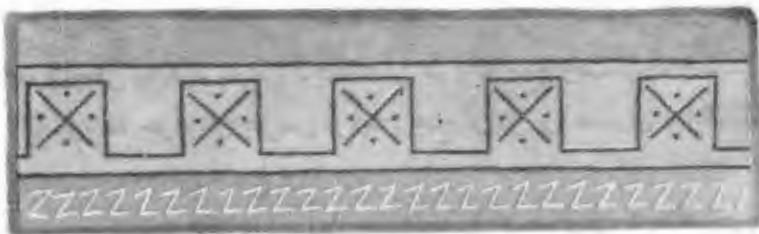
در واقع چندتا از زنان به خانه برگشتند. اما جمعیت بزرگی همین طور  
به طرف دریا می‌دوید، و اولین کسانی که رسیدند به وضوح کشته‌های  
پاریس را در نور ماه دیدند و از خادم مخصوص شنیدند که چه اتفاقی  
افتاده است. سوار قایقها شدند و با قدرت برای رسیدن به ملکه پارو  
زدند.

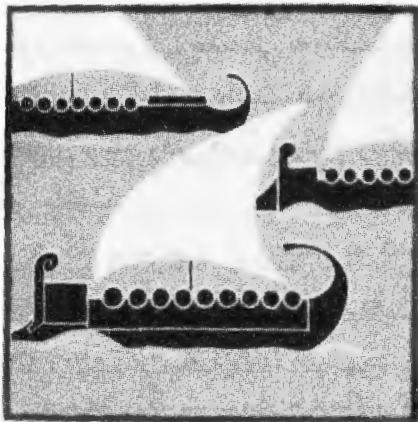
اما فاصله بین آنها و فراریان مرتب بیشتر می‌شد.  
سپس اهالی و سربازان و خادمان، در حالی که به ناراحتی منلائوس و  
شاهزاده کوچولو، هرمیونه، فکر می‌کردند، اندوهگین به خانه‌هایشان  
برگشتند.

هلن در این هنگام روی کشته بزرگ‌تر، روی بالشتهای نرم گلدوزی  
شده با نقره و طلا، آرام دراز کشیده بود. پاریس شیرین ترین آهنگهای را  
برایش می‌خواند. گاهی با ملکه صحبت می‌کرد. به او می‌گفت که  
خوشبختی را به او باز می‌گرداند؛ آن طور که هیچ وقت نبوده است.  
لتو، که حرفهای پاریس برایش هیچ ارزش و اعتباری نداشت،  
فریاد زد: همه‌اش دروغ بود!

— نه، نه، دروغ نبود. زیرا پاریس آنچه را که تصور می‌کرد، به زبان  
می‌آورد.

— ولی منلانوس هم به او چیزهایی گفته بود!  
 — بله درست است، به او گفته بود. اما گفتن کجا و عمل کردن کجا.  
 زیرا عده‌کمی هستند که دوست داشتن را می‌شناستند؛ در حالی که نه  
 پاریس و نه منلانوس هیچ کدام آن را نمی‌شناختند.  
 هلن، هدیه‌آفرودیته، به تمام حرفهای شاهزاده تراوآگوش می‌کرد و  
 باور داشت که پاریس برای همیشه آرزو دارد با او بماند.  
 او خوابهای خیال‌انگیزی از عشق و شادی در شهرهای دورمی دید.  
 کشتنی، شتابان، چون باد، رفت و هلن را هم با خود برداشت.





پادشاه اسپارت،  
وقتی برگشت،  
چه کرد؟

هلن، ملکه زیبا، همراه پاریس، همچو لبخند، از لب دریا دور می شد.  
جادوی رویائی آفرودیته، هر کس و هر چیز را که در اسپارت بود، ترک  
گفت.

هلن و پاریس با هم در کشتی بزرگ تر بودند. بعد از این که به سیکلاد،  
جزایر گلگون دریای اژه، رسیدند و در جزیره لِمنوس روی تراوآ  
توقف کردند، روزها در آن جا ماندند. بعد به سوی تراوآ حرکت کردند.  
وقتی به ساحل رسیدند، پاریس دست هلن را گرفت و او را از کشتی پیاده  
کرد. سپس او را به کاخ پادشاهی برد.

—ای شاه تراوآ وای ملکه و شما شاهزادگان، نگاه کنید: هلن عروسی  
را به شما معرفی می کنم. زیبائیش چنان است که سراسر گیتی در  
وصشم می سرایند. کسی که او را ببیند، قلبش از شادی می تهد. خیلی  
زیباتر از هسیونه، شاهزاده‌ای که از ما ربوده شده بود و من به  
جستجویش رفته بودم، حتی ثروتمندتر ازاو. کشتهای ما از گنجهاش  
پر است. او را همچون فرزند و همچون خواهر دوست بدارید.  
شاهزادگان، زن بسیار زیبا را دقیق نگاه کردن و قلبشان در سینه از

شادی به شدت تپید. هیچ کس نمی‌توانست هلن را ببیند و روحش شاد نشود. سفیدپوش، چشمانی به رنگ دریا، و مویی به رنگ آفتاب. انگار که خورشید را با خود داشت، همه‌جا ظاهر می‌شد. اما کاساندرا، یکی از دختران پریام، وقتی هلن را دید اندوه‌گین شد. چون کاساندرا از آینده خبر داشت.

هرگاه پرده میان او و آینده به کنار می‌رفت ناگهان آنچه را که می‌بایست در آینده اتفاق افتاد، در رویا می‌دید: کشتی، انتقام، جشن، جنگ، فاتحان و پیروزی.

او به هلن نگریست و در چشمانش غباری خفیف از اشک احساس کرد، که در پیش آن ناله بود و چکاچاک شمشیرها و صدای زنجیرها. اما شاهزاده‌های دیگر با دیدن هلن زمزمه کنان می‌گفتند:

— هلن انسونگری است همچون لبخند دریا.

— هلن گل عشق است که بر قلبها چیره می‌شود.

— هلن، درخشیده‌ای است، که هر درخششده‌ای در مقابلش رنگ می‌باشد.

اما کاساندرا در غبار اشک، جز اسلحه‌ها و زنجیرها، صدای دیگر را احساس می‌کرد: صدایی که هیچ کس آن را نمی‌شنید. او این طور زمزمه کرد: هلن، سلاحهای برآق، ناله‌های دردنگ، دردهای بی امان، برده‌گان در زنجیر است.

پریام گفت: ای پاریس، به راستی، نه من و نه هیچ یک از ما، هرگز نمی‌باشد که تو آورده‌ای ندیده است. ما اورا ماندیک فرزند و مانند یک خواهر دوست خواهیم داشت.

در میان حرفهای شاه، کاساندرا که از آینده خبر داشت، وقتی برق‌زندهای شمشیر را دید و ناله‌ها را شنید، به شدت گریست. کاساندرا، زار و گریان و فریاد کنان موهایش را کند و خود را به زمین انداخت. او دیگر خود را در کاخ پدرش نمی‌دید، بلکه در میدان جنگ

بود، پر از کشته‌ها و زخمیها و شعله‌های آتش که به آسمان زبانه می‌کشید.

هیچ کس به کاساندرا توجه نداشت و هیچ کس حرفهایش را باور نکرد. همه محو تماشای هلن بودند؛ آنگار که یک خدامی دیدند. و هلن هم نه به اسپارت فکر می‌کرد نه به هرمیونه. او در میان سحر و جادو بود. منلانوس، با کشتنی سیاهش، به اسپارت بر می‌گشت. خوابی عجیب دیده بود که نگرانش می‌کرد. خواب دیده بود که در خانه‌اش، در بالای تختخواب هلن، کبوتری سفید و مهر بان آمد و نشست. سپس عقابی بزرگ با پرهای طلایی ورنگارنگ وارد اتاق شد و نزدیک کبوتر نشست. عقاب کبوتر را با مهر بانی بین چنگالهایش گرفت و با خود برد. عقاب و کبوتر در هوای ناپدید شدند. آنگاه دردی نیش‌دار، همچون تیری که در گوشت زنده فرو رود، قلب شاه را زخمی کرد.

منلانوس به خواب فکر می‌کرد ولی جرئت صحبت کردن در باره آن را نداشت. نگرانی و ادارش کرد که به خانه نزد هلن برگردد.

ناگاه فریاد زد؛ تندتر پارو بزنید! تندتر! تندتر!

پاروزنان با تمام نیرو پاروزندند. بادملایم در بادبانهای سفید افتاد و کشتنی در دریای بزرگ پیش رفت و به ساحل لاکمدايمون رسید. منلانوس با شتاب پیاده شد. با هیچ کس حرف نزدی سوار ارابه شد و اسب سیاهش را تازیانه زد و به تاخت به جاده سپید و از آن جا به سوی هلن رفت.

شاه جوان و مو بور، دلوپس و نگران، با ارابه، چهار نعل، به خانه بازمی‌گشت.

اوی حوصله به سمت شهر و خانه می‌تاخت، جایی که فکر می‌کرد همسرش را خواهد یافت. با اشتیاق و دلوپسی از میان جنگلهای، چمنزارها، کوهها، زمینهای هموار می‌تاخت. یال اسب و پر کلاه خودش در باد موج می‌زد. موهای طلایی و سلاحهای زرینش در آفتاب

می درخشید.

وقتی از جلو کاخ پادشاهی از ارابه پیاده شد، قلبش به شدت می تهید.  
او فکر می کرد که هلن را با لبخند الههوارش دوباره خواهد دید.  
اما نه: هلن نبود و به پیشوازش نیامد. فقط صف خدمتگزاران در  
مقابلش بود و در میانشان هرمیونه.  
فریاد زد: ملکه کجاست؟

هیچکس حرف نمی زد، هیچ کس جواب نمی داد؛ جز هرمیونه.  
— مامانم را نیاوردی؟ به خانه راهنماییش نکردی؟ او کجاست؟ من  
مامان را می خوام!

هرمیونه کوچولو، که تمام روز گریه کرده بود، از متلانوس سراغ  
مادرش را می گرفت. متلانوس، مانند مرده، رنگش پرید. به دختر  
کوچکش جواب نداد. به یکی از خدمتگزاران اشاره کرد که به اتاق  
عروسيش بباید.

لنو سؤال کرد: اتاق عروسی؟  
— اتاقی که مربوط به عروسی است.  
وقتی وارد اتاق شد، متلانوس رو به خدمتگزار مخصوص کرد و  
گفت: تو که همیشه نزدیک ملکه بودی حرف بزن. آنچه را که می دانی  
تعریف کن.

— تازه به رختخواب رفته بودم که صدایی مرا بیدار کرد. صدا از اتاق  
ملکه می آمد. به اتاقش دویدم. دیدم صاحبم همین طور با لباس در اتاق  
ایستاده و در مقابلش جوانی که قبل از مسافرت به اینجا آمده بود، قرار  
داشت. آن جوان به ملکه گفت: «ملکه، اگر دوست داری، من تو را با  
خودم می برم.» و ملکه رنگش پرید، اما نگفت نه.

— نگفت نه؟ پس خوشحال بود که با او می رفت؟  
— نمی دانم، به نظر درمانده و خوشحال می آمد، همه چیز مثل یک  
خواب بود. من هم فکر می کردم خواب می بینم. می خواستم فریاد بزنم،

اما نمی‌توانستم. ملکه به من اشاره کرد ساکت باشم. او سعی نکرد مقاومت کند. او درست مثل کسی که خود را به یک دشمن پر و زندگانی‌سلیم کرده باشد، دنبال شاهزاده به راه افتاد.

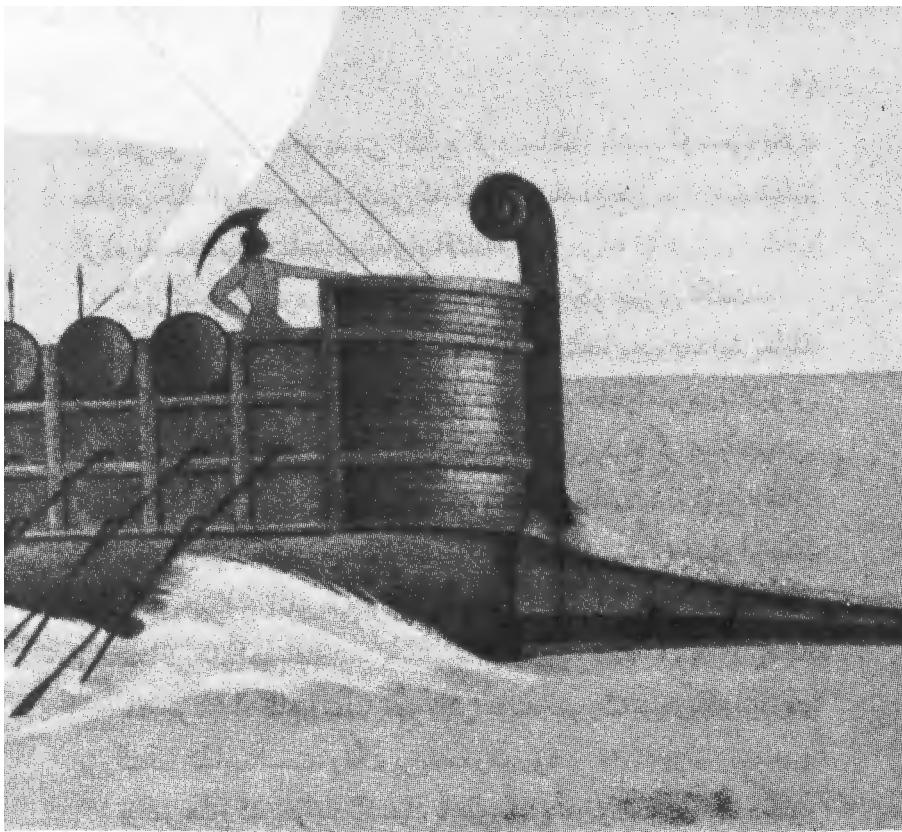
— برو، برگرد نزد همکارانت. منلانوس دیگر چیزی نگفت.  
اما خدمتکار، چهره شاه را که مانند مردها شده بود و صدایش مانند کسی که در حالت مرگ است، برای همیشه به خاطر سپرد. منلانوس تنها ماند. خود را روی تخت انداخت و بدون هیچ گریه و ناله‌ای، همچون درختی که مورد خشم توفان واقع شده است، به زمین افتاد. نوکران از اینکه نتوانسته بودند جلو هلن را بگیرند، و ترسان از خشم شاه شاه، بیرون اتاق می‌لرزیدند و هر لحظه فکر می‌کردند اتفاق وحشتناکی خواهد افتاد.

بالاخره شاه ظاهر شد. چهره‌اش مانند صورت مردی که از دردی بزرگ در عذاب است، رنگ پریده درهم بود.  
بر سر هیچ کس فریاد نکشید. با هیچ کس سخن نگفت. فقط دستور داد:

— اسبها را بیندید! باید حرکت کنیم.  
نوکران اسبهارا بستند. منلانوس سوار ارا به شد. اسبهارا شلاق زد و به طرف مسینی نزد برادرش آگاممنون رفت.

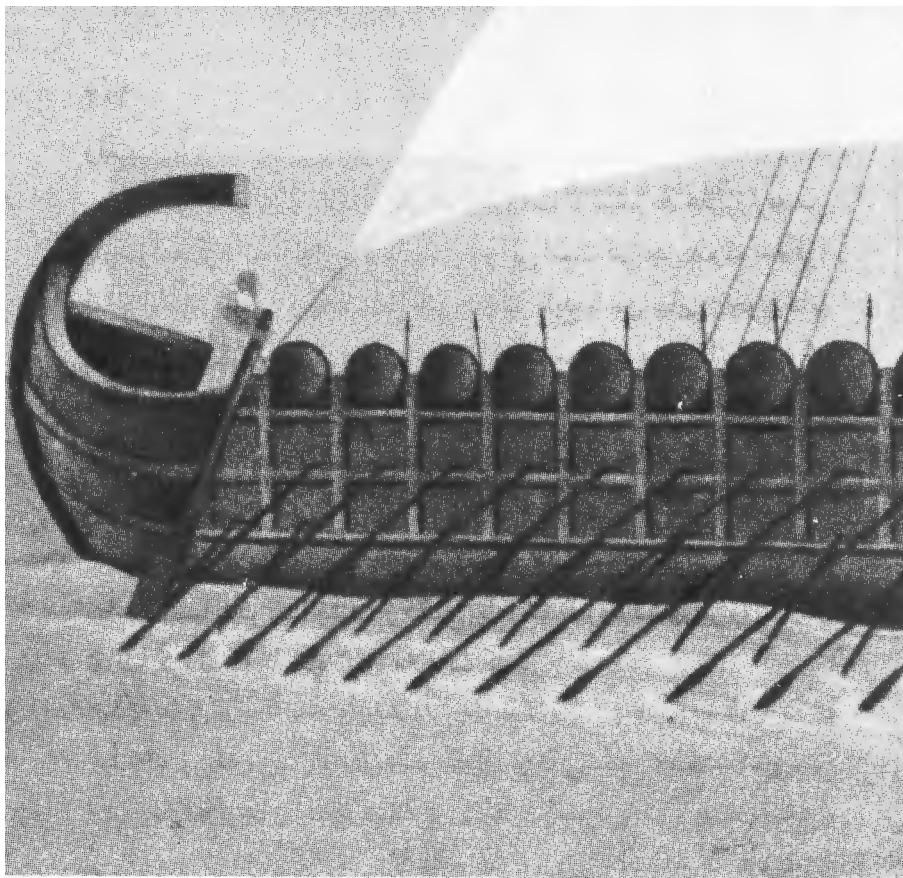
— به تو احتیاج دارم. به همه‌تان احتیاج دارم. پاریس، فرزند پریام، هلن را بوده است. خواستگاران هلن، نزد تونداریوس قسم یاد کردند که اگر کسی بخواهد هلن را از شوهرش بر باید، اورا مجازات کنند. و حالا باید به سوگندشان وفا کنند. همه باید علیه پاریس مسلح شویم. آگاممنون، شاه مسینی، قول داد که به برادرش کمک کند و کوشید او را دلداری دهد.

سپس منلانوس به پولس نزد نستور رفت، به آرگوس نزد دیومیدس رفت، به فتیا نزد آشیل رفت، به مليبا نزد فیلوکتیتس رفت، به ایتاکا نزد



او دیسه رفت. همه قول دادند به او کمک کنند. اما او دیسه که وطن دوست و  
طرفدار صلح بود به میلانوس گفت:

— ای شاه اسپارتا، حر فهایم را گوش کن. درست است ما همه قول  
داده ایم که از همسر هلن دفاع کنیم؛ زیر قولمان هم نمی زنیم؛ اما قبل از  
اینکه خودمان را برای جنگ مسلح کنیم، نباید سعی کنیم هلن را صحیح  
و سالم داشته باشیم؟ چون جنگ که شروع می شود، شهرها را  
می سوزاند، کشتیها را نابود می کند، هزاران انسان کشته می شوند.  
خانواده هایی که جنگجویان را زنده و سالم به جنگ می فرستند، با



ظرفهای خاکستر به خانه بر می گردند. و بقیه گوشتی هستند که خرید و فروش می شوند.

لنو سؤال کرد: «گوشت خرید و فروش می شود» یعنی چه؟  
— کسانی که در جنگ شکست می خوردن، برده می شدند. شاه،  
ملکه، شاهزاده‌ها، فقراء، ثروتمندان، پیران، جوانان، همچنین بچه‌ها، همه  
به مالکیت فاتحان در می آمدند و فاتحان آنها را بین خودشان تقسیم  
می کردند. هر کار که می خواستند با آنها می کردند. می توانستند آنها را  
بخرند یا فروشند. من لاتوس با حرفهای عاقلانه اودیسه به فکر فرو

رفت.

— حق با توست. نزد پریام خواهم رفت تا ببینم که هلن را به من بازخواهد گرداندیانه؛ چون پاریس جوانی است کم تجریبه و کوتاه فکر؛ اما پریام پیر است و مطمئناً داناتر. اما تو باید با من بیایی؛ چون دانا هستی و خوب حرف می‌زنی و ممکن است مردم تروآ را قانع کنی که همسرم را به من بازگردانند.

— با تو خواهم آمد. زیرا به زحمت آن می‌ارزد که با این سفر از جنگی جلوگیری شود.

بالاخره هردو حرکت کردند. بعد از گذشتن از جزایر بسیار، در ساحل آسیالنگر انداختند. از کشتی پیاده شدن و وارد شهر تروآ شدن و تقاضا کردند که با شاه تروآ ملاقات کنند.





سفر او دیسه

و

منلاتوس

به تروآ

در کاخ پادشاهی شهر تروآ، پریام شاه همراه پسرعمویش شاهزاده آنتنور نشسته بود. جشنی که به افتخار شاهزاده پاریس و هلن برپا شده بود تمام شده و کاخ به حالت عادی برگشته بود. آن دو با هم صحبت می‌کردند که خدمتکاری وارد شد و گفت:

— شاه تروآ، دو نفر خارجی آمده‌اند. یکی او دیسه؛ شاه ایتاكا و دیگری منلاتوس، شاه اسپارت است. پادشاه چه دستور می‌دهند؟

— از آنها باشکوه تمام استقبال کنید. بیایند مارا ببینند و بشنویم که چه می‌خواهند. تو شاهزاده آنتنور به پیشوازشان برو و هدایتشان کن به کاخ بیایند و پذیرائی باشکوهی از آنها به عمل بیاور.

شاهزاده آنتنور بلافاصله به ملاقات او دیسه و منلاتوس رفت. با ادب فراوان به آنها احترام کرد و آنها را به کاخ با عظمت راهنمایی کرد. در کاخ، ندیمان و ندیمگان اطراف دو پادشاه جمع شدند. پریام فرزندان، برادرزاده‌ها، نوه‌ها و مردان دانای تروآ را صدا کرد و گفت:

— منلاتوس و او دیسه؛ شاه اسپارت و ایتاكا، نزد ما آمده‌اند. مطمئناً آنها هلن را می‌خواهند. چه کار باید بکنیم؟ تو آسیوس دانا، پیرترین و

عاقل‌ترین همه، بگو چه می‌اندیشی؟ آسیوس پیر، باموی وریش بلند و سفید، جواب داد: ای پریام، چون از من سؤال می‌کنی افکارم را به تو خواهم گفت. فکر می‌کنم که گرفتن هلن از شوهرش درست نبود و فکر می‌کنم که اگر منلاتوس تقاضای هلن را کرد درست است که او را باز بدهیم.

آسیوس پیر، بعد از اینکه صحبت کرد، نشست؛ اما شاهزادگان جوان با سر و صدای فراوان از جا برخاستند و فریاد زدند که زن زیبای را باز نخواهند داد و از هیچ کس ترس ندارند. هر کس می‌خواست حرف خویش را به کرسی بشاند. با هم فریاد می‌زدند، آنچنان که هیچ صدایی مفهوم نبود. بالاخره شاهزاده آینه‌ثاس، برادرزاده شاه، برخاست و صحبت کرد. او جوانی عاقل و ارزشمند بود که همه اورادوست داشتند. صدایش آن قدر رسا بود که بر صدای دیگران تأثیر می‌گذاشت. وقتی دیگران صدایش را شنیدند، همه سکوت کردند:

— ای شاه، وای شاهزادگان. به من گوش کنید! پیشنهادی به شما می‌کنم، شاید خوشحالتان کند. شاه منلاتوس و شاه اودیسه را صدا کنیم و برای اینکه ببینیم آنها چه می‌خواهند جلسه‌ای بگذاریم و شاهزادگان و همه مردم را در آن جمع کنیم. زیرا دربارهٔ تقاضای آنها همه شهر باید تصمیم بگیرد. آیا قبول دارید؟

همه گفتند: می‌پذیریم!

سپس چارچیان مأمور شدند که به اطلاع مردم برسانند. چارچیان در خیابانها پراکنده شدند و فریاد زدند:

— ای مردم، شاهتان شمارا به جلسه‌ای دعوت کرده است. در میدان جمع شوید! بستایید!

همه شتافتند؛ چون می‌خواستند منلاتوس، شوهر اول هلن، را ببینند. و می‌خواستند بدانند برای چه به تروآ آمده است.

مردم وارد میدان بسیار بزرگ شهر شدند، جایی که برای شاهزادگان

وبزرگان صندلی نهاده بودند.

او دیسه و مثلاً تو س در قسمت بالای جایگاه نشسته بودند. وقتی مثلاً تو س، عصای پادشاهی در دست، بلند شد، سکوت سراسر میدان را فرا گرفت.

— یک خائن، یک مرد بی غیرت، در اسپارت، همسرم را بوده است.  
مردم تروا، آیا می خواهید باز هم هلن را در شهر تان نگه دارید؟ اگر او را باز دهید، هلاس و تروا با هم دوست خواهند ماند و اگر باز ندهید باید جنگ کنید!

پس از سخن مثلاً تو س سر و صدای غظیمی در میدان برپا شد.

— هلن مال ماست.

— دزدیده نشده!

— آمده چونکه خودش خواسته!

— نمی خواهیم او را پس دهیم!

— هیچ یک از ما او را پس نخواهد داد!

— از جنگ نمی ترسیم!

— هلن را پس نخواهیم داد!

مردم تروا، که از سخنان مثلاً تو س خشمگین شده بودند، از هر طرف فریاد می زدند. در میان فریادهای جمعیت، او دیسه با چهره‌ای آرام و متواضع برخاست. چشمانش رویه پایین بود و زمین را می نگریست. او دیسه شروع به حرف زدن کرد. تمام حاضران، شاهزادگان و مردم، با احترامی خاص، همراه با تحسین، به حرفهایش گوش کردند؛ چون کلماتی که از دهان شاه ایتا کاخارچ می شد، مانند گلو لهای برفی بودند که از آسمان در یک روز زمستانی به زمین می نشستند:

«اهمالی تروا، شاهزادگان، مردم، دوستان عزیز، به حرفهایم گوش کنید. شاید هلن با اراده خود آمده باشد. من آن را انکار نمی کنم. اما آیا او حق داشت که بیاید؟ آیا او همسر شاه اسپارت نبود؟ به

نظر شما درست است که به خاطر فقط یک زن، میان دو سر زمین زیبا و باشکوه، مانند تروآ و هلاس، جنگی و حشتناک درگیرد و مردان و جوانهای تویی، برادران شما، دوستان شما، فرزنداتان، و هزاران نفر دیگر، کشته شوند؟ جنگ شهرهارا به آتش می کشد، کشتیهاران نابود می کند، خانههارا مترونک می گذارد. خونها جاری می شود، آب و خاک از خون رنگین می شود، نالهها و گریههای دردآلود هوارا پُر می کنند. دیگر کسی شاد زندگی نمی کند. در هر خانهای صدای گریه می آید، و در پایان جنگ، فاتحان، گوشت خرید و فروش می کنند. آیا می خواهید برای یک زن، تنها یک زن، این همه پلیدی را تحمل کنید؟ زن را بازدهید، که می تواند عامل خیلی از بدیها باشد. ای مردم تروآ، هلن را با شاه اسپارت برگردانید، تا هلاس و تروآ برای همیشه با هم دوست باشند! وقتی حرف او دیسه تمام شد، مردم همچنان سکوت خود را حفظ کردند. بعضی فکر کردند که باید به حرفهای او دیسه گوش کردو زن را پس داد. بعضی هم، وقتی به یاد حرفهای منلاتوس می افتدند، می خواستند هلن را در تروآ نگه دارند. بحث میان آنها که می خواستند آنها که نمی خواستند درگرفت. هر کسی از عقیده خود دفاع می کرد. او دیسه با حوصله گوش می کرد و به خود می گفت اگر نیزیرند پیشنهاد جلسه ای دیگر را برای روز دیگر بکند.

ناگهان منلاتوس از جا بلند شد و شروع به صحبت کرد: به هر حال بگویید، ای مردم تروآ، زنی که ریوده اید آیا پس می دهید یا نه؟ هلن مال من است و شما آن را خوب می دانید! هلن همسر من است. قبل از اینکه عروس شاهزاده دزد شما بشود، به من تعلق داشت. می خواهید پس بدھید یا نه؟

مردم دوباره به خشم آمدند و سر و صدای فراوانی در میدان به پا خاست:

— نه، نه!

— هلن مال ماست! اورا پس نمی دهیم.

— نمی خواهیم.

منلانوس فریاد زد: پس جنگ کنید!

— باشد، می جنگیم.

آنگاه، بدون توجه به دستورات پریام، آماده شدند تا به شاه اسپارت حمله کنند.

— دست نگه دارید، بی غیرت نباشید!

اما منلانوس شمشیر به دست و وحشت زده چند نفر را زخمی کرد و بقیه را فراری داد و با او دیسه از میدان خارج شد و به طرف دریا رفت و با کشتی از آنجا دور شد. هلن وقتی فریادهارا شنید به بالای یکی از برجها رفت و دید که منلانوس و او دیسه به طرف دریا می دوند. او به یاد اسپارت، هرمیونه، کلیتم نسترا و همه چیزهایی که ترك کرده بود افتاد. دلش خواست از برج پایین برود و سوار کشتی شود و به وطن بازگردد، اما ترسید. نتوانست حرکت کند. شرم از آنچه کرده بود اورا متوقف و بی حرکت نگه داشت. به نظرش می آمد که دیگر لایق برگشتن نزد بچه اش نیست. روزهای زیادی، این زن زیبا، گریه کرد، خود را تحقیر کرد و از خود بیزاری جست.

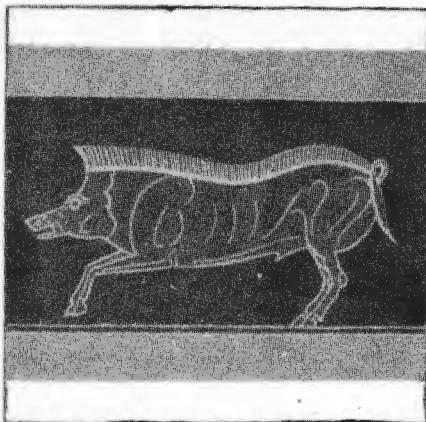
منلانوس، عصبانی و خشمگین، فقط با یک آرزو و یک فکر به میهن بازگشت: در تر و آبجنگ، پاریس را بانیزه از میان بردارد، و برای به دست آوردن هلن، از آن مردم انتقام بگیرد.



# داستان

## دیوانه

### قلابی



جنگ اسراسر یونان بسیج شد: پیش از هزار کشتی پر از جنگجو آماده حرکت بودند. او دیسه شاه هم که از جنگ متغیر و طرفدار صلح بود، مجبور شد به دیگران بپیوندد. از طرفی، او دیسه منلاتوس را به خاطر بی صبریش سرزنش کرد: چرا ناگهان بلند شدی و با مردم تروا آبا کلمات تو هین آمیز حرف زدی؟ اگر تو ساكت می ماندی و می گذاشتی من حرف بزنم، اوضاع بهتر می شد! مردم تروا آراقانع می کردم که هلن را برگردانند و مردم کشورمان حالا دغدغه جنگ را نداشتند! اما دیگر کار از کار گذشته و نمی توانیم به عقب برگردیم. باید بسیج شویم و حرکت کنیم.

شاه ایتاكا به منلاتوس این طور گفت زیرا می دانست که تنها آفت وحشتناک و مرگبار برای مردم، جنگ است؛ جنگی که او برای جلوگیری از آن تلاش کرده بود. او دیسه تمایلی به جنگ نداشت. او حدود یک سال و نیم بود که ازدواج کرده بود و دوست نداشت همسر زیبایش پنه لوبه و بچه اش تله ماخوس را ترک کند. برای جلوگیری از جنگ خیلی تلاش کرده بود: اگر منلاتوس بی احتیاطی کرده بود، واقعاً

گناهش به گردن شاه ایتاكا نبود! او به تمام این چیزها فکر می کرد. شاه او دیسه، ضمن اینکه می خواست وظیفه اش را نسبت به منلاتوس انجام دهد، از طرفی می خواست راهی پیدا کند که نگذارد کسی به جنگ رودو خود نیز در خانه بماند.

حیله‌ای پیدا کرد که به نظرش خوب می آمد. وقتی فهمید که پالامیدس دوست منلاتوس به دنبال او می آید که به اتفاق بروند، کیسه‌ای پر از نمک برداشت و با دو گاو و گاوآهن به ساحل دریا رفت. وقتی چشمش به کشتی پالامیدس افتاد که به ساحل می آمد، گاوهارا به گاوآهن بست و ضمن شخم زدن ماسه‌ها شروع به پاشیدن نمک به زمین کرد.

پالامیدس وقتی به ساحل رسید، مرد لختی را دید که ظاهرًا بذر می پاشید.

— آن مرد کیست که در ساحل دریا بذر می پاشد؟ یعنی او نمی داند که در ساحل هیچ گیاهی رشد نخواهد کرد. چه می پاشد؟ نگاه کن؛ نمک! حتماً دیوانه است!

سپس دیوانه قلابی در حالی که چشمانش را چپ و راست و دهانش را کج و کوله می کرد و پاهایش را می جنباند، با گاوهایش از جلو پارمیدس عبور کرد. پالامیدس بعد از اینکه خوب نگاه کرد، فهمید که بذرپاش او دیسه است.

— تو، او دیسه، شاه اتیاکا؟ چرا این کار را می کنی؟ نمک که بذر نیست! نمی دانی که در ساحل دریا گیاهان رشد نمی کنند؟

— بله، بله، بله رشد می کنند! روی ماسه‌ها رشد می کنند، روی آب رشد می کنند، روی دیوارها، روی سر آدم! همچنین روی بینیها! دماغ گرد و زیبایت به درد همین کار می خورد، چونکه رویش درخت نمک درمی آید! می خواهم آنجا هم بپاشم.

او دیسه اینها را خیلی جدی گفت، سپس یک مشت نمک از کیسه



بیرون آورد و آن را محکم به صورت پالامیدس پاشید و رد شد.  
پالامیدس نمک م Roberto را که چشمانش را می سوزاند، از صورتش  
پاک کرد و گفت:

— بیچاره او دیسه! دیوانه شده! چطور ممکن است آدمی به این  
عاقلی وزرنگی دیوانه شود؟ حالا برای رفتن به جنگ چه خواهد کرد!  
غیرممکن است که بتواند حرکت کند. باید اورا در خانه نگه داشت!

ولی پالامیدس چیزی به فکرش رسید:

— آیا واقعاً ممکن است او دیسه دیوانه شده باشد؟ ولی من آن را باور  
نمدارم! او دیسه خیلی زرنگ است! ممکن است اینها ادا و اطوار باشد!  
نمی توانم آن را همین طوری باورمی کنم. بالاخره باید حقیقت را کشف  
کنم. چه کار کنم؟

پالامیدس فکر کرد و فکر کرد. بالاخره با خوشحالی به خود گفت:  
پیدا کردم! راهش را پیدا کردم.

لتو پرسید: چه چیز را پیدا کرده بود؟

— روش کشف کردن حقیقت را. او به کاخ شاه رفت، تله مخصوص  
کوچولو، فرزند او دیسه را که در گهواره اش خواب بود، بدون اینکه  
بیدارش کند، برداشت و به ساحل دریا آورد.

او دیسه به شخم زدن و بذریاشی ادامه داد، ولی گاوها مانند همیشه راه  
نمی رفته بودند، بلکه او آنها را مانند خرچنگها به عقب راه می برد.

پالامیدس تله مخصوص را روی زمین نزدیک گاوآهن گذاشت و به خود  
گفت: اگر او دیسه واقعاً دیوانه باشد، متوجه نخواهد شد که این بچه  
فرزندش است و توقف نخواهد کرد، و اگر گاوها را متوقف کند آن وقت  
علوم است که دیوانه نیست و با ما برای جنگ حرکت خواهد کرد.  
وقتی او دیسه بچه اش را روی زمین دید، دیگر ندانست چه کند.  
راهش را عوض کند؟ یا به عقب برگردد؟ حالا که پالامیدس حیله اش را  
کشف کرده بود چه فایده داشت که آن را ادامه دهد! او دیسه گاوها و

گاوآهن را نگه داشت و دست از بذرپاشی کشید.  
پالامیدس گفت: ای اویسه، او دیسه دیوانه! دیوانه بازیت چطور  
شد؟ چرا روی بدن تله ماخوس بذر نمی‌پاشی؟ از کجا معلوم است که  
گیاه خوبی رشد نکند!

اویسه نمی‌دانست چه جوابی دهد. ساكت، به بچه‌ای که بیدار شده  
بود و گریه می‌کرد و دستهایش را در ماسه‌ها فرمی برد، نگاه می‌کرد.  
— برو، برو شاه ایتاکا. همان طور که تو زرنگ و باهوشی من هم  
هستم. نمک و بچه را به خانه ببر. گاوها را هم در اصطبل جای ده تا با هم  
برای جنگ حرکت کنیم.

اویسه بچه را بغل کرد، نمک را به خانه و گاوها را به اصطبل برد.  
سپس سر بازانش را برای جنگ مسلح کرد. کشتیهارا به آب انداخت و  
با پالامیدس حرکت کرد. پدر پیر، همسر زیبا، تله ماخوس کوچولو،  
خانواده و مردم را ترک کرد و ایتاکا را پشت سر گذاشت. دوری از همه  
آنها برای شاه دانا سنگین بود. سالهای سال مردم ایتاکا، ملکه، پدر  
پیرش و تله ماخوس منتظر بازگشت آن قهرمان شدند. چون اویسه بعد  
از جنگ ماجراهای وحشتناکی داشت. او آخرین نفری بود که از جنگ  
تروآ به میهن بر می‌گشت.

תְּמִימָנָה תְּמִימָנָה תְּמִימָנָה תְּמִימָנָה תְּמִימָנָה

סְבִיבָה סְבִיבָה סְבִיבָה סְבִיבָה סְבִיבָה

## داستان

### زن قلابی



او دیسه با پالامیدس حرکت کرد. همراه او به شهر آنولیس رسید. در ساحل این شهر، همه شاهان و دریانوردان با کشتهایشان جمع شده بودند. آنها از او دیسه استقبال شایانی کردند. اما همه قهرمانان نیامده بودند. هنوز یک کمی بود: آشیل، فرزند پلیوس شاه فتیا، نجیب‌ترین و شجاع‌ترین قهرمان. چطور آشیل بین آنها نبود؟ او همیشه اولین نفر در جنگها و مسابقات بود: هر جا که احتیاج به نیزه و شمشیر بود، هر جا که به نیروی دفاعی نیاز بود، آشیل حتماً حضور داشت. چرا هنوز نیامده بود؟ اکنون کجاست؟ پادشاه ایتاکا گفت: خودم می‌روم تا از قضیه سردر بیاورم.

او دیسه به جستجوی آشیل رفت. پیدا کردن قهرمان آسان نبود. از طرفی آشیل نمی‌دانست که جنگ اعلام شده است. مادرش، تیس، برای اولیاس زنانه‌ای نزد لوکومیدس، شاه اسکورس، فرستاده بود. در اسکورس آشیل، که بین دختران زندگی می‌کرد، بایکی از آنها به نام دیدامیا ازدواج کرده بود. در اسکورس هیچ کس جز شاه و دیدامیا نمی‌دانست که آشیل مرد است؛ چون لباس زنانه می‌پوشید.

تیپس نمی خواست که آشیل به تروآ بود؛ چون می دانست اگر او در تروآ نبرد کند در جوانی خواهد مرد. به همین خاطر اورا به جزیره اسکورس فرستاده و به لوکومیدس سفارش کرده بود که چیزی درباره جنچ به او نگوید.

آشیل لباس زنانه می پوشید و در میان زنها زندگی می کرد. اگر کسی اورامی دید، تصور نمی کرد که آن دختر چنان، با آن گونه های سرخ و موهای بور، آشیل باشد! اما او دیسه راه شناختن قهرمان را که شاه لوکومیدس از همه جنگجویان دور نگهش داشته بود، پیدا کرد.

لباس بازرگانی پوشید، صندوق بزرگی را از سنجاقهای سر، شانه، کفش، پارچه های گران قیمت، روپند و دیگر اجنبان زنانه پُر کرد و با آن به اسکورس رفت. در آنجا وارد کرد که می خواهد کالاها یش را به دختران شاه بفروشد. نگهبانان او را نشناختند و اجازه دادند که عبور کند. وقتی جلو دختران شاه قرار گرفت، صندوق را گشود و تمام چیزهایی را که آورده بود روی میز پنهن کرد.

دخترهای جوان، همه خوشحال، دور او جمع شدند.

— چه گردنبند قشنگی!

— چه روپند بالازشی!

— این گلدوزی را من می خواهم.

— این پارچه قرمز هم مال من است.

— این کفشهای چه خوب ساخته شده اند.

— این قلاب طلایی چه نقشهای قشنگی دارد.

تاجر قلابی دو چیز را در ته صندوق مخفی کرده بود که نمی خواست به دختران شاه نشان دهد: نیزه آشیل و کلاه خود اورا. آنها را برداشت و در وسط میز بین پارچه ها و روپند ها گذاشت. قهرمان همین که سلاح هارا دید، از جا پرید، دستهای او دیسه را گرفت و خیره در چشمان فروشنده نگاه کرد. و در حالی که دستهای شاه ایتاکا را می فشد گفت:

— ای تاجر، تو کی هستی؟ تو تاجر نیستی، تو برای فروش پارچه و رو بند اینجا نیامده‌ای. برای من آمده‌ای. بگو از من چه می‌خواهی و آنچه را که باید به من بگویی بگو.  
او دیسه افرادی را که در چشمان قهرمان نگاه می‌کردند کنار زد و گفت:

— باید به تو بگویم که جنگ بین هلاس (یونان) و تروا به زودی شروع می‌شود و بهترین جنگجویان آمادهٔ حرکتند و تو قوی ترین آنها جایت خالی است، و این هم من هستم که با تو صحبت می‌کنم، او دیسه شاه ایتاکا. ای آشیل، مرا نمی‌شناسی؟

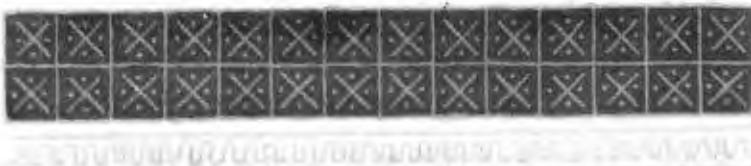
— تو را می‌شناسم، تو را می‌شناسم! اما من دربارهٔ آنچه می‌گویی بی‌خبرم! هرگز هیچ کس چیزی به من نگفته است! حالا می‌فهم که چرا مادرم را اینجا بین زنان فرستاده است! تیس بر من می‌ترسد! جنگجویان کجا هستند؟ زود به من بگو تا به آنها بپیوندم!

او دیسه جواب داد: من تو را با خود به آنولیس می‌برم، جایی که شاهان و قهرمانان در انتظارتواند. آشیل لباس زنانه‌ای را که پوشیده بود بیرون آورد، نیزه به دست گرفت، روی موهای بورش کلاه خود را پرهای بلند گذاشت، و در مقابل دخترهای جوان به صورت یک جنگجو ظاهر شد. سپس با او دیسه به سوی آنولیس حرکت کرد.

اما تیس، وقتی رفتن فرزندش را دید، گریه کرد. چون تیس می‌دانست که اگر آشیل به این جنگ برود دیگر برنمی‌گردد. به همین خاطر همراه او به ساحل دریایی پرخوش رفت و اورادر آغوش گرفت.

— آشیل، فرزندم، نرو! تو جوان زیبا و خوشبختی هستی! نزو، نزد مادرت بمان، با همسرت بمان، حرکت نکن! آنجا با درد و خون و مرگ روی رو خواهی شد! این زندگی برای تو عشق و شادی می‌آورد!  
دیدامیا، دختر لوکومیدس، همسر آشیل، ساکت و بی‌حرکت مانده بود. اما سرانجام او هم، که بین خواهرانش ایستاده بود، در حالی که

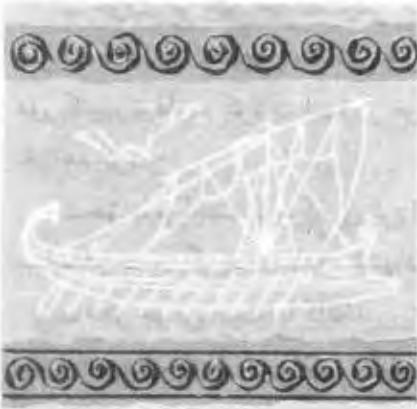
گریه می کرد، از قهرمان خواهش کرد که حرکت نکند:  
 — آشیل مرا ترک نکن! اگر تو بروی، فرزندمان بی پدر بزرگ  
 خواهد شد و من در تمام زندگی بدیخت خواهم ماند.  
 — فرزندمان بدون پدر خواهد شد، درست است. اما برای همیشه  
 می تواند بگوید که پدرش از مرگ نمی هر اسید. بگذار من بروم. دیدامیا،  
 همسرم، بگذار بروم. مادر، من قول داده ام و اگر بخواهید نگذارید سر  
 قولم باشم، محبت شما ارزشی نخواهد داشت.  
 تیپس و دیدامیا گریان دور شدند و آشیل با او دیسه حرکت کرد و  
 همراه او در شهر آثولیس به دیگرن پیوست. هزاران کشتی با  
 جنگجویانشان آماده حرکت بودند.



# داستان

## شاهزاده

### ایفی زنی



هزاران کشتی مسلح با صد هزار نفر جنگجو آماده لشکر کشی بودند.  
آنها اطراف آنولیس دریک تنگه باریک دریا که یونان را از جزیره اوبوتی  
جدا می ساخت گرد آمده بودند. در آنجا منتظر دستور شاه آگاممنون  
بودند که به فرماندهی کل قوا منصوب شده بود.  
اما آگاممنون نمی توانست فرمان حرکت بدهد. توفانی بسیار شدید  
مدام در دریا و خشکی می وزید و مانع دریانوردی و بلند کردن بادبانها  
می شد و بیم آن می رفت که کشتیها را نایود کند.  
سر بازان حوصله شان سر رفته بود. آنها می تالیدن و تهدید می کردند  
که همه چیز را آنجا می گذارند و به خانه بر می گردند. فرماندهان  
نمی دانستند چگونه آنها را آرام کنند.  
وقتی دیدند که اوضاع دارد خراب می شود، او دیسه نزد آگاممنون  
رفت و گفت:

— فرمانده کل قوا، چه کنیم؟ سر بازان بی صبری می کنند و سرو  
صداراه انداخته اند. به نظرم وقت آن رسیده است که تصمیمی گرفته  
شود.

— خوب، تو بگو. چه تصمیمی گرفته شود؟ می‌بینی که نمی‌شود حرکت کرد! بادکشتهار امتلاشی خواهد کرد. اگر کشتهارا از ساحل دور کنیم، توفان و کولاک آنها را خواهد شکست و به بیرون پرتاب خواهد کرد.

— حق با تو است. باید کاری کرد! فردانا یا پیشگویی صدا کنیم و ببینیم او چه می‌گوید: مسلماً پیشنهادی به ما خواهد داد.

— فکر خوبی است! با كالخاس پیشگو مشورت می‌کنیم. او خیلی چیزها می‌داند که مانمی‌دانیم. شاید به ما بگوید چرا این توفانها قطع نمی‌شوند. دوست من اودیسه، برو دنبال كالخاس. من هم برادرم متلانوس را صدا می‌کنم تا اینجا در میان چادر راه حلی پیدا کنیم. برو اودیسْه دانا.

کمی بعد، شاه اسپارت، شاه مسینی، شاه ایتاکا، و پیشگو همه در چادر بودند. پیشگو در مقابل پادشاهان خم شد و ضمن ادائی احترام سؤال کرد که از او چه می‌خواهند.

آگاممنون گفت: از تو راه حلی می‌خواهم. چگونه می‌توانیم بر این بادها که نمی‌گذارند حرکت کنیم غالب شویم؟ شاید خدایی به خشم آمده و می‌خواهد ما را مجازات کند؟ می‌توانیم برای رفع این خشم برایش قربانی بدهیم؟ جواب بده كالخاس. ما منتظر پاسخ توییم.

كالخاس جواب داد: ولی من چه پیشنهادی می‌توانم بکنم. اگر این را که می‌دانم بگویم، این را که یکی از شما سه نفر مورد آزمایش دردی بزرگید، آنگاه در تمام زندگی مورد لعن و نفرین قرار خواهم گرفت. پس بهتر است چیزی نگوییم: هم برای من بهتر است هم برای شما.

آگاممنون گفت: من به تو دستور می‌دهم حرف بزنی. به تو قول می‌دهم که هیچ یک از ما تو را ناراحت نکند؛ بر عکس، به دنبال انجام پیشنهاد تو خواهیم رفت. نترس و حرف بزن.

آن وقت كالخاس صحبت کرد: ای شاه، یک روز تو در یک جنگل

دنیال شکاری رفتی که برای خدای شکار، الهه آرتمیس، مقدس بود.  
— درست است ای کالخاس.

— آن روز در جنگل گوزنی زیبا با لکه‌هایی روی پوستش و با شاخهای متعدد دیدی که می‌دوید. اورا دنیال کردی و تیر تو مستقیم به قلبش اصابت کرد و آن را کشت. درست است؟  
— درست است. کالخاس.

— آن روز وقتی گوزن را می‌کشتبی گفتی: «این هم ضربه‌ای زیبا برای زئوس! حتی آرتمیس خدای شکارهم نتوانست این کار را انجام دهد! حتی آرتمیس هم نتوانست از این گوزن در مقابل تیرم دفاع کند!»  
این طور نیست؟

— درست است، ای پیشگو.

— ای آگاممنون، توفکر می‌کردی که آرتمیس کلمات مفرورانه‌ات را نشنیده. اما الهه آنها را شنید، به خشم آمد و سوگند یاد کرد که انتقام بگیرد. حالا تو، ای فرمانده کل قوا، اگر برای او قربانی هدیه نکنی، نخواهد گذاشت حتی یک کشتی حرکت کند.

— چه قربانی؟ به من بگو کالخاس. من برای اهدای هر قربانی آماده‌ام.

— الهه می‌گوید: «اگر آگاممنون دخترش ایفی‌ژنی را به من هدیه کند و اورا بر سکوی معبد قربانی کند و به افتخار من دخترش را بکشد آن وقت من اورا خواهم بخشید و کشتیها می‌توانند حرکت کنند.»

آگاممنون وقتی این کلمات را شنید، عصايش را به زمین کویید و نتوانست جلو اشکهایش را بگیرد. بعد با صدای پر درد گفت: کالخاس، تو خوب می‌گویی و من یقیناً نمی‌توانم سریبیچی کنم. از طرفی من نمی‌توانم دخترم، شادی خانه‌ام، را قربانی کنم! و تازه ایفی‌ژنی در مسینی است! من چگونه می‌توانم اورا به اینجا بیاورم؟ به کلیتمن نسترا چه بگوییم؟ چطور به او اطلاع دهم که دخترش باید بمیرد؟ از هر طرف که

نگاه می کنم، چیزی نمی بینم جز درد، درد، درد!  
او دیسه، شاه ایتاکا، پیش آمد و گفت:

— آگامنون، تو شاه همه مایی. ما تورا به فرماندهی کل قوا منصوب  
کردیم چون به نظر من تو قوی ترین، شجاع ترین، و داناترین مایی. و  
حالا در مقابل اولین مشکل خودت به وحشت افتادی؟ آیا تو دختر را به  
وطن ترجیح می دهی؟ به کلیتم نسترا، همسرت، بنویس که آشیل، فرزند  
پلیوس، می خواهد با ایفی ژنی ازدواج کند و ایفی ژنی فوراً به سوی  
آنولیس حرکت کند. بعد از اینکه ایفی ژنی رسید، آن وقت تصمیم  
خواهیم گرفت.

— اما آشیل چه خواهد گفت؟ او هیچ وقت اجازه نخواهد داد که از  
اسمش برای فریften یک زن استفاده بشود. وقتی بفهمد که چه کرده ایم،  
نسبت به همه چیز بدین خواهد شد!

— آشیل نخواهد فهمید، چون هیچ کس به او چیزی نخواهد گفت،  
زیرا همه بی صبرانه منتظر رفتن به جنگ هستند! حرفم را گوش کن.  
خواهی دید که به نفعت خواهد بود.

آگامنون قانع شد و به کمک او دیسه نامه را آماده کرد. نامه را این  
طور نوشت:

«کلیتم نسترا، ملکه مسینی. دخترمان ایفی ژنی را به آنولیس  
بفرست، چون آشیل، فرزند پلیوس، می خواهد اورا به همسری  
خود درآورد. تو آشیل را می شناسی: او قوی ترین و نجیب ترین  
قهرمانان است. ایفی ژنی هرگز نمی تواند همسری. به خوبی او  
پیدا کند. بنابراین دخترمان را به آنولیس بفرست، زیرا قبل از  
حرکت به سوی تروآ، آشیل می خواهد با او ازدواج کند.»

آگامنون نامه را نوشت و آن را به قاصدی سپرد تا سریعاً به کلیتم نسترا،  
ملکه مسینی، برساند. قاصد حرکت کرد. از شهر تیس گذشت، از شهر

مگارا گذشت، از شهر گُرینت گذشت، و به مسینی رسید. به کاخ پادشاهی دوید و جلو در با تعجب توقف کرد. از درون کاخ آواز شیرینی، که مانند آن راه رگزنشنیده بود، به گوش می‌رسید. صدای ایفی‌زنی بود. شاهزاده کوچک سعی می‌کرد ملکه را با نوای شیرینش دلداری دهد. این طور می‌خواند:

«آگامنون، شاه مسینی، حرکت کرده است. او دور شده تا در میدانهای نبرد خاندان را تنبیه کند. یک پر طلایی روی کلاه خود فولادیش می‌درخشد. شمشیر تیز در دستش برق می‌زند. او در نبرد با جنگجویان، همچون خدایان پیروز است. شمشیر بر اقش دشمنان را می‌ترساند. دشمنان از برابر شمشیرش لرزان می‌گریزند. او اینک پیروز است. سراسر هلاس در سر راهش جشن و سور برپا کرده‌اند. در تمام هلاس آوازهای شادی بلند است و آتشهای مسرت می‌درخشد. شاه به خانه‌اش برمی‌گردد. و چون شاه برگشته است، ملکه، همسر عزیزش، در را از بالا به رویش می‌گشاید!»

وقتی شاهزاده خواندن را تمام کرد، قاصد وارد کاخ شد.  
— ای ملکه، برایت یک نامه از طرف همسرت، شاه، فرمانده آگامنون دارم.

— آگامنون؟ شاه کجاست؟ هنوز حرکت نکرده است؟ شاید مریض است؟

— ای ملکه، شاه مریض نیست. او در آنولیس است، با هزاران کشتی آماده برای حرکت.

کلیتم نسترانمه را باز کرد، آن را خواند، و به ایفی‌زنی داد. شاهزاده وقتی نامه را خواند از خوشحالی سرخ شد. آیا درست است؟ آشیل ازاو تفاضای ازدواج کرده؟ آشیل، قهرمان موبور، که همه هلاس اورادوست

دارند؟

لنو گفت: حقیقت نداشت.

— حقیقت نداشت، ولی ایفی ژنی فکر می کرد که درست باشد، و چون شاهزاده می خواست که شوهرش مردی نجیب باشد، به همین خاطر از ازدواج با آشیل خوشحال بود.  
کالسکه ها و اسبها و لباسها و زیورهای گران قیمت را آماده کردند.  
ملکه، ایفی ژنی را سوار کالسکه کرد، اُرستِس کوچک را در بغل گرفت و به طرف آنولیسِ حرکت کردند.

لنو پرسید: اُرستِس؟ کجا بود؟

— کوچک ترین فرزند کلیتم نسترا و آگاممنون. شاه و ملکه مسینی سه فرزند داشتند: ایفی ژنی بزرگ ترین، الکترا دومین، و اُرستِس آخرین. الکترا در خانه ماند و مادر، اُرستِس کوچک ترین را با خود برداشت. راه خیلی طولانی بود. اسبها بسته شده به کالسکه های زرین میان کوهها می دویدند. يالهای سفید و سیاه آنها در باد می جنبید. روپندهای سفید ملکه و ایفی ژنی موج می زد.  
از شهر کرینت گذشتند، از شهر مگارا گذشتند، از «تبس» گذشتند، به آنولیس رسیدند. قبل از ورود به شهر توقف کردند. زیرا سر بازان و چادرهای آنها سطح بسیار زیادی را در مقابل دروازه شهر اشغال کرده بودند.

ملکه و شاهزاده از کالسکه پیاده شدند. جوانی را دیدند بلند و مو بورو بسیار زیبا، که به نیزه اش تکیه داده بود و آنها را با تعجب نگاه می کرد.  
— شما کی هستید که تنها این این همه سر باز آمده اید؟ اگر بخواهید من شمارا همراهی می کنم. من آشیل فرزند پلیوس شاه فتیا هستم.

— آشیل فرزند پلیوس؟ ای جوان قهرمان تو را سلام می گویم! پس تو شاهزاده ای هستی که تقاضای ازدواج با ایفی ژنی دختر آگاممنون را

کرده‌ای؟

— من آشیل هستم، اما تقاضای ازدواج با ایفی ژنی را نکرده‌ام. ولی تو بگو کی هستی؟ ملکه به نظر می‌آمی! اوچرا ازمن این سوال را می‌کنی؟ ملکه جواب نداد. خیلی تعجب کرد. آیا آنچه که آگاممنون برایش نوشته بود درست نبود؟ پس چرا آن نامه را برایش فرستاده بود؟ چرا ایفی ژنی را فراخوانده بود؟

کلیتم نسترا و ایفی ژنی هردو سکوت کردند. آشیل قهرمان هم به خاطر اینکه ممکن بود سؤال بی موردی بکند، سکوت کرد. سپس پیر مرد ریش سفیدی که خدمتکار باوفای کلیتم نسترا بود از شهر آمد و خودش را به پای ملکه انداخت و گفت: ملکه مسینی، از آنولیس فرار کن! دخترت ایفی ژنی را هم با خودت ببر! چون اگر تو او را اینجا بگذاری، خواهد مرد! اعروسی با آشیل فقط بک بهانه است. حقیقت این است که آگاممنون می‌خواهد ایفی ژنی را بکشد. و برای اینکه اله آرتیمیس اجازه دهد که لشکر یاش برای جنگ حرکت کند می‌خواهد ایفی ژنی را قربانی آرتیمیس کند! ای ملکه، فرار کن. شاهزاده، به مسینی ببرگرد!

وقتی آشیل فهمید که آگاممنون و اودیسه چه حیله‌ای زده‌اند، روحش به شدت متاثر شد و گفت:

— ایفی ژنی، فکر نکن و نترس! تا وقتی که من زنده‌ام، هیچ کس بر تو دست نخواهد یافت! هیچ کس نباید فکر کند که نام من به درد فریفتن یک زن می‌خورد! من تورانجات خواهم داد، حتی اگر به این قیمت تمام شود که در مقابل همه قرار بگیرم!

اما ایفی ژنی به حرفهای قهرمان جوان گوش نمی‌کرد. ناگهان پدرش را دید که از دور به طرف او می‌آید. به سوی پدر شناخت، بازو اش را دور گردنش حلقه زد، اورا بوسید و نوازش کرد.

— پدر! این درست است که تو می‌خواهی مرا بکشی؟ نه، درست

نیست! بگو که درست نیست پدر! تو خیلی بیشتر از آن مراد دستداری  
که چنین فکر هولناکی داشته باشی! بگو که درست نیست! شاه مسینی  
حق حق کنان فریاد زد: درست نیست! درست نیست! من نمی خواهم!  
هلاس آن رامی خواهد. الهه آرتیمیس این قربانی ظالمانه رامی خواهد!  
پیشگویی گوید «اگر ایفی ژنی نمیردمانم تو اینیم برای جنگ حرکت  
کنیم و وحشیها زنان مارا خواهند دزدید، و بر عکس، اگر او بمیرد هلاس  
آزاد خواهد شد.»، ایفی ژنی، در میان کلمات پدر از او جدا شد و به  
صورتش نگاه کرد.

— پدر، من می خواهم برای آزادی میهنم بمیرم. شما همه، هزاران  
هزار مرد، به جنگ بروید و هیچ نرسید. حتی من هم نمی ترسم. آشیل،  
از من دفاع نکن؛ و تو، مادر، گریه نکن. چون زندگی زیباست و مردن  
برای وطن زیباتر. کجاست سکوی مخصوص قربانی؟ برای قربانی  
حاضرم.

ایفی ژنی به طرف جنگل مقدس روانه شد. در وسط جنگل، در یک  
علفزار وسیع، مجسمه آرتیمیس، الهه شکار، بر پا ایستاده بود. آشیل و  
آگاممنون ایفی ژنی راه راهی کردند. کلیتم نستراتکان نخورد، حرف  
نزن، از دخترش خدا حافظی نکرد. اما در قلبش از آگاممنون متنفر شد.  
در جنگل مقدس، جنگجویان، ساکت، گرد آمدند. شاهزاده استوار و  
سر فراز برای مردن آماده شد و سپس با جنگجویان صحبت کرد: این  
من. من برای وطن اینجا هستم. خوشحال باشید و هلاس را آزاد کنید و  
فاتح برگردید.

همه شاهزاده را تحسین کردند. همه، در حالی که به مردنش فکر  
می کردند، درد توصیف ناپذیری را در دل احساس کردند. پیشگوی  
کالخاص بر سر شاهزاده تاج گذاشت. آشیل، با آب مقدس، سکوی  
مخصوص را شست و بعد گفت:

— خدای ما، آرتیمیس شکارچی، این دختر جوان زیبا را بهذیر و



پیروزی را به ما عطا فرما.

آگاممنون و منلاتوس و همه پادشاهان و جنگجویان، در سکوتی سنگین، در حالی که در اطراف محل قربانی به صف شده بودند، بی حرکت، سرشان را پایین انداختند و به زمین خیره شدند. در این هنگام به جای پایین آمدن شمشیر بر سر شاهزاده، فریادی بلند در اطراف جنگل طنین انداخت و سکوت شکسته شد. همه سرهایشان را بلند کردند. شاهزاده ناپدید شده بود و بر سکوی مخصوص، به جای او، گوزنی سفید و بسیار زیبا ظاهر شد. گوزن آرام ایستاده و منتظر قربانی شدن بود. کالخاس پیشگو گفت: خدانخواست که ایفی زنی بعیرد! پس اورا با خود برد و اکنون دیگر با مادر خشم نیست. آشیل، آگاممنون، و همه پادشاهان و جنگجویان خیلی خوشحال شدند. مراسم قربانی پایان یافت و آنها خود را برای رفتن آماده کردند. سپس به طرف دریا رفتند و بادبانها را برآفرانستند. همه کشتیها آماده حرکت شدند.

بادها در جهت مخالف ورزیدند و در بادبانها افتادند. و کشتیها به طرف دریا به حرکت درآمدند. قوای مسلح ساحل را ترک کرد و پس از عبور از تنگه‌ای وارد دریای پهناور شد و به طرف تروا آ به پیش روی ادامه داد. همه فرمانده بزرگ آگاممنون، را که روی عرش کشتی بزرگ ایستاده بود و دستور می داد صدا می کردند.

اما کلیتم نسترا بچه در بغل، در ساحل ماند. او با تنفر به شاه نگاه می کرد و به تصور اینکه دختر عزیزش کشته شده است، به انتقامی هولناک می اندیشید.

لتو گفت: آن را انجام داد؟

لیا سوال کرد: چه کار کرد؟

— شوهرش را، بعد از اینکه از جنگ برگشت کشت.

— چرا او را کشت؟ ایفی زنی که نمرده بود، کجا رفته بود؟

— به یک کشور دور رفته بود: به کشور تائوریس.<sup>۱</sup> اما کلیتم نستر آن رانمی دانست. با اینکه همه چیزرا برایش تعریف کردند اما او باور نکرد. زیرا فکر می کرد. آنها آن چیزها را برای تسکین دل او می گویند.

لتو سؤال کرد: ایفی زنی دیگر به خانه بر نگشت؟

— بر گشت؛ اما سالها بعد. موقعی بر گشت که کلیتم نستر امرده بود.

— آهان، درست است، یادم آمد. به نظرم اُرسِتِس اورا کشت. آن مرد بد را هم او کشت.

اسمش چی بود؟

— اُرسِت بود— کسی که پدر آگاممنون را کشته بود. یادت هست؟

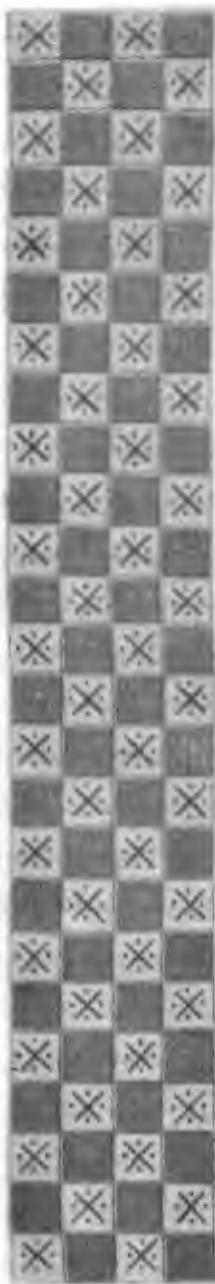
لتو گفت: آره، برایم، در یک داستان دیگر، تعریف کرده بودی.

— وقتی آگاممنون حرکت کرد، اُرسِت به مسینی بر گشت و با کلیتم نستر ا درباره چیزهای بد صحبت کرد: «چه شوهر خوبی داری! مردی که دخترش را می کشد. اگر من به جای تو بودم ازا وانتقام می گرفتم! من که می دانم تو را دوست دارم!» آن قدر گفت که تنفر کلیتم نتوانست به آگاممنون شدت پیدا کرد. وقتی شاه بر گشت، ملکه به همدمستی اُرسِت اورا کشت. اُرسِت در مسینی نبود. در یک کشور دور بود. وقتی بزرگ شد و ماجرا را فهمید، به خانه بر گشت و به کمک خواهرش الکترا هر دوی آنها را کشت. بعد پشیمان شد. آرام و قرار نداشت. سپس به کشور تائوریس رفت، خواهر دیگر ایفی زنی را پیدا کرد، و با هم به مسینی بر گشتند.

لتو: در این داستان نمی شد چیز دیگری بسازی که همه با هم خوب باشند و هیچ کس نمیرد؟

— باشد آن را برایت تعریف خواهیم کرد.

۱. تائوریس در شمال دریای سیاه بود. سرزمینی که اکنون مایه آن کریمه می گوییم.—م.





داستان

دو شاه

و

دو بردہ

یکی بود یکی نبود، در یکی از شهرهای آسیا پادشاهی بود به نام اتیون، دوست پریام پادشاه تروآ. وقتی یونانیها با پریام جنگ کردند، اتیون علیه آنها مسلح شد.

لتو سؤال کرد: آیا کشور اتیون بزرگ بود؛ مثل تمام آسیا؟  
— نه مثل تمام آسیا! کشور اتیون اسمش سیلیسی بود. کوچک تر از یونان. هلنی‌ها به سیلیسی رفتند، پیروز شدند، و شاه را کشتند. هفت فرزند شاه را کشتند، تمام اشیای قیمتی وزنان را به غنیمت گرفتند و بین خود تقسیم کردند.

لتو سؤال کرد: چرا زنان؟

— برای بردگی از آنها استفاده می‌کردند.

— با بردگان چگونه رفتار می‌کردند؟

— صاحبهای خوب، خوب رفتار می‌کردند؛ صاحبهای بد، بد. اما هیچ کس خوش نمی‌آمد که بردگان باشد هر چند که صاحب خوب باشد. در تقسیمات، بر سر این که چه کسی این بردگان و چه کسی آن بردگان داشته باشد و بر سر تقسیم زنان زیباتر و اشیای قیمتی تر، بین شاهان و

فرماندهان، مرتب بحث می شد.

آشیل بین همهٔ چیزها یک دختر جوان به نام بریسنهیس را انتخاب کرد. و آگاممنون دختری دیگر به نام خریسنهیس را انتخاب کرد که دختر یکی از کشیشهای آپولون<sup>۱</sup> بود.

لتو سؤال کرد: پس آن شاهزاده قربانی نشده بود که دیگر کسی زنان را نزد دهد؟

— ایفی زنی؟ درست است. اما یونانیهای قدیم فکر نمی کردند که این دزدی باشد: حق یک لشکر پیر و زبود که چیزها و افراد را به غنیمت بگیرد. پاریس از شاه منلاتوس هلن را مخفیانه ربوده بود، اما به نظر یونانیها آشیل وقتی بریسنهیس را گرفت عمل اودزدی نبود. به نظر همه درست می آمد که دختر جوان زیبا به او برسد. برای بریسنهیس هم قابل قبول بود، هر چند که برده شدن برایش ناخوشایند به نظر می رسید. لتو، باید فکر کنی که آن وقت مردان کمی وحشی بودند و فکر می کردند حقشان است که برده نگه دارند— آن طور که ما آن حتی حیوانات را هم نگه نمی داریم.

— آیا آشیل با بردها خوب بود؟

— فکر می کنم بله.

— با آنها خوب رفتار می کرد؟

— احتمال دارد. چون با اینکه جوانمرد و نجیب بود، کمی هم خشن بود. معلوم است که وقتی عصبانی هستیم بی انصاف و بی رحم می شویم. به هر حال آشیل بریسنهیس را داشت و آگاممنون خریسنهیس را. دو پادشاه از اینکه برده های به این زیبایی داشتند خوشحال بودند. از آنها به گرمی استقبال کردند. آنها را سوار کشتهایشان کردند و با خود به تروآ برdenد.

۱. آپولون از خدایان المپ و پسر زئوس بود.

### لنو گفت: نه به یونان!

— آنها را به تروآ بردن زیر امهم ترین هدفشان این بود که هلن را دوباره به دست آورند. اما خریسه، پدر خریسه نیس، وقتی فهمید که هلنها دخترش را برده‌اند دردی سراپای وجودش را فراگرفت. گریه کرد، غصه‌دار شد، اما بعد فکر کرد که گریه کردن فایده ندارد. بنابراین سعی کرد خریسه نیس را پس بگیرد. سپس بهترین چیزهای باارزشی را که داشت (طلاء، نقره، مس، عاج، پارچه‌های گران قیمت) همراه جمع کرد و بای خود به کشتیهای دشمن برد. وقتی آنجا رسید، تقاضا کرد که با فرمانده صحبت کند:

— ای هلنها! زرین سلاح، خدايان شمارا به پیروزی رسانند. شما دختر عزیزم را به من پس دهید و در مقابلش گنجهای را آورده‌ام دریافت کنید. من کاهن خدای خورشیدم. اگر شما با من خوب باشید آپلون، خدای خورشید، با شما خوب خواهد بود.  
یونانیها همه فریاد برآوردنده حق با خریسه است، فرزندش را به او پس بدهیم.

اما آگاممنون، عصبانی، از جایش بلند شد و فریاد زد: ای خریسه از اینجا برو. هر گز جلو من ظاهر نشو. چون من دخترت را پس نخواهم داد. بر عکس اورا به کاخ خود در مسینی خواهم برد. و دختر تا پیری به من خدمت خواهد کرد. پس اگر می خواهی صحیح و سالم از اینجا بروی، یک کلمه دیگر حرف نزن. برو.  
وقتی آگاممنون این را گفت خریسه، ترسان، اطاعت کرد و رفت. خریسه، وقتی از آنجا دور شد، از خدای خورشید تقاضا کرد که بر مجازات پادشاه آگاممنون بیفزاید.

خدای خورشید دعای خریسه را شنید و برای تنبیه آگاممنون از المپ پایین آمد. اوروی شانه‌هایش تیر و کمان نقره‌ای حمل می کرد و مثل شب جلو می آمد. روی کوه، در مقابل کشتیهای هلنیها، نشست.

کمان در دست گرفت و به طرف قاطرها، اسبان، و مردان شروع به تیراندازی کرد و به مدت ۹ شب‌انه روزی در پی قاطرها و اسبان و مردان را کشت و به همین خاطر ۹ شب‌انه روز آتش و دود برپا شد. یونانیهای قدیم وقتی کسی می‌مرد جسدش را توی صندوق درون خاک نمی‌گذاشتند، بلکه روی مرده توده‌های تیر و تخته می‌ریختند. و می‌سوزاندند.  
لتو گفت: ولی الان کسانی که اجساد را بسوزانند دیگر وجود ندارند؟

— چرا، الان هم هست. گاهی مرده‌ها را می‌سوزانند اما به روشنی خیلی بدتر. در آن زمان مرده‌ها را در هوای آزاد می‌سوزانند و خاکسترها آدم و چوب با هم مخلوط می‌شوند. حالا برای سوزاندن مرده‌ها آنها را درون نوعی کوره می‌گذارند تا خاکسترشان خالص باشد.

لتو پرسید: چرا؟

— نمی‌دانم. شاید آدمها فکر می‌کنند خاکسترشان خیلی مهم‌تر از چوب باشد. همچنین یونانیهای قدیم، استخوانهای سوخته شده بدن را در ظرفهای دربسته نگهداری می‌کردند.

— خوب، ادامه دهیم.

— بله. ۹ روز گذشت و مرده‌ها تعدادشان زیاد شد. آن وقت آشیل فرمانده‌هارا جمع کرد و گفت: آگاممنون، من فکر می‌کنم بهتر است به خانه برگردیم. اگر این طور جلو برویم هیچ یک از مازنده نخواهد ماند. اما از یک دانا یا پیشگو بپرسیم چرا خدای خورشید این قدر از ما عصبانی است و بپرسیم چه باید بکنیم.

همه حرفهای آشیل را تأیید کردند؛ سپس کالخاس، پیشگوی پیر، بلند شد و گفت:

— آشیل، اگر تو دستور بدھی من صحبت خواهم کرد. ولی می‌دانم یکی از پادشاهان، که اینجا است، از من عصبانی خواهد شد و به خشم

خواهد آمد.

آشیل پاسخ داد: هیچ کس به خشم نخواهد آمد؛ هیچ کس از تو عصیانی نخواهد شد. من به تو قول می‌دهم که هیچ کس به تو بدی نخواهد کرد. من از تو در مقابل هر کس، حتی در مقابل شاهی که به ما فرمان می‌دهد، اگر لازم باشد، دفاع خواهم کرد. حرف بزن و نترس! کالخاص شروع به صحبت کرد: به خریسه، کاهن خدای خورشید، از طرف هلنیها بدرفتاری شده است. به این خاطر، خدای خورشید باما در خشم است. او به کشنن ادامه خواهد داد تا وقتی که خریسه نیس را به خریسه پس بدهیم. نه تنها باید خریسه نیس را پس بدهیم، بلکه چیزی هم در مقابلش نخواهیم.

آگاممنون، با چشمانی همچون دو تکهٔ ذغال، آتشین خشمگین از جا برخاست و فریاد زد:

— بدون اینکه چیزی بخواهیم! آه، من در عوض خریسه نیس نباید چیزی بخواهیم! درست است کالخاص موذی؟ درست است؟ تو همیشه آماده‌ای فکر کنی و چیزی علیه من بگویی؟ تصور می‌کنی که مردم به گناه من می‌میرند، چون نخواسته‌ام برده‌ام را به خریسه بدهم؟ نه، اورا پس نمی‌دهم؛ زیرا او از همسرم هم بهتر است. و کمتر ازاوه هم زیباییست. اما مهم نیست؛ برده‌ام را پس خواهم داد؛ چون تو می‌گویی جنگجویان ما به خاطر من می‌میرند. اما شما در عوض باید چیزهای با ارزش آماده کنید. چون درست نیست که شما اینهمه جایزه داشته باشید و من چیزی نداشته باشم!

آشیل پاسخ داد: ای آگاممنون رسوا. ای آگاممنون بسیار خسیس. تو تقاضای تلافی می‌کنی؟ چطور می‌توانیم آن را به تو بدهیم؟ آنچه در جنگ گرفته‌ایم، تقسیم شده است، و درست نیست همه چیز را برای تقسیم مجدد دوباره جمع کنیم.

آگاممنون سهس فریاد زد: شما آن را برایم جبران خواهید کرد و اگر

نمی خواهید آن را به من بدهید، من خودم دست به کار خواهم شد و بردا  
یکی از شمارا خواهم گرفت. حالا برویم یاک کشتنی در دریا بگذاریم و  
خریسه نیس را سوار کنیم و یکی از شما اورا تا نزد پدرش همراهی کند.  
آشیل، فرزند پلیوس، آگاممنون را با خشم نگاه کرد و گفت: ای  
آگاممنون مغور، ای مرد خسیس، چطور فقط یکی از ما جنگجویان  
لایق فرمانبرداری از تو اند؟ من اینجا نیامده ام علیه خودم نبرد کنم. مردم  
تروآ هیچ ازمن به سرقت نبرده اند؛ نه گاو، نه اسب، نه زن؛ وهیچ وقت بر  
کشورم ظلمی نکرده اند. ما فقط به خاطر تو مرد مغور سگ صفت و  
برا درت منلاتوس به تروا آمده ایم. وقتی که صحبت از نبرد می شود کار  
مشکل را من باید انجام دهم؛ همه به من توجه می کنند و همه مرا تحسین  
می کند. اما وقتی صحبت از جایزه می شود، بهترین چیزها از آن تو  
خواهد بود. من اینجا به تو می گویم؛ دیگر اینجانمی مانم. با کشتهایم به  
کشورم بر می گردم. هرگز به شخصی چون تو کمک نخواهم کرد.  
آگاممنون گفت: تو هم از اینجا بر و آشیل. برای من چه اهمیتی دارد؟  
من آن قدر اینجا قهرمان و شاه و شاهزاده دارم که بتوانم از آشیل  
صرف نظر کنم. اما برای این که بفهمی روی چه کسی می شود حساب  
کرد، همین که خریسه نیس نزد پدرش برگشت، به چادرت خواهم آمدو  
بریسه نیس را خواهم گرفت و همه یقین خواهند کرد که کسی که اینجا  
فرمان می دهد منم و دیگر کسی جرئت نخواهد کرد مثل تو با من صحبت  
کند.

در مقابل این سخنان، آشیل خشمگین شد و شمشیرش را کشید تا  
آگاممنون را بیندازد که پالاس آتنا جلو اورا گرفت.

لئو سؤال کرد: چرا جلو اورا گرفت؟

— چون تا آن لحظه حق با آشیل بود. اگر آگاممنون را زخمی  
می کرد به ضرر ش تمام می شد. بنابراین آشیل از شمشیر استفاده نکرد  
اما جلسه را ترک کرد و رفت. و آگاممنون برای گرفتن بریسه نیس نزد او

نرفت ولی دو قاصد فرستاد.

لیا سؤال کرد: قاصد کیست؟

لنو پاسخ داد: در زمان قدیم، به جای روزنامه، این مردان بودند که خبرها را به گوش مردم می‌رسانندند.

— می‌گفتند: این اتفاق افتاد، آن اتفاق افتاده، جنگ است، بچه شاه متولد شده!

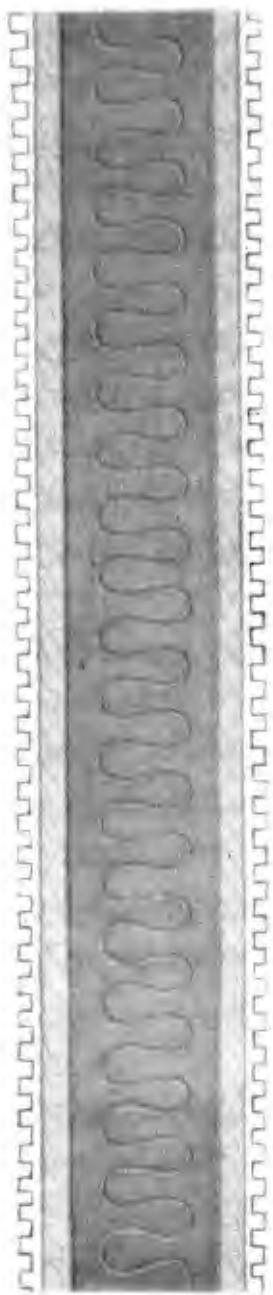
— و مأموریت هم انجام می‌دادند. برای مثال این بار برای گرفتن بریسه‌ئیس به چادر آشیل رفته‌اند؛ ولی حرف نزدند، چون از مأموریت بدی که فرمانده‌شان به ایشان واگذار کرده بود ناراحت بودند. اما آشیل وقتی آنها را دید صدایشان کرد: بیایید قاصدان اگر کار بد انجام می‌دهید، تقصیر شما نیست. تو پاتر وکلوس، دوست من، برو بریسه‌ئیس را پیدا کن و به قاصدان بسپار.

پاتر وکلوس بریسه‌ئیس را به قاصدها داد. او گریه می‌کرد و نمی‌خواست آشیل را ترک کند.

لنو: یعنی اینکه آشیل با او خوب بود.

آشیل در چادر ماندو گریه کرد و به میدان جنگ نرفت. منتظر ماندتا تعداد زیادی سرباز زیر ضربات هکتور و آینه‌ناس کشته شوند. آگاممنون از توهینی که نسبت به آشیل، قوی ترین قهرمان یونان، کرده بود به سختی پشیمان شد. چون که تراواییها وقتی فهمیدند که آشیل دور از صحنه نبرد می‌ماند باشوق فراوان نبرد کردند و خیلی از هلنیها در صحنه کشته شدند.

به همین خاطر فرمانده کل قوانتوانست جنگ را پایان دهد و تقریباً ده سال از مانی که لشکر به تروا آمده بود گذشت.



# جنگ تن به تن

میان پاریس

و

منلائوس



آشیل، شاه میر میدون‌ها، از جنگ کناره گرفته بود. روزهارادر ون چادر، غمگین و تنها، می‌گذراند و به توهینی که به او شده بود فکر می‌کرد. تنها کسی که با او بود پسر عمومیش پاتر و کلوس بود. سربازانش در ساحل دریا سرگرم پرتاپ نیزه و دیسک بودند: اسبان به آرامی در علفزار می‌چریدند. و ارابه‌های رزم آوران در کنار چادرها بی کار افتاده بودند. در میان افراد آشیل کسی به جنگ فکر نمی‌کرد.

جنگ شروع شد. دو لشگر در مقابل هم صف کشیدند. لشگریان تروآ فریاد کشیدند و شور و غوغای به پا کردند، ولی هلنیها، بر عکس، ساکت بودند و به دستورات فرمانده هانشان توجه می‌کردند. از میان تروآییها، جنگجویی زیبا، با پوستی که از پلنگ روی شانه‌هایش داشت، با کمان و شمشیر به کمر، جلو آمد. در دستانش نیزه‌ای داشت. سرش را بالا گرفته بود و سر بلند و مغرب و فریاد می‌زد: حالا بباید! بباید برای نبرد! کسی که شهامت دارد پیش بباید. من شاهزاده پاریس هستم. من هلن را ربوده‌ام! اگر می‌توانید بباید مرا تبیه کنید!

رباینده هلن فریاد می‌زد و مبارز می‌طلبید. شاه اسپارت، بعد از

اینکه فریادهای اورا شنید، از روی ارابه‌اش پایین آمد و به طرف صف سر بازان پاریس دوید. او به نظر شیری می‌آمد که سرانجام در برابر طعمه دلخواش قرار گرفته است. پاریس اورا دید. وحشت سراپایش را فرا گرفت. خود را باخت و در برابر چشم سر بازان به عقب گریخت. پاریس، مانند گوسفندی که گرگ گرسنه و درنده‌ای دیده باشد، می‌دوید. اورجخوانیهای چند لحظه پیشش را فراموش کرده بود. به این فکر نمی‌کرد که فراش ننگی برای همهٔ تروآیهایها است. هکتور، برادر بزرگترش، وقتی اورا دید، فوراً خشمگینانه سویش دوید و گفت: پاریس بدبخت! زیبا چون خدا، ترسو مثل خرگوش. دشمنان ما به تو خواهند خندید. آنها خواهند گفت: آن فرزند پریام است که در حرف و دزدی زن شجاع ولی در مقابل قوای جنگی جنگجویی آمادهٔ فرار است. مثل موش است. اگر چند لحظه پیش جلو می‌رفتی و نشان می‌دادی که تک و تنها آماده‌هستی بجنگی، تحسینت می‌کردند. اما اکنون، حتی آخرین سر باز هم می‌داند که تو ترسوی! اگر شهامت ریودن هلن را داشتی، چرا حالا جرئت نداری در مقابل منلانوس بایستی؟ آه! اگر مردم تروا خوب نبودند تو را از خشم سنگسار می‌کردن. آه! چه ننگ عظیمی برای آنان به بار آوردی! در مقابل سخنان برادر، پاریس از شرم سرخ شد. و گفت:

— هکتور، سرزنشم نکن! هلن را آفرودیته به من داد و مسلم‌هیچ کس هدیه خدا را رد نخواهد کرد. اما نگاه کن، من دیگر فرار نمی‌کنم و آماده‌ام که با منلانوس زورآزمایی کنم. در یک طرف میدان تروا آیهای باشند و در طرف دیگر هلهایها. در میان آنها من و منلانوس مبارزه می‌کنیم و هیچ کس نباید به ما کمک کند. هر یک از ما که پیروز شد هلن و ثروتهاش را بگیرد و جنگ تمام شود.

وقتی شاهزاده پاریس این را گفت، هکتور و سلطنتیزه‌اش را گرفت و آن را بالا نگه داشت و به میان دولشکر دوید. با آن علامت، تروا آیهای آرام

گرفتند و شاه آگاممنون فریاد زد: توجه کنید، ای سر بازان! هکتور،  
 فرزند بزرگ پریام، می خواهد چیزی بگویدا  
 هکتور با صدای رسا، بین دولشگر ساكت، گفت: ای هلنیها و ای  
 تروآیها، من به شما اعلام می کنم که پاریس حاضر است تن به تن با  
 منلاتوس بجنگد. کسی که بر نده شده هلن و تروتها یش را به دست خواهد  
 آورد. بعد از این جنگ تن به تن جنگ پایان خواهد یافت. شما  
 کشتیها یتان را به دریا می اندازید و به خانه هایتان برمی گردید و هیچ کس  
 حق ندارد دست به نیزه یا شمشیر ببرد. آیا می پذیرید؟ دولشگر، ساكت  
 سخنان قهرمان را شنیدند. بعد از آن منلاتوس شاه اسپارت صحبت کرد:  
 — می پذیرم. پاریس یامن در این نبرد خواهیم مرد و دیگری هلن را به  
 دست خواهد آورد. هیچ کس از نیزه و شمشیر استفاده نکند. هیچ کس  
 جز ما دو تن. سوگند یاد کنیم که هیچ یک سوگندش را نشکند. ما نبرد  
 خواهیم کرد تا سرحد مرگ و پیروزی. بعد جنگ قطع خواهد شد.  
 وقتی سخنان منلاتوس تمام شد، در میان دولشگر حرکتی از شادی  
 ایجاد شد. چون هر یک از آن صد هزار جنگجو فکر می کرد به زودی  
 جنگ پایان خواهد یافت و با صلح و آرامش به خانه باز خواهد گشت.  
 آگاممنون فرستاد دو بره بیاورند. همان کار را پادشاه پیر تروا کرد.  
 بر هارا کشتند و برای ادائی سوگند در جامهای زرین شراب ریختند.  
 سپس آگاممنون سوگندنامه را خواند:  
 — ای زئوس شکوهمند و بزرگ و ای خدایان جاوید که در قله المپ  
 هستید. گوش کنید! به نبرد تن به تن پاریس و منلاتوس توجه کنید: هیچ  
 کس جز پاریس و منلاتوس دست به نیزه و شمشیر نمی برد. فاتح، هلن را  
 برای خود می گیرد و جنگ پایان می یابد. هیچ کس سوگند را نشکند.  
 اگر کسی سوگندشکنی کرد، مغزش همانند این شراب بر زمین پخش  
 شود!

آگاممنون جام طلارا به زمین انداخت و شراب مانند خون سرخ در



زمین پخش شد. سهی صد هزار سر باز دستهایشان را بالا گرفتند و صد هزار صدا سوگند را تکرار کرد.

دوباره سکوت برقرار شد. دولشگر، به صفت ایستاده، با نگرانی منتظر بودند. او دیسه و هکتور زمین را اندازه گیری کردند و وقتی جاهای علامت گذاری شد، هکتور یک کلاه خود گرفت و او دیسه در درون آن قرعه هارا انداخت. برای اینکه بدآنند که کدامیک از آن دو باید اول نیزه را پرتاب کند، قرعه کشی کردند. قرعه به نام پاریس درآمد. پاریس بلا فاصله نیزه بلندش را به طرف سهی منلاتوس پرتاب کرد. سهی ضربه خورد و شکست. زره سوراخ شد و پیراهن هم پاره شد. منلاتوس خود را خم کرد تا از شدت ضربه بکاهد و سرنیزه اورا زخمی نکند. بعد از اینکه خم شد، بلا فاصله بلند شد، شمشیر طلا کوپش را به دست گرفت و محکم به کلاه خود پاریس کوبید. کلاه خود سالم ماند اما شمشیر از دست منلاتوس بیرون افتاد و در هوادوشه شد. منلاتوس، با سهی شکسته وزره پاره و شمشیر تکه شده، خشمگین، خود را بر روی پاریس انداخت. زانده کلاه خود اورا گرفت و سعی کرد دشمن را به روی زمین بکشاند و اورا بکشد. اگر آفرودیته در آن لحظه خطرز به کمک پاریس نمی شتافت، مسلماً بند کلاه خود، پاریس را خفه می کرد. آفرودیته بند چرمی کلاه خود را که پاریس به زیر چانه بسته بود پاره کرد. پاریس رادر بازو اش گرفت و اورا از صحنه دور کرد و به کاخ برد. او زندگیش رانجات داد امانه با افتخار.

منلاتوس چرخید اما دیگر پاریس را ندید. همه جا دنبال او گشتند او را پیدا نکرد. بین سر بازان سر و صدا بر پاشد. آنگاه آگاممنون با صدای بلند، آن طور که هر دو لشگر بشنوند، گفت:

— پاریس گریخته و منلاتوس بر نده است. هلن را باز رو تهایش به او باز دهید. هیچ کس به او جوابی نداد. اما یکی از سر بازان تروآیی که به نام پانداروس به خود گفت: اگر من تیری به طرف منلاتوس پرتاب کنم،





و به او پر به بزنم، منلانوس می‌میرد، هلن برای پاریس می‌ماند و من هم  
برای خود آبروی ابدی کسب خواهم کرد.

پانداروس فکر نمی‌کرد که این کار او سوگندشکنی و بی‌آبرویی  
ابدی است. او تیری به طرف منلانوس پرتاب کرد. تیر به یک پای  
منلانوس نشست و اوزخمی شد. هلنیهای خشمگین به تروآیها حمله  
بردند.

لئو سؤال کرد: همچنین به پانداروس؟

— البته. او بود که سوگند را زیر پا گذاشت.

لیا پرسید: پانداروس می‌میرد؟

— بله. پادشاه آرگوس اورا کشت.

لئو: خوب شد.

لیا: خیلی خوب شد.

— بله. به این ترتیب نبرد تن به تن پاریس و منلانوس خاتمه یافت.



## داستان



پاتر و کلوس،

دوست آشیل

بین قهرمانانی که با آگاممنون به جنگ تروآ آمده بودند، پاتر و کلوس پسر عمومی آشیل هم حضور داشت.

پاتر و کلوس و آشیل فرزندان دو برادر بودند. آنها صمیمانه همدیگر را دوست داشتند و همیشه با هم بودند. وقتی آشیل آگاممنون را ترک کرد پاتر و کلوس هم از جنگ دست کشید. با تمام وجود از فرمانده کل قوا که شهامت پیدا کرده بود به دوست نجیب او توهین کند نفرت داشت. گاهی سعی می کرد آشیل را آرام کند و به او دلداری دهد و اغلب نزدیکش بود. آشیل واقعاً احساس می کرد که پاتر و کلوس او را دوست دارد.

دو پسر عموم، تنها وساکت، در چادر نشسته بودند. از راه دور صدای جنگ می آمد. درون چادر، در گوشه‌ای، سلاحهای برآق، روی زمین پخش بود. اما آشیل به آنها نگاه نمی کرد. او هیچ چیز را نگاه نمی کرد، هیچ چیز را نمی دید. فقط به قهرمانانی فکر می کرد که آنجا مبارزه می کردند و به هیاهو و زد و خورد آنها گوش می داد. در میدان نبرد به شمشیر او و نیر و یش نیاز بود ولی او بیحرکت و بیکار بود! احساس کرد دارد خفه می شود. از جا پرید و بی گفتگویی از چادر خارج شد و آرام به

میدان رفت. به نظر نمی آمد که آن نزدیکی جنگی در کار باشد: سر بازانش گپ می زدند، شوخی می کردند، می خوردند، و اسبها نزدیک رودخانه آرام می چریدند. آشیل بین سر بازان توقف نکرده بود سوار کشتی بزرگ شد. از بالای کشتی میدان نبرد را دید.

آشیل به دقت نگاه کرد. هلنیها و تروآیها بی وقهه می جنگیدند. سلاحها در آفتاب برق می زدو سرخی خون هزاران زخمی نمایان بود. یک جنگجو در صف اول خود را به پیش انداخت. او آگاممنون بود. پر طلایی کلاه خودش مثل خورشید می درخشید. نیزه مسینش مثل آتش بود و مردان دشمن بی وقهه در پیشش به زمین می افتادند. تروآیها از نیر ویش به حیرت افتادند و وحشت زده، مثل رمه های گوسفند که از گرگ می گریزنند، فرار کردند. اما او می تاخت و به فراریان که می رسید به آنها ضربه می زد و از کشته پشته می ساخت. ناگهان آشیل چیزی دید که انتظارش را نداشت. آگاممنون دنبال ارابه اش گشت. ارابه را پیدا کردو به سرعت به طرف کشتیها رفت. البته زخمی شده بود! آگاممنون عقب نشینی کرد. تروآیها جرئت پیدا کردند و کمی بعد دوتا از بهترین جنگجویان، هکتور و آناس در میدان حضور یافتند. مثل شیر می جنگیدند. حالا تر و آیها قوی تر شده بودند. آشیل از اینکه دید دوتا از قهرمانان عزیزاً او، او دیسه و دیومیدس، سوار ارابه هایشان شدند و به کشتیها برگشتند، درد جانکاهی در وجودش حس کرد.

لئو: چرا برگشتند؟

— چون زخمی شده بودند. آنها سه فرمانده زخمی بودند که با منلاتوس چهارتا می شدند.

هکتور و آینه ناس حالا دیگر صاحب میدان بودند. خون در رگهای آشیل می جوشید. میل زیادی به جنگیدن داشت. او فکر می کرد اگر تروآیها اورا مسلح در میدان نبرد بینند، همه از ترس فرار می کنند. اما او حرکت نکرد. او به توهینی که به او شده بود، به برده اش، و به گستاخی

آگامنون فکر کرد.

یک ارابه‌دیگر، با یک زخمی دیگر، برگشت. ارابه‌مال نستور، پادشاه پیر پلوس، بود. اما جنگجویی که نزدیک نستور بود که بود؟ آشیل نتوانست صورتش را ببیند. چون اسبها خیلی سریع می‌دویدند. سپس، از بالای کشتی، پاتر و کلوس را صدا کرد:

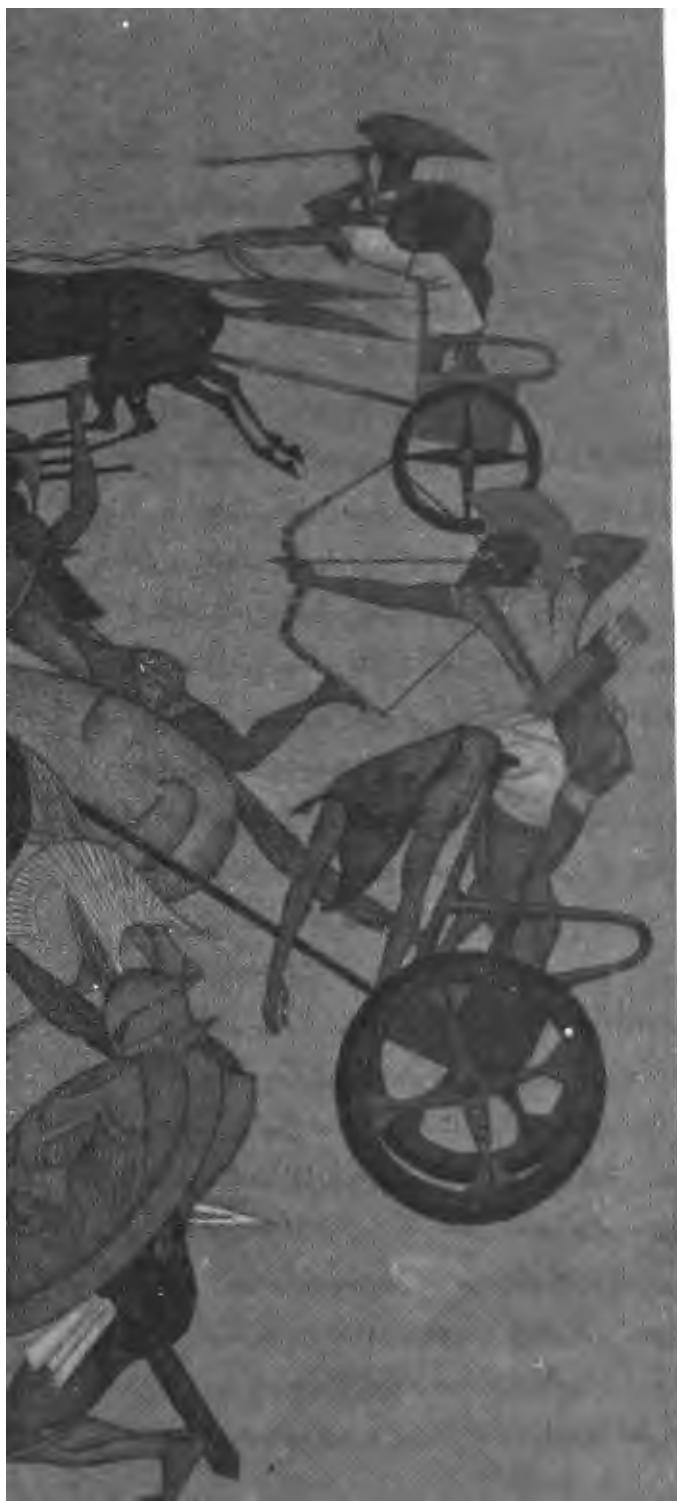
— پاتر و کلوس کجا هستی؟

پاتر و کلوس، که درون چادر نشسته بود و به صدای جنگ گوش می‌کرد، به صدای آشیل بیرون آمد: چرا مر اصدامی کنی آشیل؟ برایت چه کار می‌توانم بکنم؟

— دوست من، مسلماً هلنیها اکنون از توهین به من پشیمان شده‌اند. چون به نظرم می‌آید که رفتار بدآنها تعديل شده است. ولی آن زخمی که نستور او را از میدان نبرد دور می‌کند کیست؟ برو، پاتر و کلوس، دوست من، سؤال کن. از پشت به نظرم پزشک ما خانون است، زیرا از جلو موفق نشدم او را ببینم.

پاتر و کلوس بلا فاصله به چادر نستور رفت و از او سؤال کرد: ای نستور، آن زخمی که همین الان به چادرت آوردی کیست؟ آشیل می‌خواهد آن را بداند.

— چه اهمیتی برایش دارد؟ آیا آشیل برای مادلسوزی می‌کند؟ همه زخمی شده‌اند. بازوی آگامنون، پای دیومیدس، ران منلانوس، سینه اودیسه. پس آشیل منتظر چیست؟ شاید منتظر است که ترا و آیها به کشتیها برستند و آنها را به آتش بکشند و هیچ کدام از ما نتوانیم به خانه برگردیم؟ این هم ما خانون که زخمی شده است — بهترین پزشک ما! حالا کی زخمیها را معالجه خواهد کرد؟ ای پاتر و کلوس، برو و پیغامی به آشیل برسان. به او بگو که توهین را فراموش کند و با ما بیاید. اگر نمی‌خواهد بیاید، حداقل تو خود سلاح و لباس اورا بپوش و سر بازان ما را در جنگ رهبری کن. به این تقاضا جواب ردن خواهد داد!





پاتر و کلوس به نزد آشل برگشت. در بین راه یکی از سرداران را دید که بر اثر اصابت تیری به وسط رانش، می‌لنگید. بلا فاصله اورا درون چادر آورد. با شمشیر بر شی در رانش زد و تیر را از ران بیرون آورد. بعد زخم را با شیره گیاه طبی آغشته کرد. آرام آرام خونریزی قطع شد. در این هنگام سر و صدای جنگ به مرور نزدیک تر می‌شد. پاتر و کلوس نگاه کرد و دید که تراو آییها هلنیها را تا نزدیک کشته‌ها عقب رانده‌اند. هلنیها مایوسانه نبرد می‌کردند و تقاضای کمک داشتند. پاتر و کلوس از چادر خارج شد. در حالی که گریه می‌کرد به طرف آشیل دوید. گریه او همانند چشم‌های بود که از بالای صخره‌ای جاری شود.

آشیل چون اورا دید گفت: پاتر و کلوس، چرا گریه می‌کنی؟ شاید گریه‌ات به خاطر هلنیها باشد؟ هیچ کس نمی‌تواند کاری بکند. این زخمیها نه تقصیر من است نه تقصیر تو. تقصیر کسی است که به من توهین کرده است.

پاتر و کلوس پاسخ داد: ای فرزند پلیوس، قوی تر از همه‌ما، دردی سنگین مرا می‌گریاند. بهترین مردان ما زخمی شده‌اند و نمی‌شود حرکتشان داد. دیگر کسی نیست که وطن را نجات دهد، و تو تسلیم نمی‌شوی! آگاممنون به اشتباهش پی برده و به تو قول هدایای بسیار، علاوه بر بریسه‌ئیس، داده است، ولی تو حرکت نمی‌کنی! ای سرخست! اگر تو نمی‌خواهی بجنگی بگذار سربازانت بیایند و سلاحهایت را به من بده، شاید تراو آییها بادیدن آنها وحشت کنند و دست نگه دارند و هلنیها بتوانند استراحت کنند.

آشیل به دوستش سرباز و سلاح داد— سلاحهای زیبا و براقی که خدایان در شب عرویش به او هدیه کرده بودند.

— ای پاتر و کلوس، سلاحهای مشهور را بگذار روی شانه‌هایت و با سربازانم تراو آییها را بیرون بران. اگر آگاممنون با من مهر بان بود،

دشمنان حالا این قدر نزدیک کشتهایا نبودند. ولی تو برو پاتر و کلوس و آنها را بیرون کن. نمی خواهم که آنها پیروز شوند. نمی خواهم که کشتهایارا به آتش بکشند. پس آن گاه که آنها را از دریا دور کردی و تا درون حصارهای تروا به عقب راندی برگرد. حالا نوبت توست که آن دیوارها را درهم شکنی. خطر خیلی زیاد است و تو ممکن است کشته شوی. به هر حال وقتی تروا آیهای را دور کردی برگرد اینجا، دیگر نه جنگ و سربازان را به اینجا هدایت کن.

در میان صحبت آشیل ناگهان آتشی در طرف دریا دیده شد. تروا آیهای یکی از کشتهایارا به آتش کشیدند. آشیل با دیدن شعله آتش محکم به پایش کوید و گفت:

— برو پاتر و کلوس، بدو. روی دریا شعله آتش می بینم. برو. پاتر و کلوس خود را مسلح کرد، اما نیزه را با خود نبرد، چون سنگین بود و فقط آشیل می توانست آن را به کار برد.

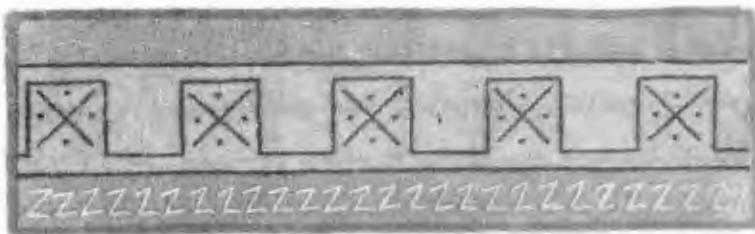
پاتر و کلوس سربازان را به طرف دشمن هدایت کرد. دشمنان فکر کردند آشیل به میدان آمده و وحشت زده فرار کردند. آتش خاموش شدو تروا آیهایا تا زیر دیوار تروا بیرون رانده شدند. آشیل از عرش کشته نگاه کرد. از این که سلاحهایش برای پیروزی کافی اند روحش شاد شد. پاتر و کلوس مدام دشمن را به عقب می راند. تروا آیهایا با خشم وارد شهر می شدند و آشیل بی صبرانه نگران بازگشت پاتر و کلوس بود. اما پاتر و کلوس بر نمی گشت و نبرد زیر دیوارها ادامه داشت. آشیل دلو اپس دوستش شد. حق داشت که بترسد. زیرا پاتر و کلوس از پیروزی به هیجان آمده بود. با حرارت نبردمی کرد و فراموش کرده بود به عقب برگرد. سه بار به آنها حمله کرد و در چهارمین بار تیر به شانه اش خورد و زخمی شد. سعی کرد همراه دوستانش به عقب برگرد. ولی هکتور، که او را شناخته بود، بلا فاصله به طرف صف سربازان دوید و با نیزه ضربهای به شکمش زد. نیزه از طرف دیگر بدنش خارج شد. دوست

آشیل به زمین افتاد و جان سپرد. او در گل ولای غلتید. هکتور بلافاصله مرده را لخت کرد و سلاحهای او: کلاه خود، زره، شمشیر و سپرشن را برداشت.

آشیل از راه دور سعی می کرد بفهمد که چه اتفاقی افتاده است. لحظه به لحظه منتظر بازگشت پاتر و کلوس بود. اما پاتر و کلوس برنگشت و آشیل احساس گناه کرد. فاجعه غم انگیزی اتفاق افتاده بود.

او دیسه رفت. همه قول دادند به او کمک کنند. اما او دیسه که وطن دوست و طرفدار صلح بود به منلانوس گفت:

— ای شاه اسپارت، حرفا یام را گوش کن. درست است ما همه قول داده ایم که از همسر هلن دفاع کنیم؛ زیر قولمان هم نمی زنیم؛ اما قبل از اینکه خودمان را برای جنگ مسلح کنیم، نباید سعی کنیم هلن را صحیح و سالم داشته باشیم؛ چون جنگ که شروع می شود، شهرها را می سوزانند، کشتهای را نابود می کند، هزاران انسان کشته می شوند. خانواده هایی که جنگجویان را زنده و سالم به جنگ می فرستند، با



## بازگشت

### آشیل



پاتر و کلوس مرده بود، اما نبرد سختی در اطراف بدن عریان او جریان داشت. هکتور می‌خواست بدن پاتر و کلوس را به سگها بدهد و آیاس و منلانوس از آن دفاع می‌کردند. منلانوس از زخمی که برداشته بود هنوز در رنج بود، با این وجود برای نجات جسد پاتر و کلوس به طرف میدان دوید. اورحالی که برای برداشتن بدن پاتر و کلوس تلاش می‌کرد، یکی از جنگجویان به نام آنتی لوکوس را صدا کرد.

— آنتی لوکوس، من حقیقت را به تو می‌گویم. پاتر و کلوس، دوست آشیل، مرده است. ما همه متاثریم. بروند آشیل، به او بگو که هکتور سلاح‌هایش را تصاحب کرده و مادر تلاشیم که بدن پاتر و کلوس را سالم بگیریم.

آنچه لوکوس به طرف کشته‌های آشیل دوید. قهرمان را غمگین و تنها در میدان خلوت یافت، و در حالی که گریه می‌کرد به او نزدیک شد و گفت:

— وای بر من، چرا باید به تو خبر هولناک و دردآور بدهم؟ پاتر و کلوس مرده است. هکتور سلاح‌هایش را تصاحب کرده و آیاس و

منلاتوس مثل شیر نبرد می کنند تا بدنش را سالم بیاورند، زیرا هکتور می خواهد آن را به سگها بدهد.

وقتی آنتی لوکوس این را گفت، ابری از درد سرایی دوست پاتر و کلوس را فرا گرفت. او خود را به زمین انداخت، در خاک غلتید، گریه کرد، و فریاد زد.  
لتو گفت: مثل بچه؟

— یونانیهای قدیم درد بدون گریه را تحمل نمی کردند. بر عکس، قوی ترین مردم، بیشتر از دیگران فریاد می زدند. آشیل هم گریه کرد. از زمین مشتی خاک برداشت و بر سر و صورت و لباسهایش ریخت و موهایش را کند.

آشیل از گریه به سکسکه افتاد. برده های آشیل و پاتر و کلوس از چادرها بیرون آمدند، سینه زدند، زانو زدند، شیون کردند، و فریاد کشیدند. آشیل، هنوز پریشان و درمانده، فریاد می کشید. آنقدر فریاد کشید که مادرش تیس در ته دریا صدای اورا شنید.

تیس، الهه دریا، همراه با پنجاه تن از خواهرانش در غاری سفید و نورانی، که از الماس ساخته شده بود، زندگی می کرد. در غار گریه فرزند را شنید. همراهانش را ترک کرد و خود را به او رساند.

— فرزندم، چرا گریه می کنی؟ چه دردی در قلب توست؟

— مادر، دوست عزیزم پاتر و کلوس مرده است. هکتور اورا کشته و از سلاحهایی که خدایان به پلیوس داده بوند لخت کرده است. من دیگر نمی خواهم زندگی کنم، دیگر نمی خواهم بین انسانها باشم. می خواهم که هکتور بمیرد و آن هم توسط ضربه نیزه ام. می خواهم قاتل دوستم بمیرد!

تیس درحالی که گریه می کرد به آشیل گفت: فرزندم، تو وقتی این طور حرف می زنی، دردم سنگین تر می شود. هکتور را نکش! اگر اورا بکشی، انگار که خودت را کشته ای. چون سرنوشت تو مردن است.

بگذار هکتور زنده بماند و تو هم زنده می‌مانی.

آشیل که به شدت گریه می‌کرد گفت: که من هم بلا فاصله خواهم مرد! خدایان می‌خواهند که انسانها هر گز دعوا نکنند و عصبانی نشوند! چون اگر من و آگاممنون دوست می‌ماندیم، آن وقت پاتر و کلوس نمی‌مرد! ای کاش من در لحظه خطر در کنارش بودم و او را نجات می‌دادم! اما حالا دیگر خیلی دیر است. برای من فقط نیزه می‌ماند.

هکتور از ضربهای نیزه‌ام جان سالم به در نخواهد برد.

تیس گفت: فرزندم، چگونه می‌توانی بجنگی؟ تا فردا صبر کن و فردا من به تو سلاح کامل خواهم داد— سلاحی که هفایستوس، خدای آتش، برای تو خواهد ساخت.

آشیل قول داد صبر کند. تیس به المپ پرواز کرد و از خدای آتش خواهش کرد که سلاحی جدید برای آشیل بسازد.

هفایستوس، خدای آتش، بلا فاصله دست به کار شد. به کارگاه رفت، کارگران را به طرف کوره فرستاد و از آنها خواست بدمند. تمام کارگران در پشت کوره شروع به دمیدن کردند. خدای آتش، مس، نقره، طلا، و قلع در آتش انداخت تا نرم شود. بعد سندان بزرگ را آماده کرد. چکش در دست گرفت، انبر آورد، نقره و طلا، مس و قلع را از آتش برداشت. ابتدا سپری بزرگ و محکم و براق و زیبا ساخت. در آن سپر، زمین و آسمان و خورشید و ماه و ستارگان را می‌شد دید. همچنین دو شهر را: یکی در صلح و دیگری در جنگ. در یکی از شهرها، اهالی در خیابانهای شهر گردش می‌کردند و همه با هم دوست بودند. در شهر دیگر خیابانها پراز جنگجویانی بود که با خشم می‌جنگیدند. همچنین روی سپر مزارع زرین گندم و تاکهایی پر از خوشی‌های مسین، با انگور چینها و کسانی که گندم درو می‌کردند و انگور می‌چیدند. در یک طرف سپر گله‌ای از گاوها طلایی و قلعی چرامی کردند. در طرف دیگر دختران جوانی که دستهای یکدیگر را گرفته بودند و می‌رقصیدند. تمام اطراف لبه سپر،

دریای شگفت انگیزی از نقره می درخشید.

سهر آماده شد، بعد خدای آتش زره را ساخت، سپس کلاه خود برآقی ساخت و در نوک آن پری از تارهای طلایی جا داد.  
سلاحها آماده شد. تیس از خدای آتش تشکر کرد و سپس از المپ پرواز کرد و سلاحها را با خود برداشت.

وقتی به آشیل رسید، آشیل نومیدانه کنار جسد پاتر و کلوس نشسته بود. او بدن پاتر و کلوس را با پارچه سفید پوشانده بود. آشیل روی خاک نشسته بود و با دوست مرده اش صحبت می کرد. تیس سلاحهای ساخته شده را به او نشان داد. آشیل از دیدن آنها قلبش دوباره روشن شد و گفت: مادر، مطمئناً خدای آتش این سلاحهای را ساخته است. چون هیچ انسانی نمی تواند این قدر زیبا بسازد. من بی درنگ زره را می بوشم و برای نبرد آماده می شوم. اما مادر عزیز، می ترسم وقتی من دور هستم، مگسها مزاحم وارد زخمها می که نیزه هکتور در بدنش ایجاد کرده بشوند و کرمها می متولد شوند که آن را فاسد کنند.

— آشیل، به این چیزها فکر نکن! البته مگسها روی جسم کسی که در جنگ مرده می نشینند و آن را فاسد می کنند. ولی من کاری خواهم کرد که آنها از بدن پاتر و کلوس دور باشند: قبل از این که به نبرد تراویتها بروی، هلنیها را به جلسه ای فرا بخوان و با آگاممنون آشتنی کن.

تیس پرهای بینی پاتر و کلوس را با مایع جادویی آغشته کرد تا مگسها را از آن دور کند. در این موقع آشیل به کشتهای هلنیها نزدیک شد. با صدای لرزان آنها را صدای کرد. هلنیها از همه طرف نزد او دیدند. تمام کسانی که می توانستند آمدند. دیومیدس و او دیسه نیز لنگ لنگان آمدند. آگاممنون هم آمد. اما زخمها بدن آگاممنون هنوز او را ناراحت می کرد. وقتی همه آمدند آشیل گفت:

— آگاممنون، فرزند آتره، بهتر بود که من و تو هرگز دعوا نمی کردیم. خیلی از هلنیها به خاطر ما کشته شدند و تراویتها از آن سود

بردند. اما حالا من همه را فراموش کرده‌ام و دیگر در خشم نیستم و به جنگ برمی‌گردم.

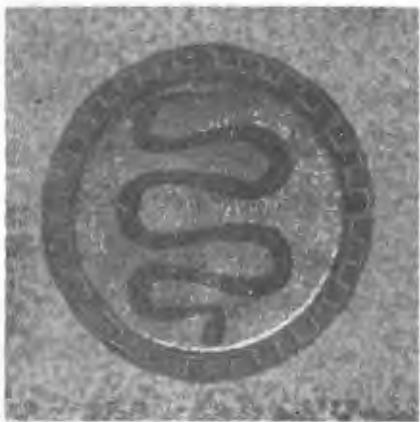
وقتی آشیل این را گفت همه از خوشحالی فریاد کشیدند. آگامنون هم خوشحال شد و گفت: آشیل، وقتی من بریسه‌نیس را بردم، دیوانه و کور بودم. ول تقصیر من نبود و تقصیر خدایان بود که کورم کرده بودند. حالا اجازه بده که من جبراً کنم. من نه تنها بریسه‌نیس را پس می‌دهم، بلکه زیباترین چیزهایی را که در چادرم دارم، تقدیم می‌کنم. — هر کار که دلت می‌خواهد بکن. بریسه‌نیس را پس بده یا نده. مهم این است که برویم به جنگ.

درون آشیل از اشتیاق روپروردشدن با هکتور می‌سوخت. اما آگامنون بریسه‌نیس را همراه با هفت کنیز بسیار زیبا و هفت سه‌پایه و دوازده اسب و ده گلدان و ده سکه بزرگ طلا بی پرایش فرستاد. مراسم آشتی به انجام رسید و هلنیها با یک مهمانی جشن گرفتند.

سر بازان و فرماندهان خوردن و نوشیدند؛ چون می‌خواستند برای جنگ نیرو و کسب کنند. فقط آشیل بود که نه چیزی نوشید و نه چیزی خورد. به کنار بدن دوستش برگشت و گریه کرد. بریسه‌نیس و دیگر اسپران همه اشک ریختند و زاری کردند؛ چون پاتر و کلوس برای آنها خوب بود.

آشیل نه خورد و نه نوشید، اما پالاس آتنا، که اورا خیلی دوست داشت، از آسمان پایین آمد و برای اینکه او بتواند با نیروی فوق العاده بجنگد در سینه‌اش عسل و نان خدایان را ریخت. سپس شادی به میان هلنیها برگشت.





داستان

آشیل،

آینه‌ئاس،

و هکتور

هلنیها خوردند و نوشیدند، و خود را برای نبرد آماده کردند. آنها مانند دانه‌های برف در یک روز زمستانی سرد و سخت از بالای کشتی‌ها یشان، با کلاه‌خود و زرد و نیزه و سپر، به زمین می‌پریدند، درخشش اسلحه‌ها همه‌جا را پر کرد. زمین از این درخشش برق می‌زد.

آشیل، همچون خدایان المپ، سلاح آسمانی برداشت: ساقه‌ایش را پوششی از فولاد مزین می‌کرد. زره را اطراف سینه‌اش گره زد. شمشیر را در کمر غلاف کرد. کلاه‌خود را در سر محکم کرد، و سپر و نیزه را به دست گرفت — نیزه بزرگ و سنگین که هیچ کس جز خود او نمی‌توانست به کار ببرد. سپر مثل ماه برق می‌زد و پر کلاه‌خودش مثل خورشید می‌درخشید. حتی دوستانش در این هیئت و با این هیبت به وحشت افتادند.

اما ارابه‌ران آشیل از آشیل قهرمان وحشت نکرد؛ چون به آن نیروی شکست ناپذیر عادت کرده بود. همین که آشیل حاضر شد، ارابه‌ران روی کالسکه پرید و شلاق را کشید. آشیل هم سوار شد. هنوز اسبها حرکت نکرده بودند که یکی از آنها، اسب گزانتوس، سرش را

پایین برد و درحالی که یالهایش را به زمین می‌مالید حرف زد:  
لتو: آسب حرف زد!

— بله، اسبهای آشیل جادویی و جاودان بودند و شاید تیس حرف زدن را به اسب آموخته بود تا مانع رفتن آشیل به جنگ شود.  
لتو گفت: و شاید او تیس بود که به شکل اسب درآمده بود. ولی چه گفت؟

— گفت: آشیل، من به تو حقیقت را می‌گویم. تو قوی هستی. اما مرگ درانتظار است. اگر برگردی به جنگ، اگر باز هم بجنگی، مرگ تو را خواهد گرفت و به زمین خواهد انداخت.

اما آشیل جواب داد: ای گزانتوس، اگر چه می‌دانم که سرنوشت من مردن در تروآ است، ولی با این وجود آمده‌ام. و حالاتومی خواهی که به خاطر ترس از مرگ به عقب برگردم؛ آنچه تو انجام می‌دهی زیباییست و من جنگ را ترک نخواهم کرد. برویم.

ارابه‌ران اسبها را شلاق زد و آنها به جلو پریدند. میدان از آدمها و اسبها پوشیده شده بود: سلاحها از هر طرف می‌درخشیدند و زمین زیر سُم اسبان به لرزه درمی‌آمد. دوقهرمان از دوسو در صفح اول به سوی هم آمدند. آن دو آشیل فرزند پلیوس و آینه‌ناس برادرزاده پریام بودند. آینه‌ناس نفر اول بود. در سرش کلاه‌خود و در دست راستش نیزه نوک مسی داشت. سینه‌اش با زره و سپر خوب محافظت می‌شد.

آشیل، همین که اورادید، همچون شیری گرسنه که با دمش به بغلها و کمرش می‌کوبد و با دهانی کاملاً باز و دندانهای کف گرفته و چشمان درخشندۀ چون خورشید، به مقابله با او شتافت.

آینه‌ناس خواست به آشیل ضربه بزنند. صدای نیزه‌اش بر سپر قهرمان طنین افکند اما آن را نشکست. چون خدای آتش آن را ساخته بود! اکنون آشیل نیزه بلندش را پرتاب کرد. نیزه آینه‌ناس را زخمی نکرد اما سپر شکست و غیرقابل استفاده شد. آینه‌ناس، آن وقت خم

شد، سنگ بزرگی برداشت که دو مرد با هم به زحمت می‌توانستند بلندش کنند، به آسانی آن را بلند کرد، و کوشید به طرف دشمن پرتاب کند. اما حالا آشیل با شمشیر عریان رویش نشسته بود و اگر در آن لحظه یک امداد غیبی به پاریس نمی‌شافت مسلمًاً به او ضربه می‌زد و آینه‌ناس را در میدان می‌کشت. آشیل می‌خواست به آینه‌ناس ضربه بزند که ناگهان انبوهی از ابر جلو چشمانش ظاهر شد که دیگر نتوانست چیزی را ببیند. نه دشمن را می‌دید نه میدان جنگ را. تنها در میان ابر بود. در همان لحظه آینه‌ناس احساس کرددستی اورا به هوا بلند کرد. او هیچ کس را نمی‌دید، اما مجبور بود بدد، آن چنان بدد که هر گز ندویده بود. در حالی که می‌دوید از میان میدان عبور کردو وقتی خوب دور شد توقف کرد. صدایی را شنید—صدایی الهی که می‌گفت: آینه‌ناس، کدام یک از خدایان به تو دستور داده است با آشیل نبرد کنی؟ تو از همه قوی تری و می‌توانی بر آنها فاتح شوی، اما نمی‌توانی بر آشیل فاتح شوی و نباید با او بجنگی.

لنو گفت: کی بود که صحبت می‌کرد؟

— او پویسیدون خدای دریا بود. خدایان آینه‌ناس را دوست می‌داشتند و برای او سرنوشتی بزرگ تعیین کرده بودند. آنها مقدر کرده بودند که اگر آینه‌ناس از جنگ بر هدر نیس تراواییها بشود. در واقع این طور شد. آینه‌ناس تراواییها را که توانسته بودند خود را نجات دهندر ایتالیا رهبری کرد و شاه شد، و اگر داستانی که تعریف می‌کنند درست باشد بعضی از ایتالیاییها امروزی فرزندان فرزندان فرزندان فرزندان فرزندان آن تراواییها هستند.

لنو گفت: مامان، پس من تراوایی هستم.

— تونه، تو از قوم دیگری هستی، که این قوم داستان دیگری دارد، کاملاً متفاوت، و آن هم خیلی زیباست. و گفتم «بعضی از ایتالیاییها». دیگران یا از یونان آمده‌اند، یا از آلمان، بعضی‌ها موقتی تراواییها آمدند،

آنجا بودند. خوب، حالا برگردیم نزد آشیل که اورادر میدان، در میان مه، ترک کردیم. کی می داند که او چقدر عصبانی شد! ابر، آرام آرام، محظی شد. آشیل دنبال آینه ناس گشت ولی اوران دید. فهمید که خدایان دشمن را یاری کرده اند. آنگاه خشمگین با نیر وی باور نکردنی به طرف لشکر حمله برد و با هر کس که رو برو شد اورا می کشت.

واقعاً وحشتناک بود. هر کس اورامی دید، می لرزید. هیچ کس جرئت نمی کرد در نگی کند. خیلی از جنگجویان در راه فرار از دست آشیل در رودخانه اگزان توافتادند. سنگینی اسلحه ها آنها را به ته رودخانه می برد. رودخانه پر از مرده و سلاح و خون شد. بعضی در مقابل آشیل زانو زدند، التماض کردند که آنها را نکشد، اما آشیل به خاطر اینکه پاتر و کلوس را کشته بودند رحم نمی کرد. عده ای به داخل شهر فرار کردند. آشیل در میدان دشمن تنها ماند. این طرف و آن طرف می رفت تا کسی را برای کشتن پیدا کند. وقتی نیزه را در هوای حرکت در می آورد، حتی آنها بی که دور بودند از برق نیزه می لرزیدند.

هکتور، فرزند پریام، قوی ترین جنگجوی تروا جلو یکی از دروازه های شهر برای جنگیدن ایستاده بود. پریام اشک می ریخت و مرتب اورا صدا می کرد: فرزندم، فرزندم، با آشیل نجنگ! او خیلی از فرزندانم را کشته و خیلی از آنها را در جزایر دور فر وخته است! نجنگ فرزند! به داخل شهر برگرد. چون تو تنها مدافع ما هستی! اگر تو بمیری همه ما مرده ایم.

ملکه پیر، هکوبا، هم گریه می کرد و از فرزندش تقاضا می کرد که برگردد.

اما هکتور جواب نمی داد. بی حرکت منتظر ماند. با خود فکر کرد: من نمی توانم عقب نشینی کنم. یا باید بمیرم یا آشیل را بکشم. راه دیگری وجود ندارد. چون اگر بخواهیم هلن را پس بدهم و تقاضای صلح کنیم دشمنان به ما خواهند خندید. آنها الان قوی ترند و آن را



نمی‌پذیرند و می‌گویند ما بی‌غیرتیم. پس یا پیروزی یا مرگ.  
 هکتور، بدون ترس از آشیل، منتظر ماند. اما وقتی اورا از نزدیک با آن  
 سلاحهای دید شجاعتش را از دست داد و ناگهان فرار کرد. فرزند پریام سه  
 بار دیوارهای شهر را دور زد. آشیل هم سه بار او را دنبال کرد. در  
 چهارمین دور هکتور جوانی را دید که به طرفش می‌آمد. او شبیه برادرش  
 دی فوبوس بود.

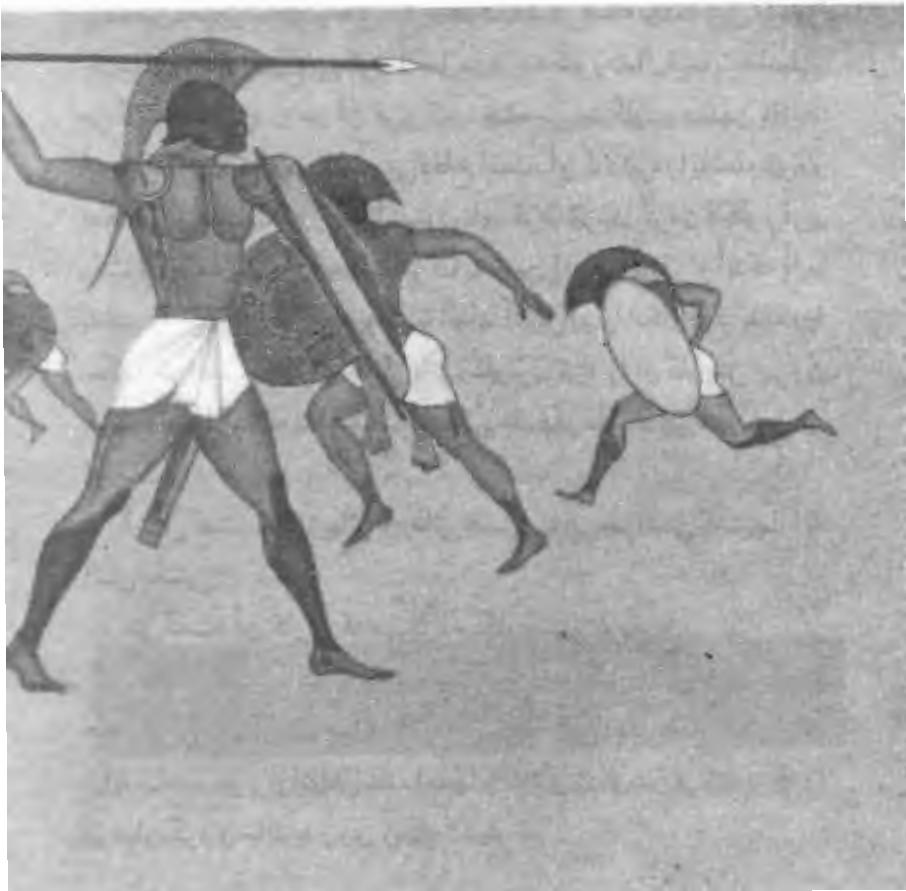
لتو: نبود؟

— نه، پالاس آتنا بود، که برای کمک به آشیل و فریب هکتور قیافه‌دی  
 فوبوس را به خود گرفته بود. وقتی نزدیک او شد گفت: ای برادر، چرا



فرازمنی کنی؟ منتظر آشیل شو. باید بجنگیم. خواهی دید که او می‌تواند با نیزه بر تو پیروز شود یا تو بر او.

آن وقت هکتور، در حالی که از دی فوبوس تشکر می‌کرد، ایستاد. سپس با آشیل صحبت کرد: ای آشیل، من دیگر از مقابل تو فرار نمی‌کنم. یا تو را پیروز خواهم کرد یا پیروز خواهم شد. اما شرطی بیندیم. اگر من تو را کشتم، بعد از اینکه تو را از سلاحهای زیبا لخت کردم، بدنست را به دوستانت برمی‌گردانم و توهمندی کار را بامن بکن. آشیل با خشم به هکتور نگاه کرد و گفت: هیچ شرطی بین آدم و شیر و گرگ و پره و حتی دوآدمی که از هم نفرت دارند بسته نمی‌شود. من از تو



بیزارم، چون تو، من و دوستانم را خیلی عذاب داده‌ای و خیلی از قهرمانان مارا کشته‌ای. فقط به فائق شدن فکر کن و من هم فقط به این فکر می‌کنم.

آشیل نیزه‌اش را پرتاب کرد. اما هکتور خود را پایین کشید و نیزه از بالای سرش درپشت او به زمین کو بیده شد. پالاس آن را گرفت و دوباره آن را به حامیش داد. هکتور هم نیزه‌اش را پرتاب کرد. نیزه به سپر آشیل اصابت کرد اما آن را نشکست و رفت دورتر به زمین افتاد. آن وقت فریاد زد: دی فوبوس، برادرم، نیزه دیگری به من بده تا بتوانم بجنگم!

اما هیچ کس جواب نداد: دی فوبوس ناپدید شده بود. هکتور حیله را فهمید. سپس شمشیر به دست به طرف آشیل حمله برد. آشیل با سپر خوب از خودش دفاع می‌کرد. آشیل در زره هکتور دنبال قسمت ضعیفی می‌گشت که نیزه را در آن فرو کند. چشمش به گلوی دشمن افتاد، آنجایی که زره تمام می‌شود و بی دفاع است. آن گاه نیزه را با تمام نیرو و به هدف آن قسمت که زره نداشت پرتاب کرد. نیزه در گردن هکتور فرو رفت و قهرمان تروآ به حالت مرگ به زمین افتاد. آشیل از اینکه باید بدنش را به پدرش پس بدهد به گرایید افتاد. آشیل آن را انکار کرد: بدن ترا سگها خواهند خورد ای قاتل پاتر و کلوس. نیزه را از گلویش بیرون کشید و اورا از سلاحها خلت کرد، سپس هلنیهار سیدند. هر یک زخمی بر او زدند.

آشیل گفت: حالا زیباتر از زمانی هستی که می‌خواستی کشتیهار ابه آتش بکشی!

لنو گفت: آن کاری که می‌کردند کار راشتی بود.

اما در نظر یونانیهای قدیم زشت نبود. همچنین آشیل نجیب تراز همه، کاری کرد که هیچ قهرمانی امر و زانجام نمی‌دهد. پاهای مردم را به ارابه بست، سوار ارابه‌اش شد، اسبها را شلاق زد، و بدن فرزند پریام را در میان گرد و خاک به روی زمین کشید.

تر و آیهاروی دیوارها رفتند. وقتی قهرمانشان را به آن حالت دیدند همه گریه کردند. شاه گریه کرد، ملکه گریه کرد، آندروماکه، همسر قهرمان، سخت اشک ریخت...

آشیل بدن هکتور را به طرف کشتیها می کشاند. در شهر، مردان، زنان، بچه ها، همه گریه می کردند. آنها خودشان را به زمین می کویندند و شیون می کردند. پریام شب و روز گریه می کرد. پریام بعد از چندین روز گریه بلند شد و ایستاد و گفت: من نزد آشیل می روم و ازا و تقاضای بدن فرزند را می کنم. شاید با دیدن پیری خسته و در دندلش به رحم آید و جسد فرزندام را بدهد.

دیگران گفتند: آشیل بدن فرزندت را پس نخواهد داد و شاید توراهم بکشد! نرو، نرو. اما پریام خواهش ملکه و شاهزاده ها و مردم را گوش نکرد و تنها به میان دشمن رفت.







داستان

آشیل

و

پریام

آشیل که جسد هکتور را به ارابه بسته بود، پیر و زمانده به کشتیها برگشت؛ اما وقتی نزدیک کشتی شد دوباره دوست مردهاش را دید. دردش افزایش پیدا کرد. گریه کرد، فریاد کشید، زاری کرد، و در پایان دستورداد که به افتخار پاتر و کلوس ضیافتی برپا کنند.

گاو و گوسفند و بره زیادی کشتند. در پایان مراسم، جنگجویان برای استراحت به چادرها برگشتند. اما آشیل نمی‌توانست بخورد و بیاشامد و استراحت کند. گریان به طرف ساحل دریا دوید و روی ماسه‌ها غلتید. درحالی که گریه می‌کرد، به خواب رفت. درخواب پاتر و کلوس را دید. پاتر و کلوس، که به لباس شاهزاده درآمده بود و به نظر زنده می‌آمد، به آشیل گفت:

— دوست من، چرا تو هنوز بدنم را نسوزانده‌ای؟ هر چه سریع تر آن را بسوزان و بعد استخوانها یم را جمع کن و آن را در گلدان طلبایی بزرگ و زیبا که تیس مادرت قبل از حرکت برای جنگ به تو هدیه کرده بود ببریز. یک چیز دیگر هم به تو بگویم. تا چند روز دیگر تو هم خواهی مرد، و من دلم می‌خواهد همان طور که در زندگی با هم بودیم در مرگ هم با هم باشیم

و استخوانهای در آن طرف کنار استخوانهای من باشد.

آشیل در خواب قول داد که به خواسته‌های پاتر و کلوس عمل کند.

اما وقتی خواست دوستش را در آغوش بگیرد نتوانست. پاتر و کلوس به دودی تبدیل گردید که آرام آرام در هوای اپدید شد. آشیل از خواب بیدار شد. دوستانش را بیدار کرد. آنها را به جنگل فرستاد تا برای سوزاندن بدن پاتر و کلوس هیزم بیاورند.

همه با ارابه و قاطر و تیشه و تیر برای بریدن چوب به جنگل رفتند.

وقتی برگشته‌اند، هیزمها را در محلی که آشیل تعیین کرده بود ریختند. با شاخه‌های زیبایی که انتخاب کرده بودند، فضای بزرگ و وسیعی را پوشاندند که می‌شد ۲۰ الی ۳۰ نفر را در آنجا سوزاند. بعد هر جنگجو دسته‌ای از موهاش را برید و آن را به علامت احترام به روی بدن پاتر و کلوس گذاشت. آشیل تمام موها بور و بلندش را تراشید و در میان دستان دوستش گذاشت.

تمام لشکریان در اطراف توده‌های چوب جمع شدند. همه ساکت نگاه می‌کردند. همچنین فرماندهان و کاپیتانها. آشیل بدن پاتر و کلوس را میان شاخه‌های راست و صاف، که مانند تختخواب بود، گذاشت. گوسفندان زیاد، چهار اسب، دو سگ را کشته و همراه آن ۱۲ تراوایی را که توسط آشیل کشته شده بودند اطراف بدن پاتر و کلوس جای دادند. روی بدنها روغن و عسل فراوان ریختند. سپس آتش را روشن کردند. آتش روشن شد. صدای سوختن چوبها شنیده می‌شد. از همه طرف اشیای طلایی می‌انداختند. در هواشعله‌ای، ابتدا کوچک و بنفش و سپس سرخ عظیم، زبانه کشید و برای تمام شب سوخت. اسبها، سگها، گوسفندان، و آدمها همه با هم سوختند. تمام شب آتش شعله وربود. آتش در سپیده سحر خاموش شد.

آشیل استخوانهای پاتر و کلوس را که به خورشید نور می‌داد جمع آوری کرد و آنها را در ظرف طلایی بسیار گران قیمتی که مادرش

قبل از حرکت برای جنگ به او هدیه کرده بود گذاشت و گفت:  
 — به زودی من هم خواهم مرد، بدنم را بسوزانید و استخوانها میرادر  
 همین ظرف در کنار استخوانهای پاترولکلوس بگذارید. اما حالا روی  
 ظرف طلایی را با خاک بپوشانید و کوهی بلند و بزرگ روی این ظرف  
 طلایی درست کنید.

جنگجویان اطاعت کردند. مراسم دفن پایان یافت. بعد از دفن  
 شروع به بازی کردند. یونانیهای قدیم، بعد از مراسم سوگواری، به  
 افتخار قهرمان خود مسابقاتی ترتیب می‌دادند. به همین خاطر آن روز  
 مسابقاتی از کشتی و تیراندازی و دوبرپا شد. از طرف آشیل هم، به یاد  
 پاترولکلوس، جوایز ارزنده‌ای، شامل سلاح، برده، گاو، قاطر، گلدان،  
 زره، سه‌پایه و اسب، به بازیکنان داده شد. تمام روز بازیها ادامه پیدا کرد و  
 بهترین هلنیها با جوایز به چادر برگشتند. آشیل باز هم برای مدتی روی  
 قبر دوستش تنها ماند و سپس او هم به چادر برگشت.

آشیل درحالی که نشسته بود و گریه می‌کرد، از دور پیر مردی را دید  
 که به سوی چادرش می‌آمد. او پریام، شاه تروا، بود — با چهره‌ای  
 رنگ پریده و چشمانی که از شدت گریه مانند چشم‌های بود که آب  
 زیادی از آن جاری شده و همچنان جریان دارد. شاه پیر نزدیک جوان  
 شد. در مقابل او خم شد، دستانش را بوسید، به زمین افتاد، وزانو انش را  
 بغل کرد.

— آشیل آسمانی، به من نگاه کن! می‌بینی چقدر پیر و تنها هستم!  
 پنجاه فرزند داشتم و تقریباً همه آنها مرده‌اند! هکتور، قوی ترین  
 فرزندم هم به دست تو کشته شد. او از وطن دفاع می‌کرد! خوشابحال  
 پدر تو که فرزندش هنوز زنده است! بیچاره من که رنج کشیده‌ام و باید  
 عاجزانه در مقابل مردی که فرزندم را کشته دست دراز کنم. از تو  
 خواهش می‌کنم بدن فرزندم را به من بازدهی! به پدرت فکر کن و به من  
 رحم داشته باش!

لیا خواهش کرد: بگو که آن را پس می‌دهد.

آشیل قدری شاه پیر گریان را که زانوزده بودنگاه کرد و سپس گفت:  
تو مانند پدرم هستی و دلم را آن قدر به رحم آوردي که من بدن هکتور  
را به تو باز خواهم داد. اینجا در چادرم سیر بخور و بیاشام و بمان؛ و من  
دستور می‌دهم که فرزندت را روی ارابه‌ای که تو بتوانی آن را به تروا  
بری بگذارند.

آشیل از چادر خارج شد و دستور داد خادمان بدن هکتور را بشویند،  
به آن روغن بمالند، و به طور باشکوه بپوشانند و روی ارابه‌ای بگذارند و  
در ضمن بره‌ای سفید بکشند، آن را کباب کنند، و به شاه پریام تقدیم کنند  
تا بخورد.

آشیل گفت: ای شاه، به من بگو، آیا می‌خواهی تا وقتی که شما در  
مراسم دفن هکتور هستید، صلح کنیم؟ اگر بخواهی من به هلنیها دستور  
می‌دهم جنگ نکنند، ولی بگو چند روز.

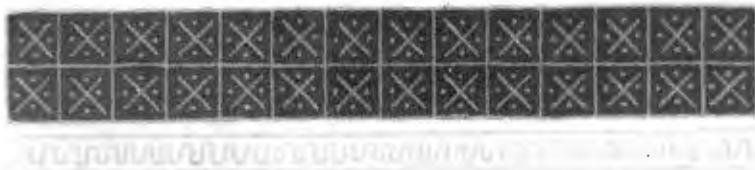
شاه پیر گفت: نه روز می‌خواهم برای فرزندم گریه کنم و در ده مین  
روز او را می‌سوزانیم و روز یازدهم او را دفن می‌کنیم و دوازده مین روز  
شروع به جنگ خواهیم کرد.

آشیل یک مهلت یازده روزه را قول داد. برای مدت یازده روز  
استراحت کردند. و در دوازده مین روز جنگ دوباره شروع شد. تمام  
جنگجویان مسلح شدند و آشیل قوی ترین مردان را کشت، چون هیچ  
کس نمی‌توانست در مقابل او مقاومت کند.

اما روز سرنوشت ساز نزدیک می‌شد، روزی که در آن پلیوس پیر و  
تمام میرمیدونها و هلنیها گریه می‌کردند— روز وحشتناک مرگ آشیل. نه  
زره شگفت‌انگیز، نه نیروی شکست‌ناپذیر، هیچ یک نمی‌توانست  
قهرمان را نجات دهد. زیرا او باید می‌مرد. حتی پوست مقاوم  
چرم‌مانندش نمی‌توانست اورا نجات دهد. زمانی که آشیل کوچک بود،  
تیس، مادر آشیل، اورا در پوستی محکم که همچون آهن بود پیچید و

درون رودخانه‌ای به نام استوکس فروبردو شستشو داد. خاصیت این رودخانه این بود که هر کس و هر چیزی در آن فرمی رفت روئین تن می‌شد. منتهی وقتی آشیل را در آب فروبرد پاشنه چپ او را، که دردست داشت، آب رودخانه تر نکرد. به همین خاطر این قسمت از بدنش ضعیف بود و این را پاریس فرزند شاه پریام می‌دانست. بنابراین وقتی وارد میدان شد، پاریس پاشنه اش را هدف قرارداد و ضربه زد. تهرمان به زمین افتاد و در مقابل پاریس از پا درآمد. بنابر سرنوشت، پاریس به زندگی با افتخار و کوتاهش پایان داد.

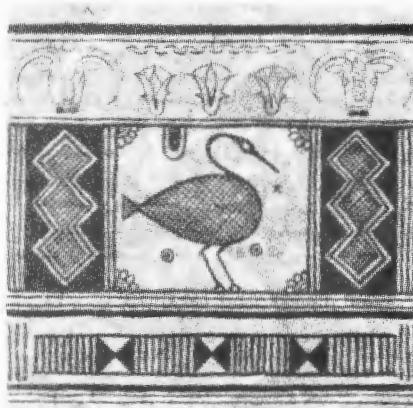
آشیل، قوی ترین و زیباترین قهرمان، مرد. تیس در غار مروارید و الماس گریه کرد. خواهانش در قعر دریا گریه کردند. سربازان و فرماندهان روی زمین گریه کردند، و شاعران شعر سروندند. فقط تروا آییها گریه نکردند. زیرا فکر می‌کردند حالا که آشیل یعنی قوی ترین دشمن آنان خاموش شده، تروا می‌تواند پیروز شود.





## داستان

### اسب چوبی



آشیل مرده بود و فرماندهان برای تصمیم‌گیری درباره آنچه که باید انجام شود مشورت کردند. او دیسه زیرک و دانا، شاه ایتاکا، شروع به صحبت کرد:

فرماندهان، جنگجوی قدرتمند ما، آشیل، فرزند پلیوس، مرده است. آشیل مرده است، یعنی بهترین مرد ما مرده است! ما دیگر نمی‌توانیم امیدی به پیروزی در جنگ با تراواداشته باشیم؛ مگر حیله‌ای به کار بردیم. باید روشی برای فریقتن دشمن پیدا کنیم که انتظار نداشته باشند. باید آنها را غافلگیر کنیم. ای فرماندهان، من می‌ترسم که مجبور شویم با شرم بسیار به خانه برگردیم. آن وقت مردم خواهد گفت: جنگجویان ده سال از وطن دور بودند، ده سال برای بدست آوردن هلن جنگیدند، ولی بالاخره هلن در تروا ماند و آنها با دستهای خالی برگشتند! ای فرماندهان، من به شمامی گویم ما باید به هر قیمتی پیروز شویم. هر راهی که ما را به پیروزی می‌رساند باید امتحان کرد!

آگامنون گفت: تو خوب می‌گویی، ولی راه درست آن چیست؟

— درباره آن بسیار فکر کرده‌ام، به نظرم راهش را پیدا کرده‌ام. گوش

کنید: اسی چوبی، خیلی بزرگ، که بتواند درون خود هشت یاده نفر را  
جای دهد، می سازیم. آن را به تراوآ می برم. در نیمه شب جنگجویان  
مخفیانه از درون اسب خارج می شوند، درهارا بازمی کنند، و ما به تراوآ  
حمله می کنیم. به نظرتان نمی آید که این طور بتوانیم موفق شویم؟  
آگاممنون گفت: مطمئناً این راه خوبی است!

نستور گفت: بله، راه خوبی است؛ اما اشکالی وجود دارد. آیا  
تروآیها می گذارند ما اسب را وارد شهر کنیم؟  
منلانوس: ممکن است آنها فکر کنند حیله‌ای در کار است؛ بنابراین  
اسب را خارج از دیوار شهر نگه خواهند داشت!

— مسلماً این یک اشکال است و من قبل از اینکه با شما صحبت کنم،  
مدتها به آن فکر کرده‌ام. راهی را پیدا کرده‌ام که بتوان به نتیجه رسید.  
مردی را می شناسم که می تواند کمکهای مؤثری به ما بکند. برای اینکه  
تروآیها بهتر به تله بیفتدند، هر فرمانده دستورات لازم را به سربازانش  
خواهد داد؛ ولی مازمانی می توانیم به پیروزی و پیمان جنگ اطمینان پیدا  
کنیم که زئوس به ما کمک کند. آیا شما به من در این راه کمک خواهید  
کرد؟

— حتماً.

— مطمئناً.

— تو از همه مادرانتری.

— و ماهرتری.

— زیرک ترین مایی.

— ما به تو اعتماد داریم.

وقتی فرماندهان جواب مثبت دادند، او دیسه نزد نجارها رفت و  
دستور ساختن اسب چوبی را داد:

— برایم اسب چوبی درست کنید، به اندازه<sup>۴</sup> اسب زنده که به هم  
پیوسته باشند. این اسب بسیار زیبا باشد و در درونش اتاق کوچکی

داشته باشد که افراد زیادی در آن جا بگیرند. اما در اتاق نباید دیده شود.  
آن را در کمترین وقت برایم درست کنید و با هیچ کس درباره آن صحبت  
نکنید!

نجارها دست به کار شدند. شب و روز کار کردند.

ضمن اینکه اسب چوبی ساخته می شد، او دیسه خدمه کشتیها را  
صدا کرد و گفت:

— ای رفقا، ما از جنگ خسته شده ایم. کشتیها را آماده کنید و برای  
حرکت حاضر شوید. چون می خواهیم نزد همسران و فرزندانمان، به  
خانه برگردیم.

دریانوردان از خوشحالی فریاد زدند و به طرف کشتیها دویدند تا  
برای حرکت آماده شوند. اما او دیسه به طرف کشتیها ندوید. او به دنبال  
شخصی که خوب می شناخت و به او احتیاج داشت رفت و اورا با خود به  
چادر آورد.

— سینون، تو زرنگ و باهوشی و می توانی خوب تظاهر کنی!  
— امانه به اندازه تو، که وانمود کردی که گدایی و رفتی میان دشمنان  
واز نیروهایشان باخبر شدی!

— خوب، آنجام من رفتم، حالا نوبت توست. سینون، وقت آن رسیده  
که تمام مهارت خود را نشان دهی. آنچه را که قصد دارم انجام دهم، فقط  
به تو می گوییم. چون فقط تو می توانی کمک کنی. من می خواهم کاری  
کنی که ترا و آییها بگذارند ما اسی را که نجارها دارند می سازند وارد شهر  
کنیم. اگر تو موفق شوی آن را وارد شهر کنی، برای تمام عمر دیگر  
احتیاج به کار کردن نداری، چون آن قدر هدیه دریافت می کنی که به همه  
آرزو هایت بررسی ...

— شاه او دیسه، آیا تو می خواهی این اسب را وارد شهر کنی؟ چرا؟ به  
چه درد می خورد؟

سینون، این را باحال تی گفت، انگار که از قضیه بی اطلاع است! اما

او دیسه خیلی خوب متوجه شد که همه چیز را فهمیده است.

— هلنیها اول و آن مود می کنند که با کشتیها یشان حرکت می کنند، ولی خودشان را پشت جزیره تیدوس، آن جزیره ای که آنجا از رو برو دیده می شود، مخفی خواهد کرد. وقتی تو اسب پر از جنگجویان را وارد تزوآ کردی، دوستانمان دوباره بر می گردند. ما از اسب خارج می شویم، درها را باز می کنیم، و شهر را می گیریم.

— شاه او دیسه، من تزوآ بیهارا قانع خواهم کرد. تو به من چند تامشت ولگد بزن و خوب صورتم را بخراش، اما مواظب باش که ضربهای باید دیده و شنیده شوند. بعد بقیه اش با من.

— بعد از این که زخمیت کردم، چه کار خواهی کرد؟

— پس از این که به من چنگ و لگد زدی و خوب زخمی و کبود کردی، لباس گدایی می پوشم و به تزوآ می روم.  
— در تزوآ چه کار می کنی؟

— شاه او دیسه، تو بهتر از من می دانی! در تزوآ به آنها خواهم گفت که با من بدرفتاری شده، شما بپر حم و بیش مید و می خواهم از شما انتقام بگیرم و برای گرفتن انتقام می خواهم همه شما را بکشم، و...

— آفرین سینون! اگر از من زیر کتر نباشی دست کمی هم نداری!  
تو مطمئناً تزوآ تمند خواهی شد!

سینون گفت: پس هر قدر که لازم است مرا بزن و زخمی کن.  
سینون لخت شد و شاه او را به زیر مشت و لگد گرفت و زخمی کرد.  
وقتی خوب کبود و خونین وزخمی شد، سینون تکه پارچه کهنه و چربی گرفت و آن را مانند شنل روی خود انداخت. سپس لنگ لنگان، تنهای تنها، به طرف تزوآ رفت.

او وارد شهر شد و تقاضای ترحم کرد. مردم وقتی او را این طور غم انگیز، زنده پوش، و خونین و پر از کبودی دیدند دور او جمع شدند و از او سؤالاتی کردند.

— کی هستی؟

— از کجا می آمی؟

— چه کسی این طور پوست را کنده است؟

— بیچاره!

— اسمت چیست؟

— چطور این طور زخمی شده ای؟

— چه اتفاقی برایت افتاده؟

— چه اتفاقی برایم افتاده؟ آن را نمی بینید؟ با من مثل سگ رفتار کرده اند. می خواستند مرا بکشند، اما موفق شدم که فرار کنم! می خواهم انتقام را بگیرم! از همه می خواهم انتقام بگیرم! از شاه منلاتوس، از شاه آگاممنون، از شاه اوپیسه، و از دیگران! آنها خواهند دید، مرد بیچاره ای مثل من، وقتی با او بدتر از حیوان رفتار می شود، می تواند کار بدهم انجام دهد! ولی من می میرم، من از گرسنگی می میرم! اوه! سینون چشم انداخت. انگار که واقعاً دارد از گرسنگی می میرد. تروآیها که از دیدن یک دشمن آگاممنون خوشحال بودند، از او استقبال کردند و او را سیر کردند و گفتند:

— داشتن شخصی مانند او، که اسرار دشمن را می داند، شانس بزرگی است. او می تواند مرا در راه پیروزی بر دشمن یاری رساند.

وقتی سینون سیر شد تروآیها، به امید گرفتن خبرهای زیاد از او، دورش جمع شدند و یکی سؤال کرد: به من بگو ای مرد خوب، آن مجسمه بزرگ شبیه به اسب که هلنیها ساخته اند چیست؟ تو آن را می دانی؟ — البته که می دانم! واقعاً یک اسب است! من آن را پشت چادر آگاممنون، که در باره آن با منلاتوس صحبت می کرد، شنیدم. یک اسب است و آن را به منظور پیشکش کردن به آتنا ساخته اند تا به آخانیها اجازه دهد که صحیح و سالم به خانه بازگردند.

— برای بازگشت به خانه؟ پس آنها به خانه برمی گردند؟ دیگر جنگ

نمی کنند؟

— نمی دانید؟ بعد از مردم آشیل، لشکر روحیه اش را از دست داد و هیچ کس امیدی به پیروزی ندارد! آنها به خانه برمی گردند: نمی بینید که دارند کشتیها را برای حرکت آماده می کنند؟ آن سگها برمی گردند و صحیح و سالم به خانه می رسانند! ولی اگر شما مرد آنها را می خواهید، آنها هم خواهند مرد و هیچ یک از آنها سر زمین یونان را نخواهد دید.  
— مطمئناً مرد آنها را می خواهیم! چه کار باید بکنیم؟ آن را بگو، سینون! تو دیگر از ما هستی، هیچ کس جرئت نمی کند با تو بدرفتاری کند!

— تا وقتی که اسب بیرون از حصار شهر باشد. هلنیها در دریا صحیح و سالم خواهند ماند؛ ولی اگر اسب وارد میدان بزرگ شما شود و در مقابل معبد پالاس آتنا قرار گیرد، توفان هولناکی در دریا ایجاد می شود و امواج عظیم، کشتیها را به قعر دریا می کشاند، بادهای شدید آنها را تکه تکه می کند، و بدنهای دشمنان به ساحل دریا پرتاپ می شود. آن وقت مرد آن سگ، شاه آگاممنون، را می بینیم! این را کالخاس، مشهورترین غیبگوی ما گفته است! شادی من همین است و هیچ چیز در دنیا بیشتر از این خوشحال نمی کند.

تروآییها حرف سینون را باور کردند و شروع به بحث کردند که اسب را به تروآ بیاورند.

در این هنگام کشتیها آماده حرکت شدند. چادرها را باز کردند، هلنیها سوار کشتبندی شدند و در دریا دور شدند. اسب عظیم چوبی در مقابل دیوارهای شهر تنها ماند. اهالی تروآ برای مطمئن شدن از رفتن دشمنان و دیدن اسب، با سرو صدا از شهر خارج شدند.

— چقدر قشنگ است!

— مثل اینکه زنده است!

— باید آن را به شهر و به مقابل معبد پالاس ببریم!

— اگر آن را به شهر ببریم دشمنان ما همه خواهند مُرد!

— درست است! اما کی آن را گفته است!

— آن را آن هلنی، که نیمه جان به اینجا آمده بود، گفته است!

— غیبگویان آن را گفته اند.

— مطمئناً؟

— درست است! به هلنی و غیبگو اطمینان کنید!

کاساندرا، دختر شاه، فریاد می زدو گریه می کردمی گفت که اسب زنده است و برای ما خسارت می آورد.

— کاساندرا؟ دختر شاه؟ او چه می داند! دیوانه است! چه کسی به حرفا یاش توجه می کند؟

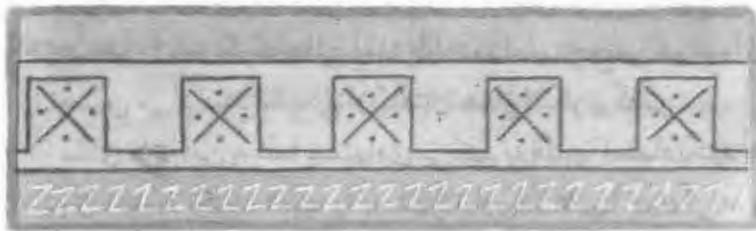
کاساندرا، زیباترین دختر شاه، از شهر خارج شد. وقتی در مقابل اسب رسید، خود را به روی زمین انداخت و شروع به گریه کرد. سهیں بلند شد و دریای دور را نگاه کرد. انگار که در دریا چیزهای وحشتناکی می بینند.

— اسب چوبی زنده است! امانند هزار دشمن نبرد خواهد کرد! من آن را می بینم! بعد از اینکه پیروز شدیم، خواهیم مُرد! اسب نفس می کشد، راه می رود، اسلحه با خود حمل می کند! نمی بینید که زنده است؟ آن را به تر وا هدایت نکنید! اینهاش! به طرف شهر می دوند! شمارا می کشندا! آه! همه جا مرده، همه جا خون، خون، زنجیر، گریه، فریاد، درد، درماندگی!

کاساندرا فریاد کشید، گریه کرد، خود را به زمین کوپید، اما هیچ کس حرفا یاش را باور نکرد. اهالی همان طور دور اسب جمع می شوند و آن را تحسین می کردند. اما یکی از کاهنان به نام لاتکون گفت:

— ای مردم، من به شما پیشنهادی می کنم. به هلنیها اعتماد نکنید به سینون اعتماد نکنید. اسب را به شهر نیاورید، هلنیها حیله گرند، و سینون دروغ گفته است.

وقی لانکون این را گفت، دومار ترسناک و بزرگ با چشمان آتشین،  
 که روی سر شان هزار تاج داشتند، از دریا به طرف او آمدند. وقتی فزدیک  
 لانکون شدند، اورانگاه کردند، سهیس دور بدنش پیچ خوردند و اورا به  
 شدت فشار دادند. در حالی که مارها اورا خفه می کردند، بیچاره فریاد  
 می زد و تقاضای کمک می کرد. با فریادهای او، دو فرزندش به طرف او  
 دویدند و سعی کردند پدر را نجات دهند، اما مارها خود را درازتر کردند و  
 دور بدن دو جوان هم پیچ خوردند. هر سه را با هم فشار دادند و هر سه  
 کشته شدند. سهیس مارها به دریا بازگشتند.  
 اهالی، لال و وحشت زده، صحنه هولناک را دیدند و بلا فاصله هم کمک  
 کردند که اسب را به میدان شهر ببرند. اسب به داخل شهر برده شد و  
 تراویها به خاطر این که فکر کردند که بالاخره از دشمنان نجات پیدا  
 کرده اند تا آخر شب جشن گرفتند و خوشحالی کردند، بعد همه، خسته و  
 خوشحال، به خانه هایشان برگشتند. غافل از این که دشمنان در پشت  
 جزیره تیندوس مخفی شده اند و آرام آرام حمله خواهند کرد.



فرار

از

تروآ



شبِ تاریکی بود. سکوتی عظیم شهر تروآ را، که در خواب بود، در بر گرفته بود. در کوچک اسپِ چوبی، که به جلو معبد پالاس برده شده بود، باز شد. یک نفر سرش را از آن بیرون آورد. او اودیسه شاه ایتاکا بود— زیرک ترین فرماندهان، بلاfacله مردی در میدان ظاهر شد و گفت: بباید بیرون! وقتیش است! او اپنیوس، زیرک ترین سرباز، بود. از در اسپ چوبی یک نرdban طنابی به زمین فرود آمد و اودیسه، متلا تویوس، آیاس، و همه جنگجویانی که در شکم اسپ بودند پایین آمدند. آنها آرام و ساكت پایین آمدند و به طرف شهر رفتند. بدون سر و صدا از خیابانهای خلوت شهر عبور کردند و یکی نگهبانان را کشتند— بدون اینکه صدایی از کسی بیرون بباید. نگهبانان را کشتند و دروازه‌های شهر را باز کردند. سربازان بدون سر و صدا از دروازه‌ها وارد شدند. بیست نفر، سی نفر، پنجاه نفر، صد نفر، هزار نفر، تمام خیابانها پر از سر باز شد. وقتی عدهٔ جنگجویان داخل شهر به حد کافی رسید ناگهان با فریادهای بلند درها را شکستند و به خانه‌های ریختند. تروآییها، که هنوز خواب بودند، از جا پریدند، از پنجره‌ها خم شدند، دیدند خیابانها پر از جنگجویان دشمن

است. زنان و کودکان و حشت زده گریه می کردند و فریاد می زدند. مردان دنبال سلاح می گشتند. امکان نبرد نبود. چون هلنیها خودشان را با شمشیر و نیزه به روی تروآییهای بی دفاع می انداختند. نبرد کردن ممکن نبود. راهی برای نجات وجود نداشت، مگر فرار. خیلیها در تاریکی شب به طرف دریا فرار کردند. خیابانها و میدانهای شهر پر از مرده وزخمی بود. جز گریه، شیون، التماس، تهدید، فریاد و حشیانه، و صدای سلاح، چیز دیگری شنیده نمی شد. در نور آتش زنان را می شد دید که وحشتزده و بچه به بغل فرار می کردند. مردان تا آنجا که در توان داشتند وسایل راحمل می کردند. بچه هامات و مبهوت با وحشت بسیار به دنبال پدر و مادر می دویندند. در کاخهای شاهزادگان شلوغی زیادی بود. شاهزاده ها فریاد می زدند و گریه می کردند. شاه پریام برای اینکه خود را نجات دهد این طرف و آن طرف می دوید.

**لنو سؤال کرد: آیا خودش را نجات داد؟**

- نه: در معبد و در حال دعا کشته شد.

**لیا سؤال کرد: ملکه هم کشته شد؟**

- نه، بیچاره ملکه! سرنوشتیش رقت آورتر بود. او برده اودیسه و کاساندرا را برده آگاممنون شد. همه را تعقیب می کردند و می کشتند. منلائوس در اتفاقها به دنبال هلن می گشت که او را بکشد. او را پیدا کرد و شمشیر به دست به طرفش رفت. هلن زیبا التماس کنان، رنگ پریده، خود را به روی پاهای او انداخت. منلائوس وقتی به یاد تونداریوس (پدر هلن) افتاد، تصمیم گرفت او را نکشد و به اسپارت برگرداند. هلن تعظیم کرد و به دست و پایش افتاد.

شاهزاده آینه ناس، پسر عمومی شاه، که در جنگ تن به تن با آشیل، توسط پوسیدون نجات پیدا کرده بود، مثل دیگران می دوید. سعی می کرد آن بلوارا به نظم درآورد و تا آنجا ممکن است مردم را نجات دهد. فهمید که هر مقاومتی بیفایده است. به همه آنهایی که به طرف او



می آمدند می گفت: زود باشیدا فرار کنید! اگر می خواهید نجات پیدا کنید، به طرف دریا بروید!  
در یکی از اتفاقها با پدرش شاهزاده آنخیسیس روپر وشد. اوراروی شانه‌هایش گرفت. چون آنخیسیس پیر بود و نمی توانست خود را به تنها‌ی نجات دهد.

شاهزاده آینه‌ثاس در حالی که آنخیسیس را روی شانه‌هایش بیرون می برد، صدایی شنید: «پدر، پدر!» آینه‌ثاس برگشت. فرزند کوچکش آسکانیوس را دید. کوچولو وقتی بیدار شد و پدریز را روی شانه‌های آینه‌ثاس دید، تعجب کرد. آسکانیوس هنوز خطر را احساس نکرده بود.

— چرا پدریز را روی شانه‌هایت گرفته‌ای؟  
— بعداً خواهم گفت: حالا باید بچه خوبی باشی. آنچه می گوییم انجام بده. دستت را به من بده و هر قدر می توانی بدو ساکت باش و سؤال نکن.

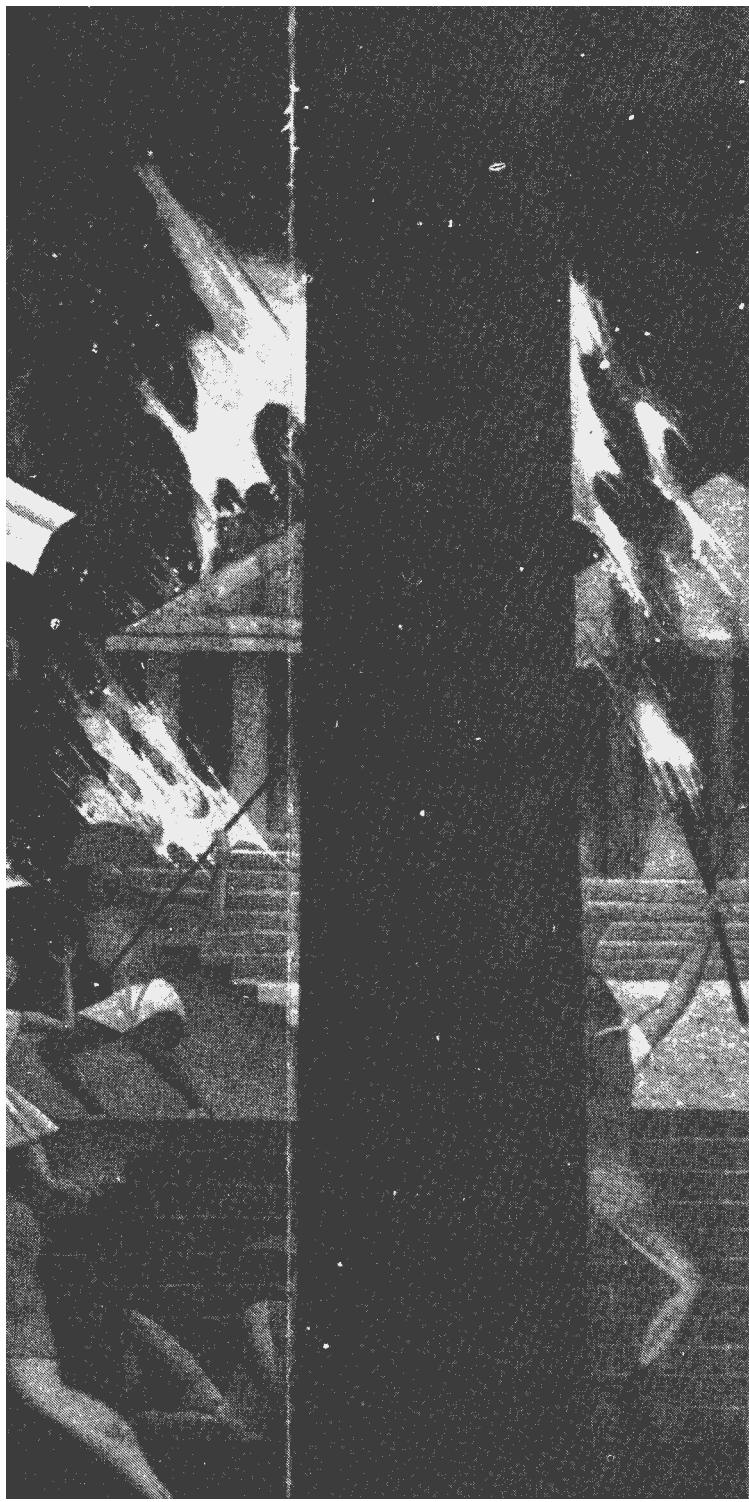
اسکانیوس با لحنی جدی پاسخ داد: باشد، بسیار خوب.  
دست کوچکش را به پدرداد و با او ساکت در تاریکی شب رفت. در راه وقتی مردان و زنانی را دید که کشته می شوند، حرفی نزد و هیچ سؤالی نکرد. از در که خارج شد، متوجه شد که سر بازان نگهبان مرده‌اند، ولی چیزی نگفت. به طرف دریا رفت. در نینین راه خیلیها را دید که مثل او چابک وزرنگ می دوند و بعضیها گریه می کنند و بعضیها ساکتند. اما اودر تمام راه هیچ حرفی نزد به دریا رسید. شاهزاده آینه‌ثاس، آنخیسیس را از روی شانه‌هایش پایین گذاشت. آن سه نفر هم در میان تروآییها قرار گرفتند. مردان، زنان، بچه‌ها، بدون شهر و خانه شده بودند — بیچاره، تنها، درمانده. با خودشان چیزهای گران قیمت و کیسه‌های گندم آورده بودند. ولی چیزهای زیادی در تر وا مانده بود! لحظه به لحظه سر بازان و کشته‌ها از راه می رسیدند. در تاریکی شب تروا آ در آتش می سوخت.

شعله‌های آتش همه را مقهور کرده بود. همه به شدت می‌گریستند.  
 اما شاهزاده شجاعتش را از دست نداد. او گفت: گریه کردن دیگر  
 فایده‌ای ندارد! سعی کنیم با قایقها و کشتیهایی که در ساحل بسته  
 شده‌اند خود را نجات دهیم. زنان و بچه‌هارا سوار قایق کنید. تمام طلاها  
 و نقره‌ها و آرده‌را که از ترا و آورده‌ایم بار کنید و از ساحل دور شویم.  
 هر کدام از شما باید کاری بکند! آینه‌تاس وقتی این را گفت، هیچ کس  
 دیگر گریه نکرد. روی کشتی آردها و طلاها و نقره‌ها را بار کردن.  
 اسکانیوس کوچولو هم با دیگران کارمی کرد و آنچه می‌توانست با خود  
 می‌برد. اسکانیوس با اینکه کوچک بود ولی خطر را حس می‌کرد.  
 وقتی وسایل بار شدند، زنان و بچه‌ها و پیرمردان و بعد از آنها مردان  
 قوی سوار کشتبند شدند. مردان شروع به پاروزدن کردند. سپیده سحر  
 هنوز ظاهر نشده بود، اما دریا از شعله‌های آتشی که از شهر بلند می‌شد،  
 نورانی بود. از شهر هنوز صدای فریاد و گریه و ناله می‌آمد. اسکانیوس  
 با این که خوابش می‌آمد و گرسنه بود و مادرش را می‌خواست، ولی  
 چیزی نمی‌گفت. سرش را روی زانوی زنی ناشناس گذاشت و خوابید.  
 مردان همان طور با قدرت پارومی زدند. باد کشتیها را به سرعت روی  
 امواج به جلو می‌برد. روز شد و آنها همان طور پارومی زدند. روزها  
 پی در پی پاروزدند. از دریای بونان و از دریای سیسیل عبور کردن و به  
 سواحل آفریقا رسیدند. وقتی شهر زیبا و بزرگی را دیدند، توقف کردند،  
 چون از کشتیرانی خسته شده بودند. در ساحل دریا، ماهیگیری را دیدند  
 که تورها را جمع می‌کرد. آینه‌تاس از ماهیگیر پرسید اسم این شهر  
 چیست؟ ماهیگیر پاسخ داد:

— اسم این شهر کارتاز است.

— نام پادشاه کارتاز چیست؟

— کارتاز هیچ وقت شاه نداشته است. شهر مان را چند وقت پیش زنی  
 به نام دید و ساخته دید و ملکه‌ما است و وقتی به اینجا آمد بیوه بود. خیلیها





خواسته‌اند با او ازدواج کنند، ولی او نمی‌خواهد شوهر مرده‌اش را فراموش کند و همیشه گریه می‌کند. او سوگند خورده که هیچ وقت ازدواج نکند. به همین خاطر هیچ کس را نمی‌خواهد ببیند.

آینه‌ناس سؤال کرد: آیا من می‌توانم اورا ببینم؟  
—بله، چونکه تو یک فقیر بی‌چیزی هستی و نمی‌توانی از از تقاضای ازدواج کنی.

آینه‌ناس نزد ملکه دیدو رفت و داستان زندگیش را برای او تعریف کرد. ملکه به دقت به حرفهای او گوش کرد. سپس هدایای زیادی به او داد او و اسکانیوس را در کاخش مهمان کرد.

چون آینه‌ناس زیبا و قوی بود، دیدواز او خواست که در آنجا بماندو پادشاه کارتاز شود. ولی آینه‌ناس پیشنهاد اورارد کرد و گفت:  
—ای ملکه، من نمی‌توانم. خدایان نجاتم داده‌اند تا ترا و آییها را به کشور که کارتاز نیست، یعنی به یک کشور شکفت انگیز و عجیب، که منشأ شهر بزرگی بشود، رهبری کنم. ای ملکه من نمی‌توانم اینجا بمانم.  
آینه‌ناس با مردمش از کارتاز حرکت کرد. مردان پاروزدند، پارو زدند، سپس به مصب رودخانه‌ای بزرگ رسیدند. همانجا توقف کردند. از کشتیها پایین آمدند و همانجا ماندند. سپس کمی دور از آنجا، برای قرنها شهر بزرگی به پا خاست به نام رُم که صاحب دنیا شد.

